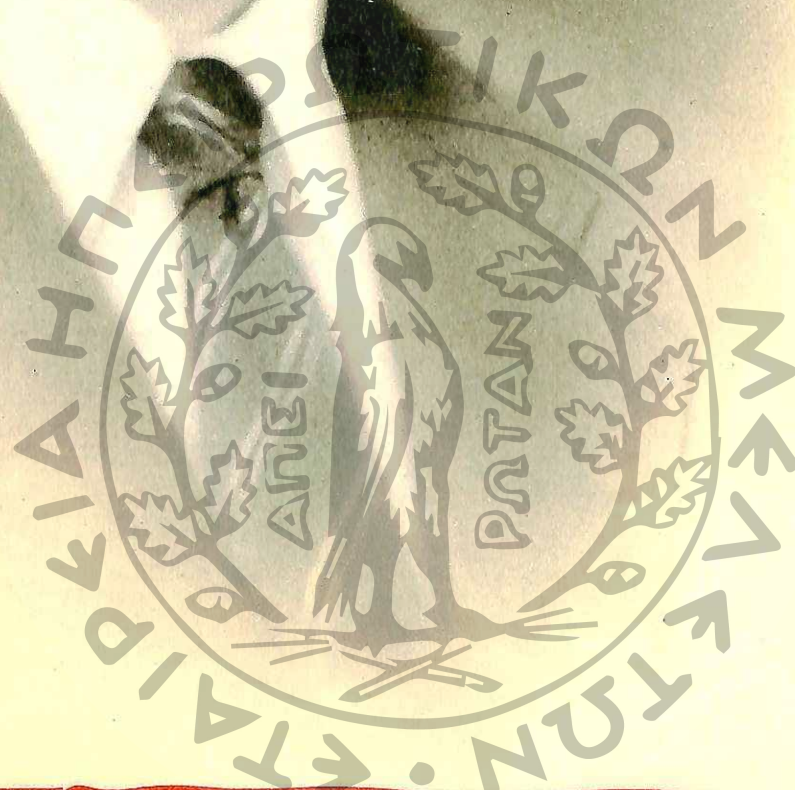
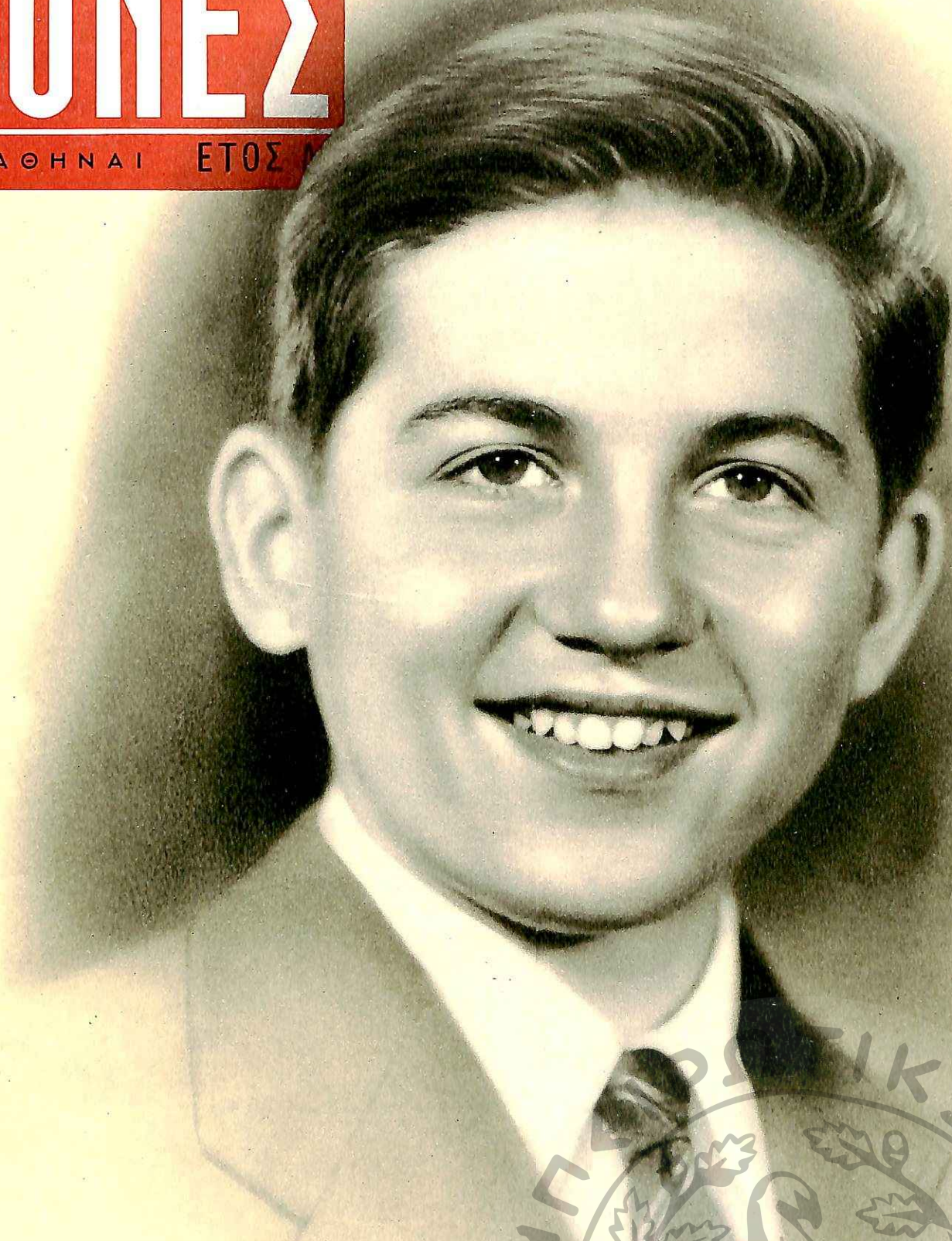

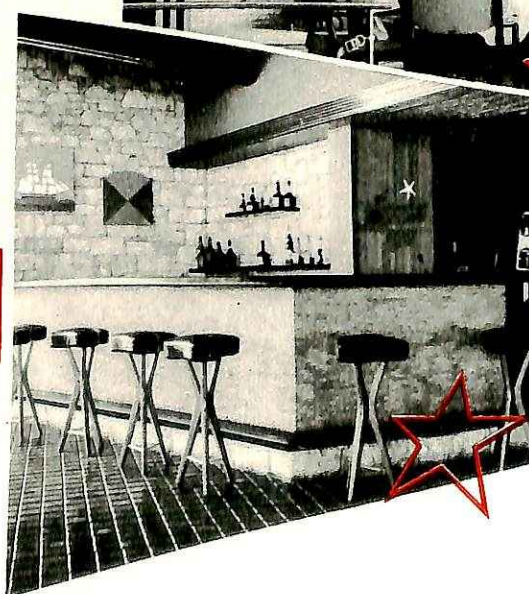
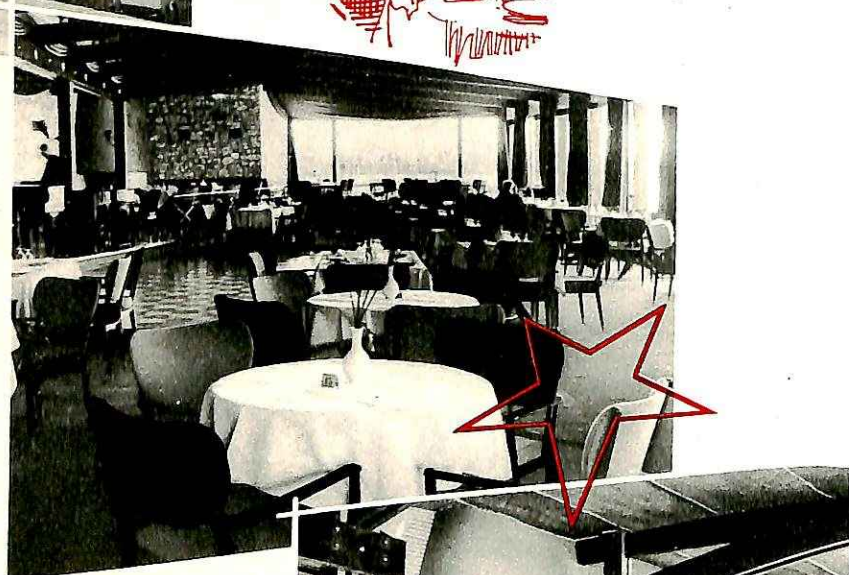
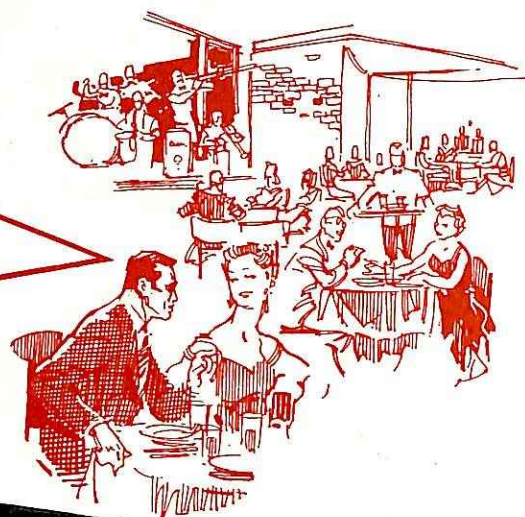
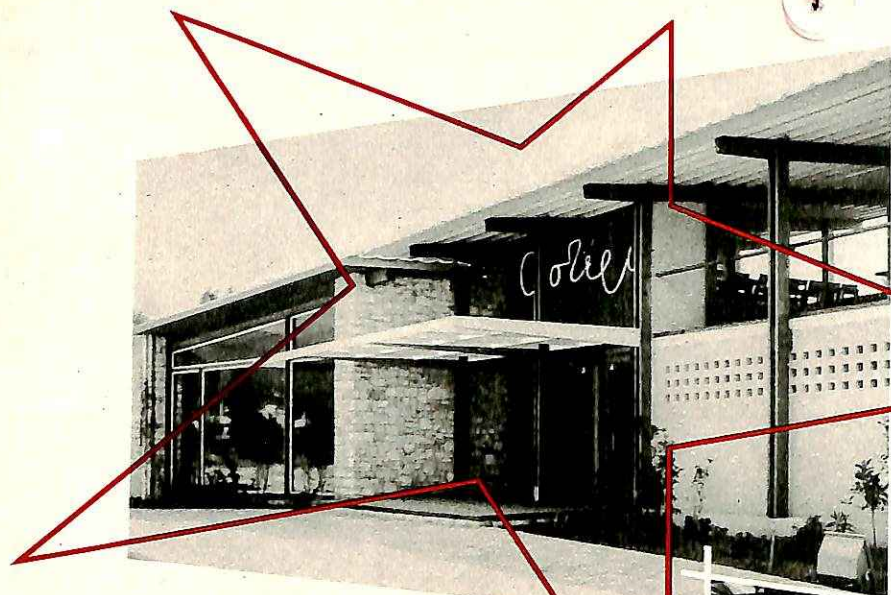
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 32 ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

- ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΟΡΧΗΣΤΡΕΣ
- ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΦΑΓΗΤΑ
- Η ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

"ΑΣΤΕΡΙΑ"
LaBerna

ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΕΥΧΟΣ 32^{ΟΝ}

4 - 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1956

ΓΡΑΦΕΙΑ

Σύνταξις : Σωκράτους 57, 'Αθήναι. Τηλ. 57-081
Έκδοσις : Βουλιαγμένης 352, 'Αθήναι. » 90-821

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : ΕΙΚΟΝΕΣ 'Αθήνας

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ : ΔΡΑΧΜΑΙ 5

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Έσωτερικού : Έξάμηνος : Δρχ. 130.—
Έτησίαν : » 260.—
Έξωτερικού : Έξάμηνος : \$ 7.—
Έτησίαν : \$ 14.—

Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννοήσεως
Αγγελίαι, διαφημίσεις κατά συμφωνίαν

Απαγορεύεται ή αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του
περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των έκδο-
τών. Τα μη δημοσιευόμενα χειρόγραφα δέν επιστρέφονται.

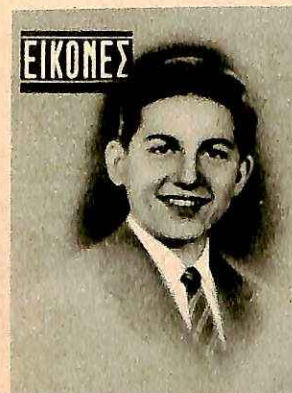
Διεύθυνσις Συντάξεως : 'Ελένη Γ. Βλάχου
(Μουρούζη 1)

Διεύθυνσις Έκδόσεως : Η. Γ. 'Ηλιόπουλος
(Βουλιαγμένης 352)

Προϊστ. Τυπογραφείου : Κ. Ζαγοριανίτης
(Αλδου Μανουτίου 18)

«ΕΛΚΗΝ» ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Περιορισμένης εϊθύνης
(Κεφάλαιον όλοσχερώς καταβεβλημένον Δρχ. 400.000)

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝ-
ΤΙΝΟΣ, εισήλθεν εις τό 17ον
έτος τής ηλικίας του, συμπλη-
ρώνων συνεχώς την μόρφωσή
του και την προετοιμασία του
για τιά 'Υψηλά του καθήκοντα.
Φιλομαθής και φίλαθλος, μοιρά-
ζει τον καιρό του ανάμεσα σόν
σπίθω, με ειδική επίδοσιν σιά
σύγχρονα αθλήματα τής μηχανι-
κής εποχής μας, και αναπτύσσε-
ται μέσα σ' ένα περιβάλλον στοι-
χιικής καθοδηγήσεως σύμφωνα
με τιά ελληνικάς αρχάς και τιά
παράδόσεις τής Θεσσαλίας, τής
Πατρίδος και τής Οικογενείας,
περιβαλλόμενος από την αγάπη
και την αφοσίωση του Δαού

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ :

ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

της ROSEMARY KUTAK

Τό νέο συναρπαστικό αστυνομικό μυθιστόρημά μας

Ερώμε

ΠΑΝΤΟΤΕ ΣΤΑ-
ΘΕΡΑ ΚΑΙ ΑΜΕΤΑ-
ΒΑΝΤΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΗΣ

Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

TAXYΔΡΟΜΕΙΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΛΑΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗ

«... Πρωτίστως ως Κύπριος, ως συνδικαλιστής και μέλος του Συμβουλίου της Έθναρχίας, οφείλω να εκφράσω την άμεριστον εκτίμησίν μου δια τὸν δημιουργικὸν τρόπον ἐργασίας τοῦ περιοδικοῦ σας ΕΙΚΟΝΕΣ, εἰς τὸν πολιτικόν, κοινωνικόν, καλλιτεχνικόν, ἱστορικόν καὶ ἔθνικόν τομέα τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἔθνους μας. Ἀληθῶς, ἡ διαφωτιστικὴ ἐργασία τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ εἶναι ἀξία προσοχῆς ὅχι μόνον διὰ τὸ μεσαῖον κοινόν, διότι διὰ τῆς ἰδιαζούσης ὕλης του προσελκύει καὶ ἱκανοποιεῖ μορφὸς μένους ἐπιστήμονας καὶ Λαόν. Ἡ συνεισφορά σας εἶναι ὑψίστης σπουδαιότητος καὶ εἶναι ὑποχρέωσίς μας νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν εὐαρέσκειάν μας εἰς τὸ ἔργον ποὺ ἐπιτελεῖτε. Εἶναι ὁμως καὶ ὑποχρέωσίς μου, ὡς πολιτικὸς κρατούμενος, ἄνευ οἰασθήποτε κατηγορίας, δίκης ἢ καταδίκης, νὰ διερμηνεύσω τὰ φιλικώτατα αἰσθήματα τῶν 250 ἔθνικοφρόνων πολιτικῶν κρατουμένων εἰς Κοκκινωτρίμιθιάν, τονίζοντας ἰδιαίτερώς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν θαλπωρὴν καὶ τὸνωσιν ποὺ προσφέρετε διὰ τοῦ περιοδικοῦ σας.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ σὰς δεβαιώσω ὅτι ὅλοι μας — μικροὶ τῶν 16 ἐτῶν καὶ γέροντες τῶν 72 ἐτῶν — κρατούμενο.

ἐπ' ἀόριστον ἄνευ κατηγορίας, δὲν ποσοῦμεθα, οὐδὲ λυγίζομεν τὸ ἐλαχιστόν, καθ' ὅτι πιστεύομεν εἰς τὸ δίκαιον καὶ ἡ πίστις μας φωτίζεται διὰ τῆς αἰγλης τῆς ἱστορίας τῆς φυλῆς μας, αἰώνας πολλοὺς προτοῦ οἱ Βρεταννοὶ ἐνδύθουν. Ὅταν τοὺς ἀπεστέλλαμεν ἐκ Κύπρου τὸν ἀδελφόν τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα — Κύπριον — τὸν Ἀριστόβουλον, τὸ 45 μ. Χ. διὰ νὰ διδάξῃ πρῶτος εἰς τοὺς ὠμοτάτους εἰδωλολάτρας τῆς Μ. Βρετανίας τὸν χριστιανισμόν, δὲν ἐπιμένεμεν νὰ τυγχάνωμεν, οἷας μεταχειρίσεως σήμερον, ὡς ἀμοιβήν. Ἄλλ' οὐδόλως, ἐστὲ δέδαιοι, ἐκπληττόμεθα ἢ κἄν στενοχωρούμεθα. Τούναντίον, περισσότερον ἔδρουμέθα εἰς τὴν ἀκλόνητον ἐμμονὴν τοῦ δικαίου μας καὶ τὸ αὐριανόν Πάσχα μας προμηνύει λαμπροτέραν διὰ τὸ Πανελλήνιον πανήγυριν, ὡς τὴν κοσμιωτέραν καὶ θεσπεσιωτέραν τοῦ ἔθνους ἑορτήν. Συνεπῶς, ἐν τῇ καρτερικότητι μας καὶ εἰς τὰ μαρτύρια τῶν κρατήσεων, ἡ πνευματικὴ τέσις καὶ συναδέλφωσις μετὰ τὰ αὐτὰ ὑψηλὰ ἀδελφικά σας αἰσθήματα, μέσον τοῦ περιοδικοῦ σας ΕΙΚΟΝΕΣ, μᾶς καθιστᾷ εὐγνώμονας πρὸς σὰς καὶ σὰς παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε, ἐκτός τῶν συγχαρητηρίων μας, καὶ τὰς θαυμάτας εὐχαριστίας μας. Μιχαὴλ Πισσάς (Κοκκινωτρίμιθιά, Κύπρου). Γεν. Γραμματεὺς τῆς Συ-

μοσπονδίας Ἐργατῶν Κύπρου, μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθναρχίας, μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Διεθνούς τῶν Ἐλευθέρων Ἐργατικῶν Συνδικάτων.

Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ προσπαθοῦν πάντοτε νὰ ἐκφράζουν τὸ γνήσιον αἶσθημα τοῦ λαοῦ ποὺ τὶς περιβάλλει με ἐμπιστοσύνη καὶ ἐκτίμησι.

ΑΠΟ ΤΗ ΧΑΒΑΗ

«... Σὰς γράφω δυὸ λέξεις ἀπ' τὴν μακρινὴν Χαβάη, γιὰ νὰ σὰς συγχαρῶ γιὰ τὸ ὥραϊο σας περιοδικό. Ὑπηρετῶ στὸν ἀμερικανικὸ στρατὸ καὶ ἔχω ἔλθει ἐδῶ με στρατιωτικὴ ἀποστολή. Οἱ γονεῖς μου, μοῦ στέλνουν, σχεδόν, κάθε τεῦχος τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ ἀπ' τὴν Ἀθήνα, ποὺ τὸ διαβάζω με μεγάλη εὐχαρίστησι. Ἐτσι, ἂν καὶ ὄρισκομαι περισσότερο ἀπὸ 10.000 μίλλια μακριὰ, πάντα μαθαίνω λεπτομερῆ νέα γιὰ τὴν κίνησιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ γενικῶς τῆς Ἑλλάδος. Κοντὰ σὲ μένα, τὸ διαβάζουν καὶ πολλὰ ἄλλα παιδιά, Ἑλληνοαμερικανοί, ποὺ ὑπηρετοῦν μαζί μου. Εἴμεθα ὅλοι κατενθουσιασμένοι. Οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ εἶναι γιὰ μᾶς κάτι περισσότερον ἀπὸ συντροφιά, εἶναι κάτι καθαρὰ ἑλληνικό. Νομίζουμε ὅτι μπορεῖτε με ὑπερφάνεια νὰ τὶς συγκρίνετε με ἄλλα «μεγάλαν» περιοδικά. Οἱ φίλοι μου καὶ ἐγὼ σὰς χαιρετοῦμε καὶ ἂν ποτὲ θέλετε τίποτε «νέαν» ἢ φωτογραφίαν ἀπ' τὴν ζωὴ ἐδῶ, στὰ νησιά τῆς Χαβάης, γράψτε μου καὶ πολὺ εὐχαρίστως θὰ σὰς βοηθήσω ὅπως μπορῶ.

Γεώργιος Κοντάρης (Χονολουλού)

Τὸ γράμμα σας μᾶς γέμισε χαρὰ, γιατί, ἀλήθεια, ποιά μεγαλύτερη ἱκανοποίησι μπορούμε νὰ ἔχωμε ἀπὸ τὸ ὅτι 10.000 μίλλια μακριὰ κατορθώνετε, ἐσεῖς

κ' οἱ φίλοι σας, νὰ «ζήτε» τὴν Ἑλλάδα, μέσα στὶς σελίδες τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ. Οἱ φωτογραφίες, ἄλλὰ καὶ γενικὰ ἡ ζωὴ σας ἐκεῖ, νομίζω ὅτι θὰ ἐνδιαφέρουν τοὺς ἀναγνώστες μας. Περιμένουμε, λοιπὸν, ὕλικο, με τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εἶναι κατὰλληλο γιὰ ἐκτύπωσι.

ΟΙ ΑΝΩΝΥΜΟΙ

«... Ἐγὼ εἶμαι μικρὴ καὶ δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σὰς παρατηρήσω τίποτε. Τολμῶ ὁμως νὰ σὰς παρακαλέσω, ἂν σὰς εἶναι εὐκόλο δέξαισθαι, νὰ βάζατε μία φωτογραφία εἰς τὸ περιοδικό μας ποὺ νὰ εἰκονίζῃ ὅλο τὸ προσωπικό, αὐτοῦ ποὺ ἐργάζεται τόσο σκληρά, γιὰ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ μιά τόσο ἐκλεκτὴ ὕλη. (Εὐχαριστῶ). Ἡ πάντοτε μικρὴ σας φίλη».

Χ. Σαχανᾶ (Καλλιθέα)

Φοδούμαι, μικρὴ μας φίλη, ὅτι ἡ ἐπιθυμία σου, ποὺ ὅλους πολὺ μᾶς ἐκολάκευσε, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ. Βλέπεις, οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ ἀποτελοῦν μία ἐκδήλωσι πολλῶν προσπαθειῶν, κι ὅλοι μας, ἀπὸ τὸν μικρότερο συντάκτη ἕως τὸν μεγαλύτερο, γιὰ τὶς ΕΙΚΟΝΕΣ, ξεχνοῦμε τὴν δική μας προσωπικότητα. Τί ἐνδιαφέρουν ὁμως μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ φωτογραφία π.χ. τοῦ Τοξότη ἢ τοῦ ἀστρολόγου ἢ τοῦ συντάκτου ἐνὸς ἔρθρου; Ἀφήνω ποὺ ἡ πραγματικότης εἶναι πάντοτε πολὺ χειρότερη ἀπὸ τὴν φαντασία!... Οἱ συντάκται, λοιπόν, τοῦ περιοδικοῦ μας, ἂς μείνουν με τὶς μορφές ποὺ πλάθει ἡ φαντασία τοῦ κάθε ἀναγνώστου μας.

Ἰούνιος

Κ		3	10	17	24
Δ		4	11	18	25
Τ		5	12	19	26
Τ		6	13	20	27
Π		7	14	21	28
Π	1	8	15	22	29
Σ	2	9	16	23	30

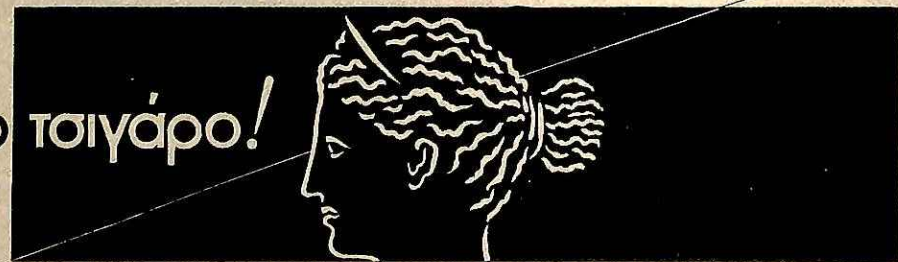
“ΑΛΕΚΤΟΡ,”

Συμφωνοῦν καὶ οἱ δύο:

ΝΤΙΟΝΟΙ

Αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερο τσιγάρο!

Παπαδουρακος

ΤΟ "ΘΗΣΕΙΟΝ"

Ὁ ναός τοῦ Ἡφαιστού ἀνακτᾶ
πάλιν τὴν ἀρχαία αἵγλη του

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΠΟΥ ΛΕΓΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΛΑΘΟΣ «ΘΗΣΕΙΟΝ», ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΟΥ «ΧΡΥΣΟΥ ΑΙΩΝΟΣ» ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

ΚΙΟΝΕΣ ΤΟΥ ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΣΩΦΟΡΟ ΠΟΥ ΠΑΡΙΣΤΑΝΕΙ ΜΑΧΗΝ ΜΕΤΑΞΥ ΛΑΠΙΘΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΑΥΡΩΝ. ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΣΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

Ο ναός, τὸν ὁποῖον ὀνομάζει ὁ κόσμος «Θησεῖον» (ἐνῶ πρέπει νὰ λέγεται Ἡφαιστεῖον), εἶναι ἡ ἀρχαιότερα μεγάλη οἰκοδομὴ ποὺ κτίσθηκε τὸ δεύτερο ἡμῖσι τοῦ 5ου π.Χ. αἰῶνος, καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ μνημεῖα τῶν κλασσικῶν χρόνων ποὺ διατηρήθηκαν καλύτερα ἕως τὴν ἐποχὴ μας. Βρίσκεται στὴν περιοχή ποὺ ὀνομάζεται Κεραμεικὸς ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἥρωος Κεραμῆως. Στὸν «ἐντὸς» Κεραμεικὸ ἦταν ἡ Ἀγορὰ μετὰ τὴν στοὰς τῆς. Στὸν ἐξῶ ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως Κεραμεικὸ ὑπῆρχε τὸ κυριώτερο νεκροταφεῖο τῶν Ἀθηναίων, ποὺ βρίσκεται στὴν γωνία τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Ἑρμοῦ.

Τὸ 1834 ἀνεκρυθχθῆ ἔθνικὸν μνημεῖον καὶ ἐνομιζέτο ἀπὸ τότε ὅτι ἦταν ναὸς-ἡρώων ποὺ εἶχε

κτισθῆ τὸ 474 π.Χ. γιὰ νὰ τοποθετηθοῦν σ' αὐτὸ τὰ ὀστᾶ τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς ἀθηναϊκῆς πολιτείας Θησεῦς, τὰ ὁποῖα ὁ Κίμων μετεκόμισε ἀπὸ τὴν Σκύρο. Ἡ παρεξήγησις αὕτη ὠφείλετο καὶ στὴν παραστάσεις τῶν γλυπτῶν τοῦ θριγκοῦ τοῦ, ποὺ ἀναφέρονται στὰ κατορθώματα τοῦ Θησεῦς. Μὲ βάση τὰ θέματα τῶν γλυπτῶν τοῦ ναοῦ μερικοὶ ἐνόμισαν ὅτι ἐλατρεῦντο σ' αὐτὸν ὁ Θησεὺς μαζί καὶ ὁ Ἡρακλῆς. Ἐθεωρήθη ἐπίσης ὅτι ἦτο ναὸς τοῦ Ἡρακλέους τοῦ δήμου Μελίτης. Σύμφωνα μετὰ ἄλλες ὁμοῦ ἀπόψεις ἀνεφέρθη καὶ ὡς ναὸς τῶν Ἀμαζόνων, ἢ τοῦ Ἰάκχου, ἢ τοῦ Διὸς Σωτῆρος, καὶ ἄλλων πολλῶν θεῶν καὶ ἡμιθέων.

Σήμερα ὁμοῦ μετὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς ἀρχαίας Ἀγορᾶς ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴ Σχολὴ Κλα-

ΤΟ «ΘΗΣΕΙΟΝ», ΟΠΩΣ ΗΤΑΝ ΛΙΓΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ, ΟΤΑΝ ΕΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΟ ὡς ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΑΚΑΜΑΤΗ. ΔΕΞΙΑ: ΤΑ ΕΡΕΠΙΑ ΤΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ «ΧΑΣΕΚΗ»

ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΔΥΟ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΚΟΨΟΥΝ ΜΗΛΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΡΑΚΛΗ

σικάν Σπουδών και τις μελέτες του ναού από τους 'Αμερικανούς αρχαιολόγους Ουίλλιαμ Ντίνισμουρ, 'Ομήρου Τόμπσον και Ντόροθι Μπάρ Τόμπσον πιστεύεται ότι ο ναός αυτός, που είχε μέσα δυο μεγάλα λατρευτικά αγάλματα, ένα του θεού των σιδηρουργών και μεταλλουργών και ένα άλλο της 'Αθηνάς 'Εργάνης, άνηκε στον 'Ηφαιστο και όχι στον Θησέα.

Ο ΝΑΟΣ ΠΟΥ ΕΠΥΡΠΟΛΗΣΕ Ο ΞΕΡΞΗΣ

Στην περιοχή του ίδιου ναού φαίνεται ότι υπήρχε και προηγουμένως άλλο μικρότερον ιερόν, το οποίο επυρπολήθη από τους στρατιώτες του Ξέρξη (τό 480-479 π.Χ.). 'Ο Νταϊρπφελντ νόμιζε ότι ο ναός που κατεστράφη από τον Ξέρξη είχε τις ίδιες διαστάσεις με τον ναόν που άρχισε να κτίζεται τό 449 π.Χ. Την υπόθεση όμως αυτή άνέτρεψε, με τις έρευνές του, ο 'Αμερικανός καθηγητής Ντίνισμουρ. 'Από τα λείψανα που βρέθηκαν, στην περιοχή του ναού, φαίνεται πιθανόν

«ΘΗΣΕΙΟΝ»

Ξανάρχονται στο φώς οι δρύλοι του 'Ηρακλή τών 'Εσπερίδων και του Θησέως

ποιήσεις που διαπιστώνονται στο αρχικό σχέδιό του ίσως να οφείλονται σε επίδραση των αρχιτεκτονικών καινοτομιών που τότε άρχισε να εφαρμόζει ο 'Ικτίνος επάνω στην 'Ακρόπολη.

Πάντως, μέσα στον ίδιο ναό έλατρεύετο εκτός από τον 'Ηφαιστο και η 'Αθηνά ως προστάτρια και αυτή των τεχνιών, άρκετοί των οποίων είχαν τα έργαστήριά των στη νότια πλαγιά του υψώματος.

ΤΑ ΔΥΟ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΛΚΑΜΕΝΟΥΣ

Πέρασαν άρκετά χρόνια από τό κτίσιμο του ναού. Τό 431 π.Χ. άρχισε ο Πελοποννησιακός πόλεμος και ύστερα από δέκα χρόνων καταστροφές έτελείωσε ή πρώτη του περίοδος με την ειρήνη, που είναι γνωστή ως Νικείας. Κατά τα έξ ομαλά χρόνια που ακολούθησαν οι 'Αθηναίοι δρθηκαν καιρό (άπό τό 421 έως τό 415) να συνεχίσουν τον εξωραϊσμό της πόλεώς τους. Κατά την περίοδο αυτή τοποθετήθηκαν στον ναό του 'Ηφαιστού («Θησειού») δυο μεγάλα λατρευτικά αγάλματα από ορείχαλκο, ένα του 'Ηφαιστού και ένα άλλο της 'Εργάνης 'Αθηνάς, που πιθανώς ήσαν έργα του γλύπτη 'Αλκαμένου. 'Ο καλλιτέχνης ήταν αντίζηλος του Φειδία. Είχε φιλοτεχνήσει τό σύμπλεγμα της Κενταυρομαχίας (στο όπισθιο άέτωμα του ναού της 'Ολυμπίας), ένα χρυσελεφάντινον Διόνυσον, την «έν Κήποις» 'Αφροδίτην και άλλα αγάλματα που έθαυμάζοντο πολύ.

Τα αγάλματα του 'Ηφαιστού και της 'Εργάνης 'Αθηνάς έστηρίζοντο σε κοινή βάση, της οποίας έχουν βρεθή μερικά κομμάτια. 'Επίσης δρέθηκαν και άρκετά κομμάτια από τα πλινθα καλούπια μέσα στα όποια «έχύθηκαν» τα δυο αγάλματα.

'Η άναπαράσταση του πώς θα ήσαν τα δυο αγάλματα γίνεται σήμερα από τους αρχαιολόγους, με βάση τις παραστάσεις των σε διάφορα αντίγραφα των που εύρέθησαν και με τις περιγραφές των από αρχαίους συγγραφείς. 'Ο περιηγητής Πausανίας αναφέρει ότι στον ναό του 'Ηφαιστού, πλάι στο άγαλμά του, υπήρχε και άγαλμα της 'Αθηνάς, πρόγμα που δεν τον έκανε να άπορή γιατί, όπως γράφει, είχε υπ' όψιν του την σχέση της 'Αθηνάς με τον 'Εριχθόνιο, που ήταν γιός του 'Ηφαιστού.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

Τόν 3ο π.Χ. αιώνα οι 'Αθηναίοι περιποιήθηκαν περισσότερο την περιοχή του 'Ηφαιστείου και διεμόρφωσαν γύρω από τον ναό έναν ώραιο κήπο μέσα στον όποιο ύψεψαν μυρσίνες, δάφνες, κισσούς, κλήματα και άλλα φυτά, σκάδοντας και λάκκους στον σκληρό θόραχο του λόφου. 'Επίσης κατεσκεύασαν τότε και μία δεξαμενή, για τό πότισμα των δένδρων και έφρόντισαν να άναδείξουν με τις πρασινάδες του κήπου την ρόδινη εμφάνιση του ναού. 'Ο κήπος έξασκοιούθησε να βρίσκεται σε άκμή και κατά τους πρώτους χρόνους, μετά την ύποταγή της 'Ελλάδος στους Ρωμαίους, τό 146 π.Χ., διατηρήθηκε δε έως τον 1ο μ.Χ. αιώνα.

ΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

'Όταν οι 'Αθηναίοι συνεμάχησαν με τον βασιλέα του Πόντου Μιθριδάτην, ο έλληνομαθής, αλλά άξεστος Ρωμαίος Σύλλας έπολιόρκησε τας 'Αθήνας (τό 86 π.Χ.) και προεκάλεσε πολλές καταστροφές στην πόλη και ιδιαίτερα στην περιοχή της 'Αγοράς και του ναού του 'Ηφαιστού, γιατί από τον Κεραμεικό έγινε ή σοβαρότερη προσβολή των τειχών. 'Από τότε άρχισε ή συστηματική σύλησις των έργων τέχνης και είναι έπόμενο να έχασε αυτή ή ίδια την εποχή και ο ναός του 'Ηφαιστού, άρκετά από τα καλλιτεχνικά του στολίδια.

ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κατά τον καθηγητήν κ. 'Αναστάσιον 'Ορλάνδον, μετατροπή του ναού του 'Ηφαιστού σε χριστιανική εκκλησία έγινε περί τό 400 μ.Χ. 'Εκεί που ήταν ο πρόναος χτίσθηκε, από τους χριστιανούς, άψίδα του ιερού και γκρεμίσθηκαν δυο κίονες, που αντικαταστάθηκαν με ήμικυκλικό τόξο. 'Επίσης ο τοίχος που έχώριζε τον πρόδομο από την σηκό γκρεμίστηκε γιατί έμπόδιζε την θέα των εκκλησιαζομένων προς τό ιερόν, και έγιναν και άλλες πολλές αλλαγές. 'Η παλαιά ξυλίνη στέγη του ναού, που είχε καταστραφή, αντικαταστάθηκε κατά την Βυζαντινή εποχή, με κτιστήν κυλινδρικήν καμάραν που σώζεται έως τώρα. Στην καμάρα αυτή μερικοί μικροί φωταγωγοί έπέτρπαν να μπαίνει στην εκκλησία πολύ λίγο φώς. Είναι περίεργον, κατά τον κ. 'Ορλάνδον, γιατί κατά την μετατροπή του αρχαίου ναού σε εκκλησία δεν άνοιχθηκε κανένα παράθυρο στις μικρές πλευρές.

Ο... ΑΚΑΜΑΤΗΣ

'Η εκκλησία που λειτουργούσε μέσα στον άρχαίο ναό του 'Ηφαιστού έτιμάτο στο όνομα του 'Αγίου Γεωργίου, που έπωνομάζετο 'Ακάματης. Μερικοί έχουν τη γνώμη ότι τό έπωνυμο αυτό οφείλετο στο γεγονός ότι στην εκκλησία δεν ιεουργούσαν κανονικά, αλλά μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις. 'Ο Μιχαήλ 'Ακομινάτος, που υπήρξε Μητροπολίτης 'Αθηνών (1180-1204), αναφέρει την χριστιανικήν εκκλησίαν του ναού του 'Ηφαιστού ως «εκκλησίαν του 'Αγίου Γεωργίου έν τῷ Κεραμεικῷ».

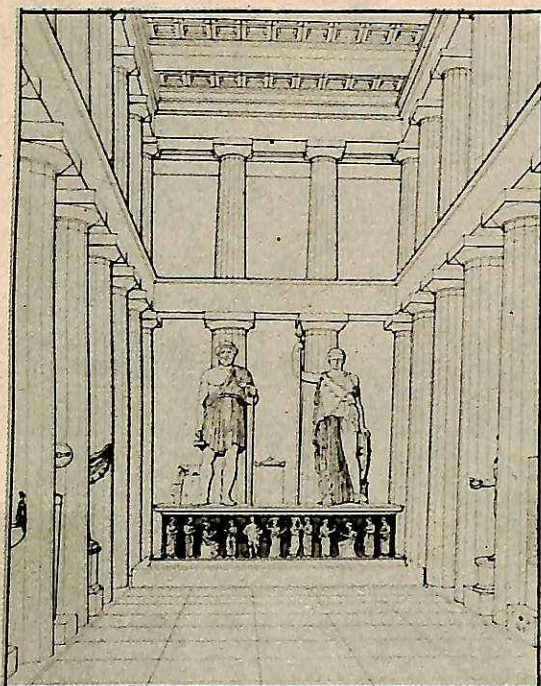
Δεν άποκλείεται στο ναό του 'Ηφαιστού να έτίμησαν οι χριστιανοί τον 'Αγιο Γεώργιο, που έσκότωσε τον δράκοντα, γιατί στις γλυπτές παραστάσεις του έβλεπαν ήρωες που έσκότωναν και αυτού τέρατα.

Κατά τα μεσαιωνικά χρόνια ή χριστιανική εκκλησία του 'Ηφαιστείου έχρησιμοποιήθηκε ως «καθολικόν» (κεντρικός ναός) μοναστηρίου.

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ «ΘΡΙΓΚΟΥ» ΤΟΥ ΝΑΟΥ. ΣΤΗ ΜΕΤΟΠΗ, ΚΑΤΑΣΤΡΑΜΜΕΝΗ, Η ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΗΣ ΤΟΥ ΘΗΣΕΩΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟ

Στὸ ναὸ ἑνὸς «Θεοῦ», λατρεύεται ἓνας «ἥρωας»

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΝΑΟΥ

ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

Ἀπὸ τὸν 11ον αἰῶνα κυρίως, ἄρχισαν νὰ θάπτον, στὸ πάτωμα τοῦ ναοῦ καὶ στὸν περίβολό του, τοὺς καλογήρους καὶ τὶς καλόγριες ποὺ πέθαιναν. Οἱ ἴδιοι λάκκοι ἐχρησιμοποιοῦντο ἐπανειλημμένως. Ἔως τῶρα ἔχουν βρεθῇ 45 τάφοι.

ΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ

Μαζὶ μ' αὐτοὺς εἶχε ταφῇ στὸ «Θησεῖον» καὶ ὁ Ἅγγλος Τζῶρτζ Οὐάτσον, ποὺ πέθανε τὸ 1810. Πάνω στὴ μαρμαρινή πλάκα ποὺ τὸν σκέπασε ἐχάραξαν μὴ λατινικὴ ἐπιγραφή ποὺ εἶχε γράψει ὁ ποιητὴς Λόρδος Βύρων. Ἡ φαντασία τῶν ἀπλοϊκῶν εἶχε πλάσει πρὸ πολλῶν χρόνων τὸ θρύλο ὅτι ἀνάμεσα στοὺς τάφους αὐτοὺς ἦταν καὶ ὁ τάφος ποὺ εἶχε τὰ κόκκαλα τοῦ Θησέως!

Κατὰ τὰ χρόνια ποὺ ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ ναὸς σὰν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐχαράχθηκαν ἀπὸ διαφόρους πάνω στὶς πέτρες τοῦ διαφόρες σημειώσεις· μεταξὺ τῶν ὁποίων μὴ κάνει λόγο γιὰ ἐπιδημία τοῦ 1555, ἄλλη γιὰ πυρκαϊὰ τοῦ 1591, τρίτη γιὰ ἐπιδρομὴ ποὺ ἐγένετο τὸ 1770 καὶ ἄλλες γιὰ διάφορα γεγονότα.

Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΣΕ ΤΖΑΜΙ

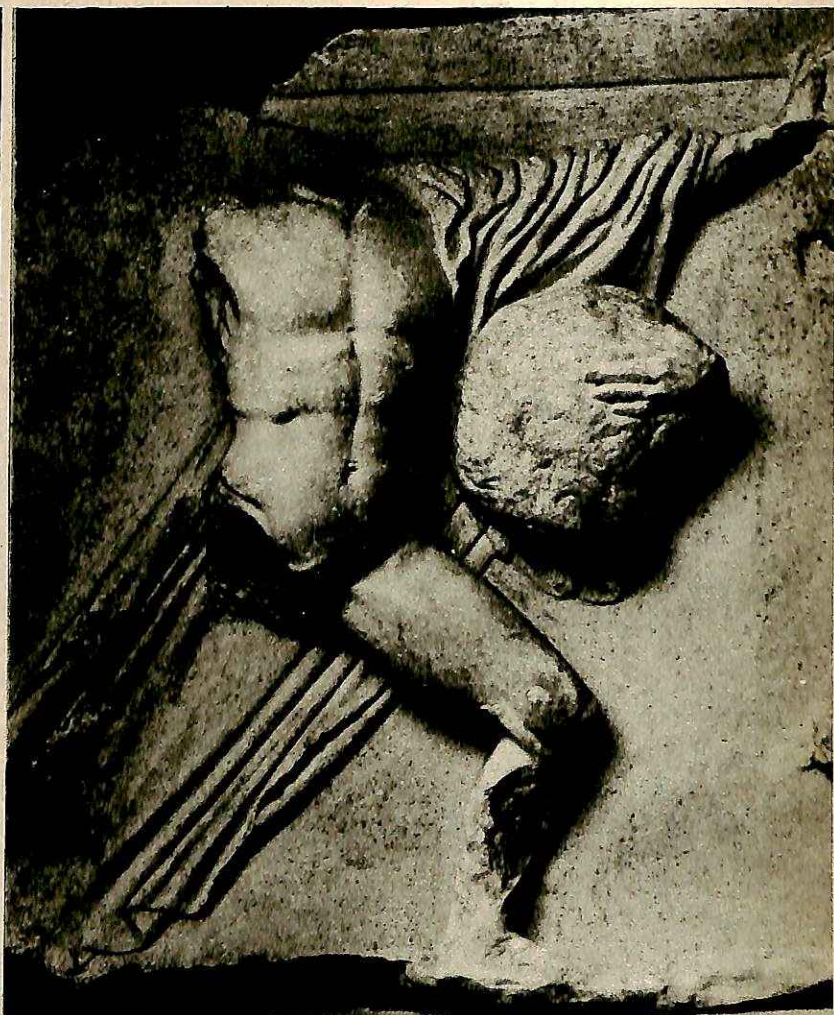
Ἀπὸ τὶς περιπέτειες τοῦ Ἡφαιστείου ἰδιαίτερη σημασία γιὰ τὴν ἱστορία του ἔχει ἡ ἀποπείρα τῶν Τούρκων, κατὰ τὸ 1660, νὰ τὸ μετα-

τρέψουν σὲ τζαμί. Οἱ καταστροφές ποὺ ἐπέβαλλε ἡ ἀλλαγὴ τῶν χαρακτηριστικῶν του σὲ μωαμεθανικὸ τέμενος εἶχαν ἀρχίσει, ἀλλὰ τὶς ἐσταμάτησαν οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν ποὺ ἐσπευσαν στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἐπέτυχαν μὲ σουλτανικὸ φερμάνι τὴν διατήρησή του ὡς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἡ τελευταία χριστιανικὴ λειτουργία ἐγένετο τὸ 1835. Ἐκτοτε ὁ ναὸς δὲν ἐχρησιμοποιεῖται διότι ἀνεκνήρυχθη ἐθνικὸ μνημεῖο.

ΠΩΣ ΉΤΑΝ Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΝΑΟΣ

Ὁ ἀρχαῖος ναὸς ἦταν ἐξάστυλος περίτερος δωρικοῦ ρυθμοῦ μὲ 13 κίονες σὲ κάθε μακρὰ πλευρά. Ὁ «θριγκὸς» του ἔχει ἀκόμη «μετόπας» μὲ γλυπτὰς παραστάσεις στὶς πρὶν πλευρές. Στὴν ἀνατολικὴ παριστάνονται ἐννέα, ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἄθλους τοῦ Ἡρακλεῖ. Στὶς μακρὰς πλευρές —βόρεια καὶ νότια— ὑπάρχουν παραστάσεις ὀκτὼ ἄθλων τοῦ Θησέως. Ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικοὺς κίονας τοῦ πρόναου (στὴν ἀνατολικὴ πλευρά) ὑπάρχει ζώνη («ζωφόρος») μὲ γλυπτὰς παραστάσεις μάχης ποὺ τὴν παρακολουθοῦν θεοί. Στὴν δυτικὴ ἐσωτερικὴ πλευρά, ἐπάνω ἀπὸ τοὺς κίονας τοῦ ἀρχαίου «ὀπισθοδόμου» ὑπάρχει ἄλλη «ζωφόρος» μὲ γλυπτὰς παραστάσεις μάχης μεταξὺ Λατινῶν καὶ Κενταύρων. Τὸ 1955 βρέθηκε, ἀπὸ τὴν μίς Ἑδελν Χάρρισον, ἓνας κορμὸς τοῦ Θησέως ποὺ ἀνήκει στὴν τρίτη ἐκ δεξιῶν μετόπη τῆς νοτίας πλευρᾶς. Ὁ κορμὸς ἔχει τὴν τοποθετηθῇ στὴν ἀρχικὴ του θέση.

ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΖΩΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΝΑΟΥ, ΟΠΩΣ ΕΚΘΑΒΡΙΣΘΗΣΑΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΜΕΤΟΠΕΣ ΤΟΥ «ΘΗΣΕΙΟΥ» ΠΟΥ ΠΑΡΙΣΤΑΝΕΙ ΤΟΝ ΗΡΑΚΛΗ ΕΝΩ ΠΑΙΡΝΕΙ ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΗΛΑ

ΓΛΥΠΤΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΗΣΕΩΣ ΠΟΥ ΦΟΝΕΥΕΙ ΤΟΝ ΛΗΣΤΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΡΩΝ ΣΚΙΡΩΝΑ. (ΜΕΤΟΠΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΛΕΥΡΑΣ)

Φωτ. ΑΛΙΣΟΝ ΦΡΑΝΤΣ

ΤΟ ΑΕΤΩΜΑ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΟΥ

Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, μὲ τὶς ἀνασκαφές τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς στὴν ἀθηναϊκὴ Ἀγορά, βρέθηκαν διάφορα θραύσματα γλυπτῶν ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ αέτωμα. Ὁ ἀρχαιολόγος κ. Τόμπσον διεπίστωσε ἀπὸ αὐτὸ ὅτι στὸ ἀνατολικὸ αέτωμα παριστάνετο ἡ «Ἀποθνήσκουσα» τοῦ Ἡρακλεῖ. Ὁ ἥρωας ἐφαίνετο μαζὶ μὲ τὴν προστάτιδά του θεῶν Ἀθηνᾶν προσφέροντας στὸν Δία, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο σὲ θρόνο στὸ κέντρον τοῦ αετώματος, τὰ «χρυσὰ» μῆλα ποὺ εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν κῆπο τῶν Ἑσπερίδων.

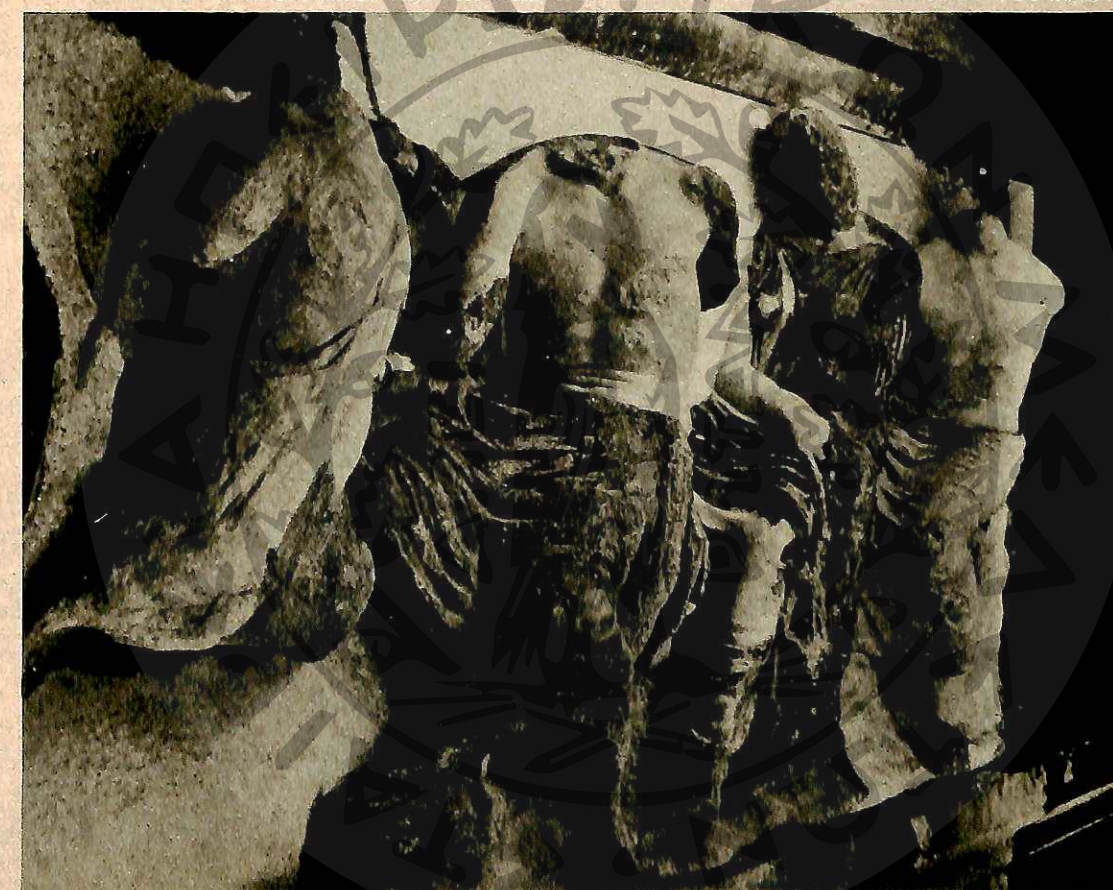
Πάνω ἀπὸ τὸ ἴδιο αέτωμα, στὴν κορυφὴ του, ὑπῆρχαν καὶ ἄλλα διάφορα γλυπτὰ.

Η ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

Πρὸ εἴκοσι ἀκριβῶς χρόνων ἡ ὁρμή τοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος τοῦ περιήμιου «Θησεῖου» ἐκινδύνευσε νὰ κρημνισθῇ γιὰτὶ εἶχε σημειωθῇ κατάρρευσις στὸν «θριγκὸ» ποὺ βρίσκεται ἐπάνω ἀπὸ τὸν πρόναο. Ὁ καθηγητὴς κ. Ἀναστάσιος Ὀρλάνδος ἐμελέτησε τὴν περίπτωσιν καὶ ἔκρινε ὡς ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ξαναβάλλῃ στὴ θέση τῶν, μὲ ἀναστήλωση, τοὺς δύο κίονες τῆς εἰσόδου τοῦ πρόναου, τοὺς ὁποῖους εἶχαν γκρεμίσῃ περὶ τὸ 400 μ.Χ. ἐκεῖνοι ποὺ μετέτρεψαν τὸ ναὸ σὲ ἐκκλησίαν. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν ὁ κ. Ὀρλάνδος κατεδάφισε τοὺς τοίχους, ποὺ δὲν ἦσαν ἀρχαῖοι καὶ ἐφράζαν τὴν εἰσόδον τοῦ πρόναου. Ἐτσι, τὸ ὡραῖο μνημεῖο ξαναβρέθηκε κάπως τὴν πρώτην τοῦ ἀρχιτεκτονικῆς μορφῆς καὶ χάρις στὴν σχετικῶς καλὴ διατήρησιν τοῦ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ φαντασθῶμεν τὴν αἴγλη ποὺ ἔχαιρε ἄλλοτε τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, ποὺ ἐτιμοῦσαν καὶ ἐλάτρευαν ὄχι μόνον τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐργατικότητα.

Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

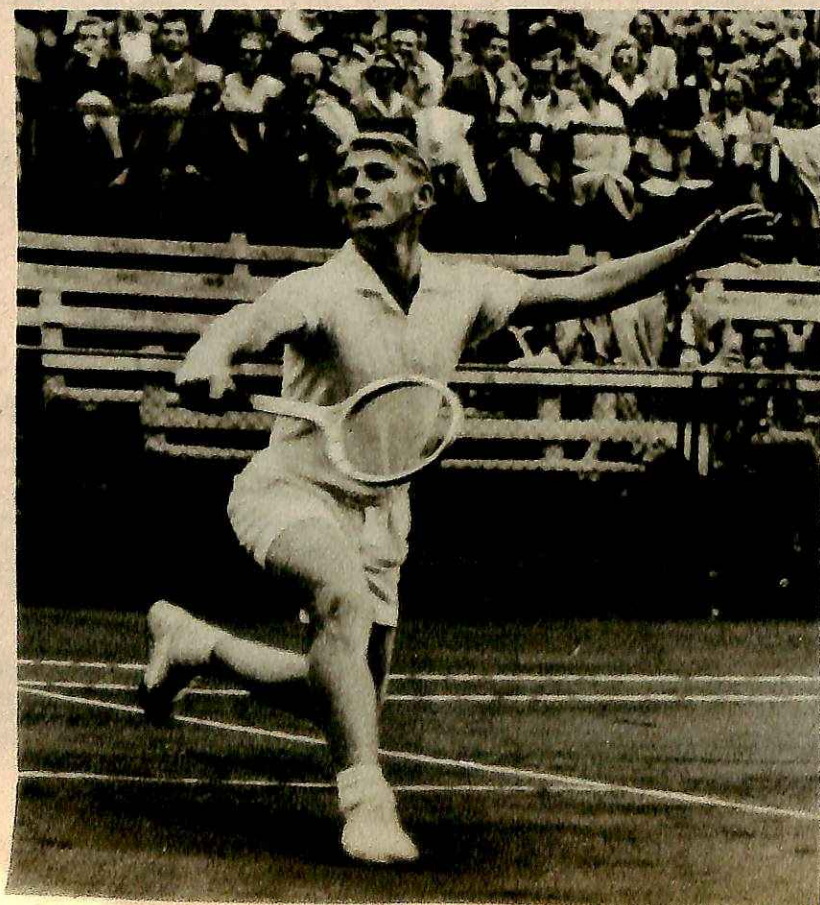
ΤΟ 1953 ΕΓΙΝΕ ΤΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΓΛΥΠΤΩΝ ΚΟΡΜΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΖΩΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ έφθασαν στο Τόκιο. Μιά Γιαπωνέζα διαβάει την αγγλική έκδοση του περιοδικού μας, έπειτα από την καθιέρωση της νέας αεροπορικής γραμμής 'Αθηνών — Τόκιο, της σουηδικής εταιρίας S. A. S.

Ο ΛΙΟΥ ΧΟΥΥΝΤ, Αυστραλός άσος του τένις, ο οποίος με τις συνεχείς νίκες του κατά τους πρώτους μήνες του 1956, στά μεγάλα διεθνή τουρνουά, διεκδικεί τον τίτλο του υπ' αριθ. 1 παίκτη του κόσμου.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ

ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΕΛΛΑΣ:

- Άνασυστάσιν του παλαιού Λαϊκού κόμματος διά την ήγεσίαν της ελληνικής Δεξιάς είχαν ως σκοπόν ή πρόσφατος σύσκεψις εις οίκιαν πολιτικού άρχηγού. Εις την συνάντησιν μετέσχον οι κ. κ. Τσαλδάρης, Στεφανόπουλος, Τουρκοθασίλης, Ζέρδας και Πιτινέλης.
- Γό «Κέντρον», ως πολιτική παράταξις, τείνει νά έκτοπισθ ή από τόν ιδεολογικόν χώρον τόν όποιον ό τίτλος του ύποδηλοί. Κατά τό προεκλογικόν στάδιον, λόγω έλλείψεως Ικανής ήγεσίας και πολιτικότητας, έξετοπίσθη πρός τ' άριστερά, άπολέσαν την λαϊκήν θάσιν πού έκ του τίτλου και της παρελθούσης πολιτικής Ιστορίας τών ήγετών του διεξεδίκει. Άπόλεσεν έξ αυτού και τας έκλογάς. Άπόπειρα διασώσεώς του ύπήρξε και ή τελευταία σύσκεψις τών κ. κ. Παπανδρέου - Βενιζέλου, έκ της όποιας άπεκλείσθη ό άδιαμφισβητήτως πλέον έμφανιζόμενος ως ήγέτης της Άριστεράς, κ. Καρτάλης.
- Παρά την προσπάθειαν διασώσεώς των, οι δύο άρχηγοί του Κέντρου δέν φαίνονται εξασφαλίζοντες πολλές έλπίδας. Αί διαμορφωτικοί τάσεις του πολιτικού κόσμου της χώρας τείνουν νά δώσουν εις την σημερινήν κυβερνητικήν παράταξιν την θέσιν του Κέντρου. Η σχετική διαφοροποίησις και εις την κοινοβουλευτικήν άκόμη σύνθεσιν τών κομμάτων, πιθανόν νά έκδηλωθ ή συντομώτερον από ό,τι αναμένεται. Καί μέχρι τών προσφάτων άποτόμων πολιτικών έκδηλώσεων, ή έκδήλωσις τών πολιτικών ζυμώσεων άνεμένετο διά τό προσεχές φθινόπωρον.
- Άπό άπόψεως πολιτικής τοποθετήσεως εις τόν ιδεολογικόν χώρον, αιώρούμενον παραμένει τό κόμμα του κ. Παπαπολίτη. Παρά τό γεγονός ότι ένωρίτερον παντός άλλου διέγνωσε τας έν εξελίξει διαφοροποιήσεις, ό άρχηγός της ΕΠΕΚ συναντά πραγματικώς μεγίστην δυσχέρειαν διά την άνεύρεσιν χώρου υπό την ελληνικήν πολιτικήν στέγην.
- Η άποπομπή του κ. Μπάξτερ από την θέσιν του εις τό Σταίτη Ντηπάρτμεντ ύπήρξεν άδιαμφισβήτητος έπιτυχία. Ο κ. Μπάξτερ, προϊστάμενος του τμήματος Έλλάδος, Τουρκίας και Περούας του ΟΗΕ, διέκειτο άνέκαθεν έχθρικός πρός την Έλλάδα, έχει σύζυγον έκ καταγωγής και παραδόσεως μισέλληνα και είναι ό έμπνευστής και ό συντάκτης του περιβοήτου μηνύματος Ντάλλες διά τας τουρκικάς άσχημίας της 6ης Σεπτεμβρίου 1955 έν Κωνσταντινουπόλει και Σμύρνη.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ:

- Μεταξύ τών θεμάτων τά όποία πρόκειται νά ρυθμισθουν διά την επανάληψιν τών σχέσεων με την Ρουμανίαν, πρόκειται νά τεθ ή μέριμνα της Έλλάδος και τό ζήτημα της ναυσιπλοίας του Δουνάβεως. Η άπλή άποζημίωσις τών Έλλήνων πλοιοκτητών ποταμοπλοίων, δέν λύει τό θέμα. Ούτε όμως άρκεί και της Ρουμανίας ή καλή ή κακή πρόθεσις. Υπόλοιπον του ψυχρού πολέμου έν τη έντάσει του, τό θέμα της ναυσιπλοίας του Δουνάβεως διέπεται από μονομερή συμφωνίαν τών χωρών του κομμουνιστικού συνασπισμού.

ΣΥΡΙΑ:

- Η άμερικανική πρεσβεία της Δαμασκού εξήτησεν από την κυβέρνηση της Συρίας μνησίαν παράτασιν της προθεσμίας διά την μελέτην τών όρων της διακηρύξεως περί άνεγέρσεως διύλιστηρίου πετρελαίου, άποδόσεως 750.000 τόννων έτησίως. Οι όροι της διακηρύξεως μελετώνται από άμερικανικάς εταιρίας και από εκπροσώπους τσεχοσλοβακικού τεχνικού οίκου.
- Ο σιδηρόδρομος της Χετζάζης, εις τό τμήμα του από Μαάν της Ιορδανίας μέχρι Μέκκας, πρόκειται νά ανακαινισθ ή και νά επαναλειτουργήσ η. Η εργασία είχε άνεστη εις Πολωνούς τεχνικούς οι όποιοι ματαίως όμως αναμένουν από 6ης Ιανουαρίου θεώρησιν τών διασθηρίων των διά την Σαουδικήν Άραβίαν. Έν τώ μεταξύ ύφίστανται πολλάί πιθανότητες όπως την μελέτην της ανακατασκευής άναλάβ η άμερικανική εταιρία, ή όποία διαπραγματεύεται την ύπογραφήν του σχετικού συμβολαίου.

ΜΑΡΟΚΟΝ:

- Διαφορά άντιλήψεων χαρακτηρίζεται ή πρόσφατος ψυχρότης Ηνωμένων Πολιτειών και Γαλλίας, έξ αιτίας της άμερικανικής πρεσβείας εις Ραμπάτ του Μαρόκου. Η άμερικανική ένέργεια δικαιολογείται από τους Άμερικανούς ως προσπάθεια ένισχύσεως του γοήτρου ένός νεαρού κράτους. Οι Γάλλοι διαβλέπουν εις την ένέργειαν, άπόπειραν ύποκαταστάσεως της γαλλικής έπιρροής.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ:

- Τό κομμουνιστικόν κόμμα της Ούγγαρίας φαίνεται ότι καταλήγει εις τό έξής συμπέρασμα: Ταχεία κολλεκτιβοποίησις και έλλειψις τροφίμων ή έπάρκεια τροφίμων. Καί τά δύο ταυτοχρόνως είναι άνέφικτα. Καί κατέληξεν εις την ύποταγήν της πολιτικής επιδιώξεως. Συμφώνως με την νέαν γραμμήν, θά δοθ ή προσοχή εις την αύξησιν της γεωργικής παραγωγής.

ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ:

- Σοβαρά έλπίδες δημιουργούνται διά μίαν πιθανήν πτώσιν τών αεροπορικών ναύλων εις τά υπερατλαντικά ταξίδια κατά τό προσεχές έτος. Αί δύο μεγάλαί άμερικανικάί εταιρίαί TWA και PAA άνηγείλαν την πρόθεσιν των όπως ύποβάλουν σχετικήν πρότασιν εις τό ΙΑΤΑ έν Κάνναις. Τό αίτημα ένισχύεται από τό Πολιτικόν Άεροπλοϊκόν Συμβούλιον τών Ηνωμένων Πολιτειών, άλλα πρόδίδεται ότι θά συναντήσ η την αντίδρασιν τών εύρωπαϊκών εταιριών.
- Η Στάνταντ Όιλ της Καλιφορνίας άνήγγειλεν ότι τά καθαρά κέρδη της εταιρίας διά τό πρώτον τρίμηνον του τρέχοντος έτους άνήλθον εις 61. 493. 969 δολάρια. Τά κέρδη της Σέλλ διά τό αυτό διάστημα άνήλθον εις 35.010.000 δολάρια.
- Το νομοσχέδιον περί έξωτερικής βοηθείας πού καθήρτισεν ό κ. Ντάλλες, πρόδίδεται ότι θά συναντήσ η σοβαράν πολεμικήν του Κογκρέσου. Η δημοκρατική πλειοψηφία του Κογκρέσου, ιδιαιτέρως άντιτίθεται εις την άποψιν ότι μεγάλη οικονομική βοήθεια θά ιδύνατο νά άποτρέψ η την κρίσιν εις την Μ. Ανατολήν. Η χρηματοδότησις του φράγματος Άσσουάν, δέν θεωρείται κατάλληλος πολιτική διά την άντιμετώπισιν της ρωσικής επιθέσεως ειρήνης και έμπορίου εις την Μ. Ανατολήν.

ΕΣΣΔ:

- Τό δημοσιογραφικόν όργανον του σοβιετικού στρατού «Έρυθρός Άστήρ», επί μήνα σχεδόν πρό της έξαγγελίας της μειώσεως τών σοβιετικών ενόπλων δυνάμεων είχαν έξαπολύσει μίαν προσεκτικήν μέν, άλλα όχι διά τουτο όλιγώτερον έντονον επίθεσιν κατά του στρατιωτικού περιοδικού «Στρατιωτικός Κήρυξ». Άφορμή εις την επίθεσιν ήτο ή ύπό του «Στρατιωτικού Κήρυκος» καταγγελία τών σταλινικών ασφαμάτων κατά τό διάστημα του 2ου Παγκοσμίου πολέμου. Ο «Έρυθρός Άστήρ» δέν υπερησιόσθη άπ' ευθείας τόν Στάλιν, άλλα έξήρε τας σοβιετικάς προετοιμασίας πρός άντιμετώπισιν της ναζιστικής επιθέσεως. Εις την διαφανίαν αυτήν, μεταξύ δύο στρατιωτικών εκδόσεων, οι προσεκτικώς παρακολουθούντες διείδον διάστασιν μεταξύ Κροϋτσσεφ και Ζούκωφ, διά την από μακροϋ συζητουμένην έν Ρωσία μείωσιν τών στρατιωτικών δυνάμεων. Η άμέσως μετά την έξ Άγγλίας επάνοδον τών δύο Ρώσων πολιτικών ήγετών έξαγγελία της μειώσεως τών σοβιετικών δυνάμεων, άποτελεί ένδειξιν ότι ό κ. Κροϋτσσεφ εκόμισεν έξ Άγγλίας ένδείξεις σοβαράς ύπέρ της Ιδικής του άπόψεως, ή όποία και έπεκράτησεν.

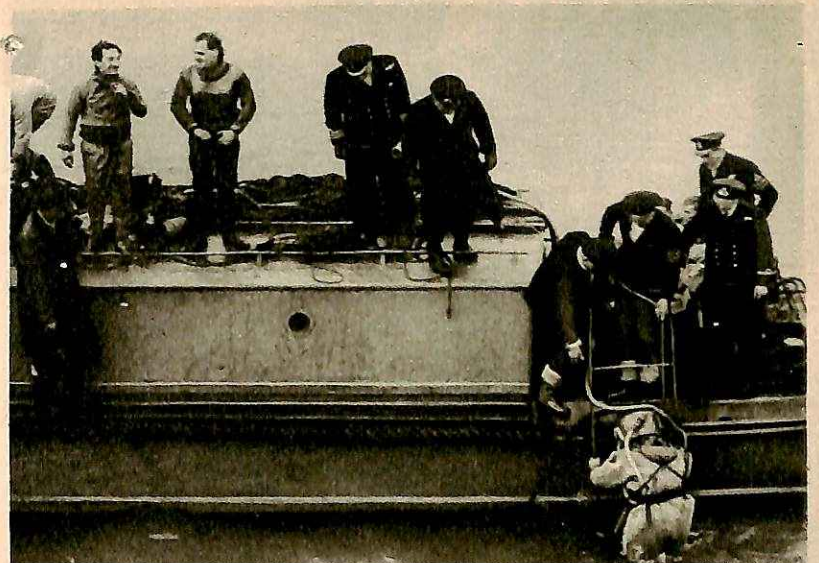
Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ:

- Άνασυστάσις της Μικράς Άντάντ; Μετά την επίσκεψιν τών κ. κ. Μολλέ και Πινώ εις Μόσχαν, άγγέλλεται ως προσεχής ή επίσκεψις εις Παρίσιους του πρωθυπουργού της Πολωνίας κ. Σιράνκεβιτς και του προέδρου της Τσεχοσλοβακίας. Ο επανεξοπλισμός της Ανατολικής Γερμανίας φαίνεται ότι έχει άνησυχήσει περισσότερο τά παλαιά μέλη της Μικράς Άντάντ από όσον ό επανεξοπλισμός της Δυτικής, την Γαλλίαν.
- Η Κίνα, ή Ρωσία, αι Ηνωμέναί Πολιτείαί, ή Γαλλία, αι Ινδία και ή Πορτογαλία άποτελοϋν, κατά την άγγλικήν έφημερίδα «Νταίηλυ Μαίηλ», τας ύπολοίπους, εκτός της Άγγλίας, άποικιακάς δυνάμεις. Έάν αύται εγκαταλείψουν κατά σειράν τό Θιβέτ, την Άνατολικήν Εϋρώπην, την Φορμόζαν, την Β. Άφρικήν, τό Κασμίρ και την Γκόα, ή Μ. Βρεταννία θά άποσυρθ ή της Κύπρου.

ΙΟΡΔΑΝΙΑ:

- «Μέ την χάριν του Άλλάχ» υπεγράφη συμφωνία διά την συγχώνευσιν και την κοινήν ήγεσίαν τών στρατιωτικών δυνάμεων Ιορδανίας - Αιγύπτου. Η συμφωνία υπεγράφη από τους ύποστράτηγον Μωχάμετ Ιμπραχίμ, άρχηγόν του Έπιτελείου της Αιγύπτου και ύποστράτηγον Ραντί Ινάμπ, άρχηγόν της Άραβικής Λεγεώνας, διαδεχθέντα τόν διαδόχον Γκλάμπ Πασάν.

K. A. P.

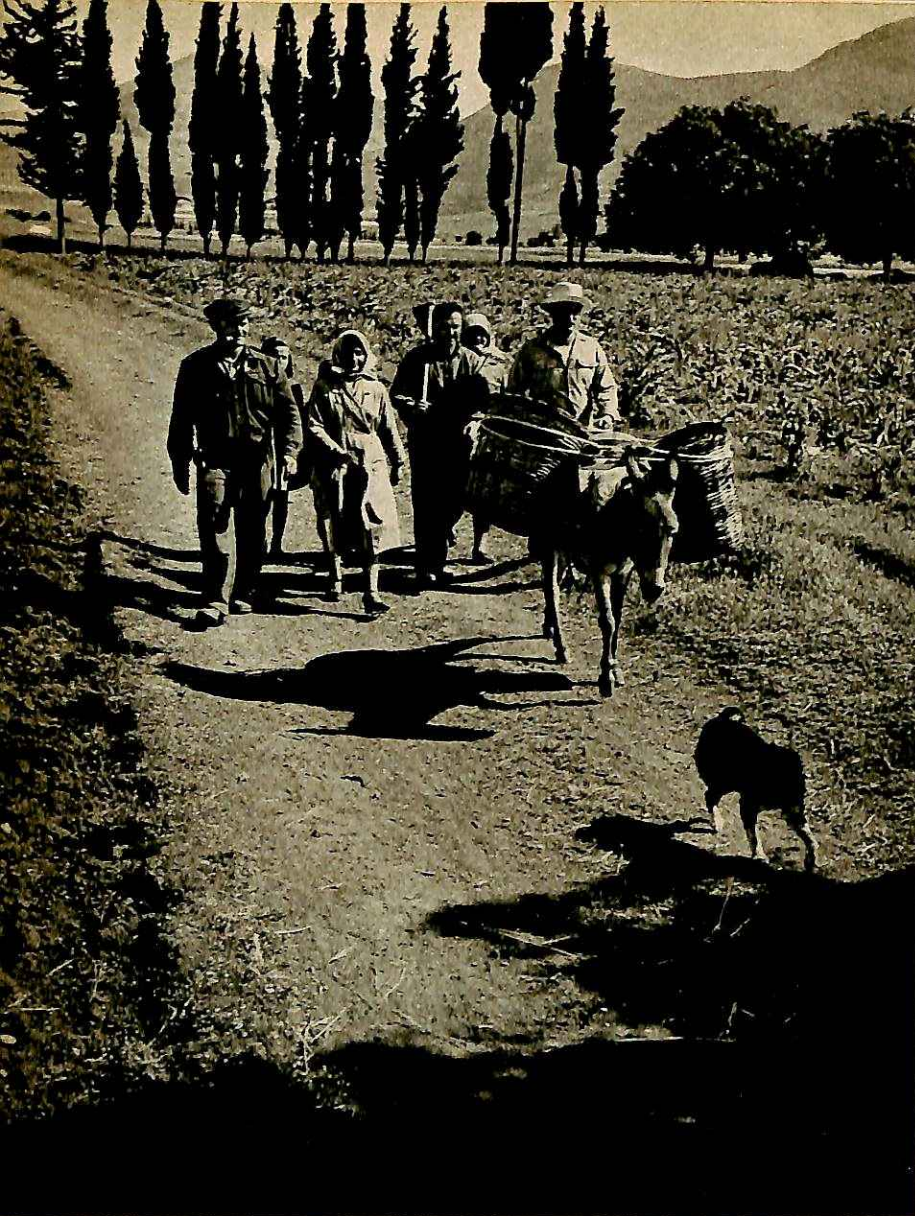
Ο ΠΕΡΙΒΟΗΤΟΣ «ΒΑΤΡΑΧΑΝΘΡΩΠΟΣ» ύποπλοίαρχος Κράμπ (άριστερά, στο κατάστρωμα) όταν έπιχειρούσε, τό 1950, νά διασώσ η τό πλήρωμα ένός βυθιζόμενου ύποβρυχίου στις έκβολές του Ταμέσεως. Ο Κράμπ έξηφανίσθη κατά την έβδομάδα της έπισκέψεως τών Ρώσων ήγετών στο Λονδίνο —και οι διαδόσεις τόν φέρουν ως άπαχθέντα από σοβιετικούς «βατραχανθρώπους». Πρόκειται περί επαγγελματικής άντιζηλίας; (P. Popper)

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ γιόρτασαν τό «Εϊντ - Οϋλ - Φίτρ» —μία Ιστορική επέτειο τών μουσουλμάνων— με δεήσεις και γονυκλισίες στα τζαμιά τών διαφόρων πόλεων. Έπάνω: Οι εύσεβείς μωαμεθανοί της άγγλικής πρωτεύουσ η στιγμή πού εύχονται ύπέρ της έκκληρώσεως τών όθωμανικών δικαίων και τών άλλων εθνικών των πόθων... (Keystone)

ΕΝΑΣ ΟΥΓΓΡΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ κόβει τά συρματοπλέγματα στα σύνορα μεταξύ Αυστρίας και Ούγγαρίας, μετά την έξαγγελίαν της νέας πολιτικής —ή μάλλον της νέας «επιθέσεως ειρήνης»— τών χωρών του «σιδηρού παραπετάσματος». Σημειωτέον ότι ή περιοχή τών συνόρων είχε μεταβληθ ή εις ναρκοπέδιον γιά νά άναχαιτισθ ή τό κύμα τών δραπέτων. (Keystone)

Ο ΚΑΠΝΙΝΟΣ

‘Η κυριώτερη πηγή πλούτου τῆς χώρας

ΓΕΝΙΚΗ είναι ἡ ἔξοδος στὸ χωράφι, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπασχόληση τῆς οἰκογενείας τοῦ καπνοπαραγωγοῦ κατὰ τὴν περίοδο τῆς καπνοκαλλιέργειας. Ὅλα τὰ διαθέσιμα χέρια πρέπει νὰ κινητοποιηθοῦν. Ὁ καπνὸς θέλει δουλειὰ καὶ δὲν ξέρει νὰ περιμένῃ.

ΣΚΑΛΙΣΜΑ χωραφιοῦ στὴν περιοχή Νέσκου. Τὸ χωράφι πτωχὸ καὶ ἐπικλινές στὴν ὑπώρεια τοῦ λόφου. Εἶναι ὁ περίφημος «γιακάς», ποὺ παράγει τὰ ἐκλεκτότερα μακεδονικὰ καπνὰ.

Αρχίζει τὴν ἀπλή ζωὴ του ὅπως τὴν ἀρχίζουν ὅλα σχεδὸν τὰ φυτὰ τῆς γῆς. Ἕνας μικρὸς σπóρος, ποὺ γυρεύει ταπεινὰ λίγον ἥλιο καὶ λίγο χώμα γιὰ νὰ ζεσταθῇ καὶ νὰ ριζοβολήσῃ. Βλασταίνει, μεγαλώνει, ἀνθίζει καὶ ξεπετὰ τὰ λυγρὰ φύλλα του μετὰ τὴ θερμὴ φροντίδα τῆς σκληρῆς δουλειᾶς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἑσπινάκι —ἐντελὸς ἑσπινάκι— γίνεται τὸ θαῦμα! Ἀπὸ τὸ ταπεινὸ φυτικὸ βασίλειο, μετὰ τὴ βοήθεια τῆς θεϊκῆς φωτιᾶς, γίνεται καπνός! Δι’ ἀφανὸς καὶ ἀέρινος. Καὶ παίρνει, μαζί με τ’ ὄνομά του, τὸν γλαυκὸ δρόμο ποὺ φέρνει στοὺς οὐρανοὺς.

Γιατὶ δὲν εἶναι πλάσμενος νὰ ἱκανοποιῇ εὐτελεῖς ἀνάγκες. Δὲν πρόκειται νὰ χορτάσῃ αὐτὸς τὴν πείνα τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλως, εὐγενέστερος εἶναι ὁ προσορισμός του: Νὰ συντροφεύῃ τὴν «ισόθερ» σκέψη στὰ μακρινὰ ταξίδια τῆς. Νὰ γλυκαίνει μετὰ τὴν ἀχλὺ του τὴν ὥρα τῆς περισυλλογῆς καὶ τῶν ὀνειροπαλήσεων. Νὰ ἡμερεύῃ τὴν ψυχὴ, νὰ ξεκουράζῃ τὸν ἀνθρώπινο μόχθο, ν’ ἀπαλύνῃ τὰ ἀγχία καὶ τὴς ἐγνοίης τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Σὰν «καλὸς» θεός... κι ἂς εἶναι πολλοὶ οἱ «ἄπιστοι» ποὺ τὸν ἔορκίζουν.

Ο ΕΡΧΟΜΟΣ

Στὴν Εὐρώπῃ ἔφτασε ἀπὸ πολὺ παλιά κι ἀπὸ πολὺ μακριὰ. Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ἢ τὴς Ἀντίλλες ἴσως, ἀπὸ τὴν Κίνα μπορεῖ, μέσῳ Ἰνδιάνων καὶ Περσῶν. Ταξίδεψε πάνω ἀπὸ στεριὲς μετὰ τὰ καραβάνια τῶν πρα-

ματευτῶν καὶ διάβηκε τοὺς ὠκεανούς μετὰ τοὺς συντρόφους τοῦ Κολόμβου καὶ τοὺς γενναίους τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων τοῦ 15οῦ αἰῶνα. Στόλισε τοὺς κήπους τῶν Ἰταλῶν τῆς κοσμοκράτειρας Ἰσπανίας, ἔγινε στὴν ἴδια χώρα ἐλιξήριο μακροζωίας. Θεράπευσε στὴ Γαλλίᾳ τὴς ἡμικρανίας τῆς κραταιᾶς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων καὶ τοῦ γιοῦ της. Μπήκε ἀπὸ τὴ βασιλικὴ πόρτα στὴ φαρμακογία, ἔγινε λίγο ἀργότερα αἰμοστατικὸ καὶ ἀπολυμαντικόν. Πέρασε στὰ «ματζούνια» τῶν κομπογιαννιτῶν, στὰ ξόρκια τῶν ἀγυρτῶν, στὴς μαγαγιεῖς.

Παράλληλα σχεδὸν, οἱ ἀνώτερες τάξεις πρώτα, οἱ ναυτικοί, οἱ στρατιῶτες, οἱ ἄνθρωποι τῶν ἰσχυρῶν παθῶν καὶ τὸ πολὺ πλήθος ἀργότερα, ἄρχισε νὰ τὸν μασά, νὰ τὸν ρουφᾷ, νὰ τὸν καπνίζῃ, ὅπως ἀκριβῶς οἱ πρώτοι διδάξαντες. Οἱ ἐξωτικοί, δηλαδὴ, ἰθαγενεῖς τοῦ Νέου Κόσμου. Καὶ τίποτε δὲν μπόρεσε, ἐκίστε, νὰ κἀνὴ τοὺς ἀνθρώπους σ’ ὅλα τὰ πλάτη τῆς γῆς νὰ ἐγκαταλείψουν τὴ νέα συνήθεια, ποὺ τοὺς κυριεψε μετὰ τὴν συναρπαστικὴ δύναμη ἑνὸς τυραννικοῦ, ἀλλὰ καὶ γοητευτικοῦ πάθους. Οὔτε οἱ ἀφορισμοὶ τῶν κληρικῶν, οὔτε οἱ ἐκφοβιστικὲς παραινεῖς τῶν γιατρῶν, οὔτε τὰ ἀπάνθρωπα βασανιστήρια καὶ οἱ διώξεις τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἕνα-ἕνα ὁ καπνὸς κατέλαβε ὅλα τὰ φρούρια τῶν δικτῶν του. Κάτι ἤξεραν, φαίνεται, οἱ Ἰνδιάνοι τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῶν Ἀντιλλῶν, ποὺ ἀποκαλοῦσαν τὸν καπνὸ «Πετοῦμ» (ἱερό, δηλαδὴ, φυτὸ) καὶ τοῦ ἔδιναν μαγικὲς

ιδιότητες! Κάτι ξέρουν γιὰ τὴν «μυστικὴ» δύναμή του καὶ οἱ σύγχρονοι... μάγοι τῶν κρατικῶν προϋπολογισμῶν σ’ ὅλες τὶς χώρες!

ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΩΜΑΤΑ

Στὰ ἑλληνικὰ χώματα ὁ καπνὸς ἔφτασε γιὰ πρώτη φορὰ στὴς ἀρχὲς τοῦ 17οῦ αἰῶνα. Κάπου στὴν κοιλάδα τοῦ Ἀξίου ἢ τοὺς λοφίσκους τῆς Ξάνθης. Κι ὅπως συμβαίνει πάντα μ’ ὅλα ὅσα δέχεται ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμῳ ἡ μικρὴ αὕτη γωνιά τῆς γῆς, ποὺ τὰ ἐπιστρέφει καὶ πάλι ἀφοῦ δῶκε τοὺς δόση κατὰ τὸν ἑαυτὸ της, ἔτσι ἔγινε καὶ μ’ αὐτόν: τοῦ ἔδωσε εὐγένεια περισσή, ἄρμα λεπτὸ, γεύση εὐχάριστη. Ἡ Ἑλλάδα ἦταν ἐκείνη ποὺ «ἐκπολίτισε» καὶ «ἐξευγένισε» τὸν καπνόν, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα, καὶ τόσοις ἄλλους. Θαυμαστή, πράγματι, ὑπῆρξε ἡ σύμπτωση γιὰ τὴν εὐδοκίμησιν καὶ δελτίωσιν τοῦ εἶδους, τῶν εὐνοϊκῶν φυσικῶν παραγόντων, ποὺ συνήτησε ὁ καπνὸς στὴς βορεινὲς, ἰδίᾳ, περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος. Οἱ μέτριες θερμοκρασίαι, ὁ λαμπρὸς ἥλιος, ὁ φωτεινὸς οὐρανός, ἡ διαυγὴς ἀτμοσφαῖρα, οἱ συγκρατημέναι βροχοπτώσεις, οἱ δροσερὲς νύχτες, τὸ μαλακὸ γενικὸ κλίμα καὶ τὸ φτωχόν, ξηρὸ καὶ λοφώδες ἔδαφος τῆς χώρας μας, μαζί μετὰ τὴν ἐργαστικότητα τῶν Ἑλλήνων καπνοπαραγωγῶν, ἐξήσφαλίσαν στὰ ἑλληνικὰ καπνὰ τὸν τίτλο τῶν εὐγενεστέρων τοῦ κόσμου. «Βασιλιὰς» καὶ «ἐπρίγκιπας» τῶν καπνῶν ἀποκαλοῦν οἱ ξένοι εἰδικοί τὴν ποικιλία «μπασμά» τῶν γιακά-

ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΥΛΛΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΠΟΥ ΘΥΜΙΖΕΙ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΤΡΥΓΟ

Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΤΩΡΙΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΚΑΠΝΟΣ

Άπο τήν περιποίηση τοῦ φυτωρίου ὡς τή συλλογή τῶν φρέσκων φύλλων

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΠΝΟΦΥΛΛΩΝ, ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΗΝ ΑΥΓΗ ΠΡΙΝ Ο ΗΛΙΟΣ ΑΝΕΒΕΙ ΨΗΛΑ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

δων (γιακάς = κολλάρο = υπέραια λόφου) τής Ξάνθης. «Τὰ μακεδονικά καπνά, λένε άλλοι, διαφέρουν από τὰ άλλα ὅσο διαφέρει τὸ μεταξωτὸ βελούδο ἀπὸ τὸ βαμβακερό». «Λίγα σημεῖα τής γῆς υπάρχουν, γράφει ὁ Ἀγγλος καπνολόγος Τάννερ, ὅπου ἡ φύση ἔβαλε τὰ δυνατά της γιὰ νὰ παραγάγῃ ἐκλεκτά καπνά. Μία ἀπὸ τίς προνομιοῦχες αὐτές καὶ ἡλιόλουστες περιοχές εἶναι ἡ περιοχή τῆς ροδακινιάς καὶ τῆς σταφίδας.

Ποιὲς ὅμως εἶναι οἱ φυσικὲς ἰδιότητες ποὺ ἔχουν ἐξασφαλίσῃ στὰ ἑλληνικά καπνά τίς ἀδιαφιλονίκητες περγαμνὲς τῆς εὐγενείας τους; Τὸ ἀρώμα τους πρῶτα, ποὺ εἶναι λεπτὸ, εὐγενικὸ καὶ ποὺ ἱκανοποιεῖ, χωρὶς νὰ κουράζῃ, τὸν καπνιστὴ. Τὸ χρῶμα τους ποὺ εἶναι ἀνοικτὸ καὶ εὐχάριστο στὸ μάτι καὶ ποὺ ἀπλώνε-

ται σ' ὅλη τὴν κλίμακα τοῦ χρυσοκίτρινου. Ἡ γευστικότητά τους, ἔπειτα, ποὺ εἶναι ἐλαφρά, δροσερὴ καὶ γλυκεῖα. Ἡ καυσιμότητά τους ἐπίσης, ποὺ εἶναι ἀνετη, τελεία καὶ συνεχῆς. Ἡ περιεκτικότητά τους, τέλος, σὲ νικοτίνη καὶ ἄλλες βλαβερὲς γιὰ τὴν υἰεῖα οὐσίες, ποὺ εἶναι ἀπὸ τίς χαμηλότερες τοῦ εἶδους. Στὶς ἰδιότητες αὐτές καθὼς καὶ σὲ μιὰ σειρά ἀπὸ ἐμπορικὰ καὶ βιομηχανικὰ πλεονεκτήματα ὀφείλουν τὰ ἑλληνικά, καὶ τὰ μακεδονικά εἰδικώτερα, καπνά τὴν παγκόσμια φήμη τους.

ΟΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ

Ὁ καπνὸς γενικὰ κι ὁ ἑλληνικὸς ἰδιαίτερα, εἶναι, ἔγινε ἴσως —ὅπως

κ' οἱ ἄνθρωποι στὸν τόπο αὐτὸν— ἐξαιρετικὰ λιτοδίαίτος. Λίγον ἥλιο ζητάει γιὰ νὰ τραφεῖ, λίγο χῶμα, κι αὐτὸ ὄχι πλούσιο, λίγο νερό... Ἄν ὅμως γυρεῖ τὸσα λίγα ἀπὸ τὴ φύση, εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀπαιτητικὸς σὲ ἀφρώπινη φροντίδα καὶ στοργή, ὅπως ἀκριβῶς τὰ παραχαϊδεμένα παιδιά. Θέλει ἰδρώτα καὶ μόχθο καὶ μεράκι. Θέλει ἀγρύπνια τὴ νύχτα. Θέλει ζύπνημα τὴν αὐγὴ κι ἀντοχὴ στὸ μεσημεριάτικο κάμα. Ἡ καλλιέργειά του εἶναι τέχνη λεπτή. Ἀπαιτεῖ ἐιδικότητα καὶ πείρα. Ἐπιμέλεια καὶ σχολαστικὴ προσοχή. Κρίση καὶ παρατηρητικότητα κι ἀγάπη ὅσο καμμιὰ ἄλλη καλλιέργεια. Ὅλα πρέπει νὰ γίνουν στὴν ὥρα τους. Οὔτε λίγο πρὶ νωρίς, οὔτε λίγο πρὶ ἀργά. Καὶ στὴν ἐντέλεια.

ΣΤΑ ΦΥΤΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΧΩΡΑΦΙ.

Νὰ διαλεχτῇ ἀπὸ τὸ φθινόπωρο ἀκόμα ὁ χώρος ὅπου θὰ ἐγκατασταθῇ τὸ φυτώριο. Νὰ δουλευτῇ καλὰ, ν' ἀπολυμανθῇ αὐστηρὰ καὶ νὰ προστατευθῇ ἀπὸ τοὺς βορεινοὺς ἀνέμους, ἀπὸ τὰ ζιζάνια, τίς ἐντομολογικὲς προσβολές καὶ τίς ἀσθένειες. Νὰ διαλεχτοῦν καὶ νὰ προετοιμαστοῦν, μὲ 4-5 ὀργώματα καὶ σβαρνίσματα, τὰ χωράφια στὰ ὁποῖα θὰ γίνη ἡ μεταφύτευση. Γιὰ νὰ φυτέψῃ μετὰ ὁ γεωργὸς ἓνα στρέμμα καπνοῦ, θὰ σκύψουν πάνω στὴ γῆ — τὸν Μάρτιο στὴ Νότιο Ἑλλάδα καὶ στὰ Νησιά, τὸν Ἰούνιο στὴν Βόρειο— αὐτὸς καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, 10.000 ἕως 20.000 φορές! Τόσα περίπου φυτῶρια θὰ φυ-

Η ΑΝΤΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΜΟΧΘΟΥ: ΦΕΤΟΣ Η ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ ΕΙΝΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑ

ΝΕΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΣ ΑΡΜΑΘΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ

Στολίζει κήπους ἰδαλγῶν καὶ συντροφεύει τὴν «ἰσόδεη» σκέψη τῶν ἀνθρώπων

ΜΕ ΠΟΛΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΕΞΙΟΤΗΤΑ Η ΝΕΑ ΑΥΤΗ ΚΟΠΕΛΑ ΒΕΛΟΝΙΑΖΕΙ ΤΑ ΚΑΠΝΑ ΓΙΑ ΝΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΗ ΤΗΝ ΑΡΜΑΘΑ

τευθοῦν στὸ στρέμμα, σὲ κανονικὲς σειρὲς καὶ ἀποστάσεις καὶ σὲ αὐστηρὴ πάντα ἀναλογία μὲ τὴν καλλιεργούμενη ποικιλία καὶ τὴν γονιμότητα τοῦ ἐδάφους. Ἀπειρες ἀκόμα φορὲς θὰ σκύβουν γιὰ τὸ πότισμα —τὸ νερὸ μεταφέρεται συχνότατα ἀπὸ πολὺ μακρυνά, μὲ ζῶα ἢ στοὺς ὄμιους— γιὰ τὰ σκαλίσματα, τὰ ξεβοτανίσματα, τὸ κορφολόγημα τῶν ταξιανθῶν σὲ φτωχὲς περιοχὲς καὶ σὲ περιόδους ξηρασίας, τὴν καταπολέμηση τῶν ἀσθενειῶν καί, τέλος, τὴν συλλογὴ τῶν καπνόφυλλων.

Η ΣΥΛΛΟΓΗ

Ἡ τελευταία αὐτὴ ἐργασία στὸ χωράφι —ἐξ ἴσου κοπιαστική μὲ τίς ἄλλες— ἀπαιτεῖ ξεχωριστὴ ἐπιμέλεια, ἐμπειρο μάτι κ' ἐπιδέξιο χέρι. Τὰ συλλεγόμενα φύλλα δὲν πρέπει νὰ εἶναι οὔτε ἀνώριμα, οὔτε ὑπερώριμα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὥριμαση γίνεται ἀπὸ τὰ κάτω φύλλα τοῦ φυτοῦ πρὸς τὰ ἐπάνω, τὸ μάζεμα πρέπει νὰ ἀκολουθῇ τὴν ἴδια αὐστηρὴ πορεία. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸ γίνεται τμηματικὰ ὅλο σχεδὸν τὸ καλοκαίρι στὴν Νότιο Ἑλλάδα καὶ ὡς τὸ Σεπτέμβριο

ΤΟ ΑΡΜΑΘΙΑΣΜΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ ΓΡΗΓΟΡΑ, ΟΣΟ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΦΡΕΣΚΑ ΚΑΙ ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΤΑ ΦΥΛΛΑ

Ο ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΕΩΣ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΤΟΙΧΟΥΣ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ

στὴ Μακεδονία καὶ στὴ Θράκη, σὲ 5-6 «χέρια», πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου πάντα καὶ λίγες ὥρες ὕστερα ἀπ' αὐτήν, γιὰ νὰ εἶναι τὰ φύλλα δροσερά κ' ἐλαστικά.

Τὰ συλλεγόμενα φύλλα τοποθετοῦνται μὲ προσοχὴ στὰ κοφίνια καὶ μεταφέρονται στὸ σπίτι τοῦ παραγωγοῦ, ὅπου «ἀρμαθιάζονται» ἀμέσως.

ΤΟ ΒΕΛΟΝΙΑΣΜΑ

Μὲ μιά εἰδικὴ βελόνα, περνιοῦνται 800-1500 ἰσομεγέθη, κατὰ τὸ δυνατὸν, φύλλα σ' ἓναν μακρὺ σπᾶν 2-3 μέτρων. Αὕτῃ εἶναι ἡ «ἀρμάθα». Σ' αὐτὸ τὸ στάδιο γίνεται συγχρόνως καὶ ἡ πρώτη ἐλαφρὰ ποιστικὴ διαλογὴ τῶν φύλλων. Ἔτσι καταβάλλεται προσπάθεια ν' ἀρμαθισθοῦν σὲ χωριστὲς ἀρμάθες τὰ ἄγουρα φύλλα, τὰ χτυπημένα ἀπὸ χαλάζι ἢ ἀσθενεῖες, τὰ σπασμένα.

Η ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΗ

Οἱ ἀρμάθες κρεμιοῦνται ἔπειτα πρόχειρα ἐπάνω στοὺς τοίχους τῶν σπιτιῶν, ἢ στὶς ἡλιάστρες, ἢ πάνω σὲ φορητὰ ξύλινα πλαίσια, ἢ καὶ σὲ εἰδικὰ ξηραντήρια, στὴ σκιά, ἐπὶ μίᾳ ἢ δύο ἡμέρες, γιὰ νὰ «κιτρινίσουν» τὰ φύλλα, καὶ στὸν ἥλιο μετὰ, ἐπὶ 8-20 ἡμέρες γιὰ νὰ σταθεροποιηθῇ τὸ χρῶμα τους καὶ ν' ἀποξηρανθῇ τὸ κεντρικὸ νεῦρο. Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι ὁ παραγωγὸς θ' ἀπλῶσι τὶς ἀρμάθες του στὸν ἥλιο καὶ θὰ ξενοιάσῃ. Κάθε ἄλλο! Γιατί ἡ ἀποξήρανση εἶναι μίᾳ ἀπὸ τίς κρισιμώτερες φάσεις τῆς παραγωγῆς τοῦ καπνοῦ. Ἀπὸ τὴν καλὴ ἢ κακὴ ἀποξήρανση δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις τοῦ προϊόντος —τὸ χρῶμα του, δηλαδὴ, καὶ ἡ στιλνότητά του — παρὰ καὶ ἡ

Ὁ «βασιλιᾶς» ὅλων τῶν καπνῶν :

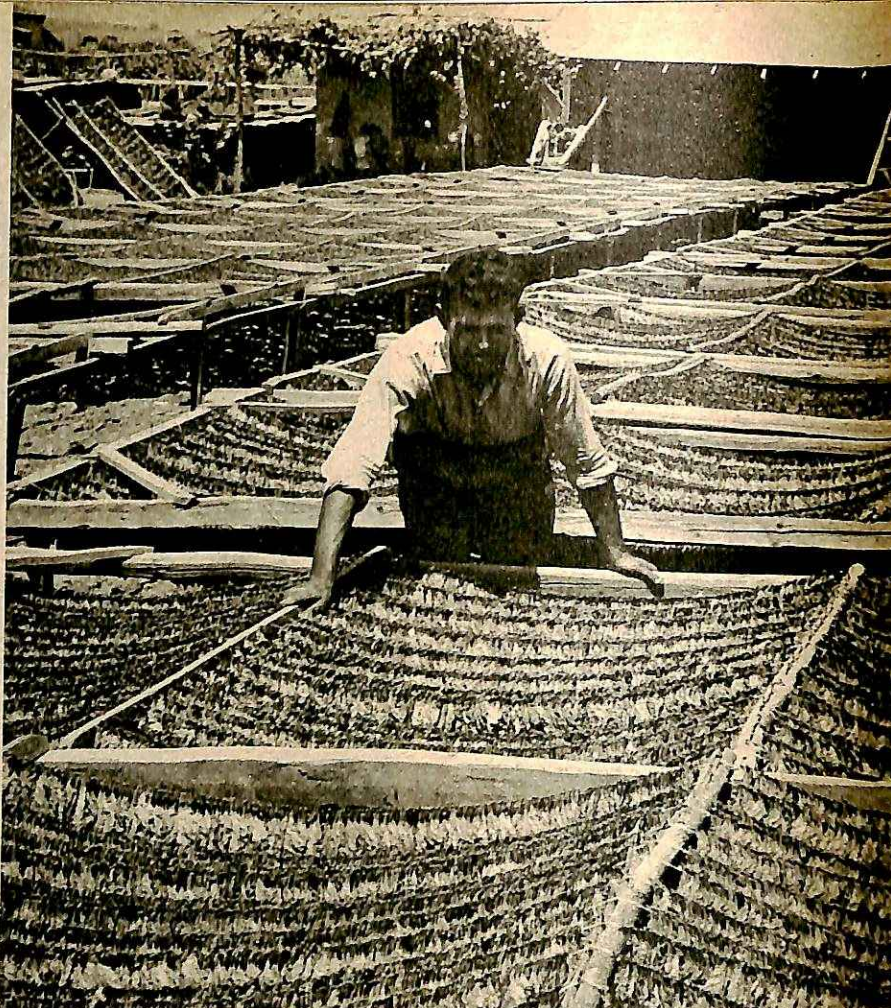
ιδιοσυστασία του, ἡ ποιότητά του. Κατὰ τὴν ἀποξήρανση συντελεῖται μέσα στὰ φύλλα οσοβαρώτατες βιοχημικές μεταβολές, πού καθορίζουν, τελικά, τὴν περιεκτικότητα τοῦ καπνοῦ σὲ ἀρωματικά ἔλαια, σὲ σάκχαρο, σὲ πρωτεΐνες, σὲ ἄμυλο κλπ. Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ ἀποξήρανση τῶν ἐλληνικῶν καπνῶν γίνεται ἀποκλειστικά στὸ ὑπαίθρο καὶ εἶναι ἀδύνατο συνεισφέρει ὅτι ἀνταποκρίνονται πάντα στὶς ἀνάγκες μας οἱ ἐξωτερικοὶ ὅροι θερμοκρασίας καὶ ὑγρασίας, εἶναι εὐκόλο ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς πόση προσοχή, πόση πείρα, πόση ἐπιμέλεια πρέπει νὰ διαθέσῃ ὁ καπνοπαραγωγὸς γιὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ τοὺς δυσμενεῖς καὶ νὰ ἐμεταλλεύθῃ τοὺς εὐνοϊκοὺς παράγοντες τοῦ ἀσάτου, γενικά, φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Οἱ εὐθύνες ὅμως τοῦ παραγωγοῦ δὲν σταματοῦν ἔως ἐδῶ. Μετὰ τὴν

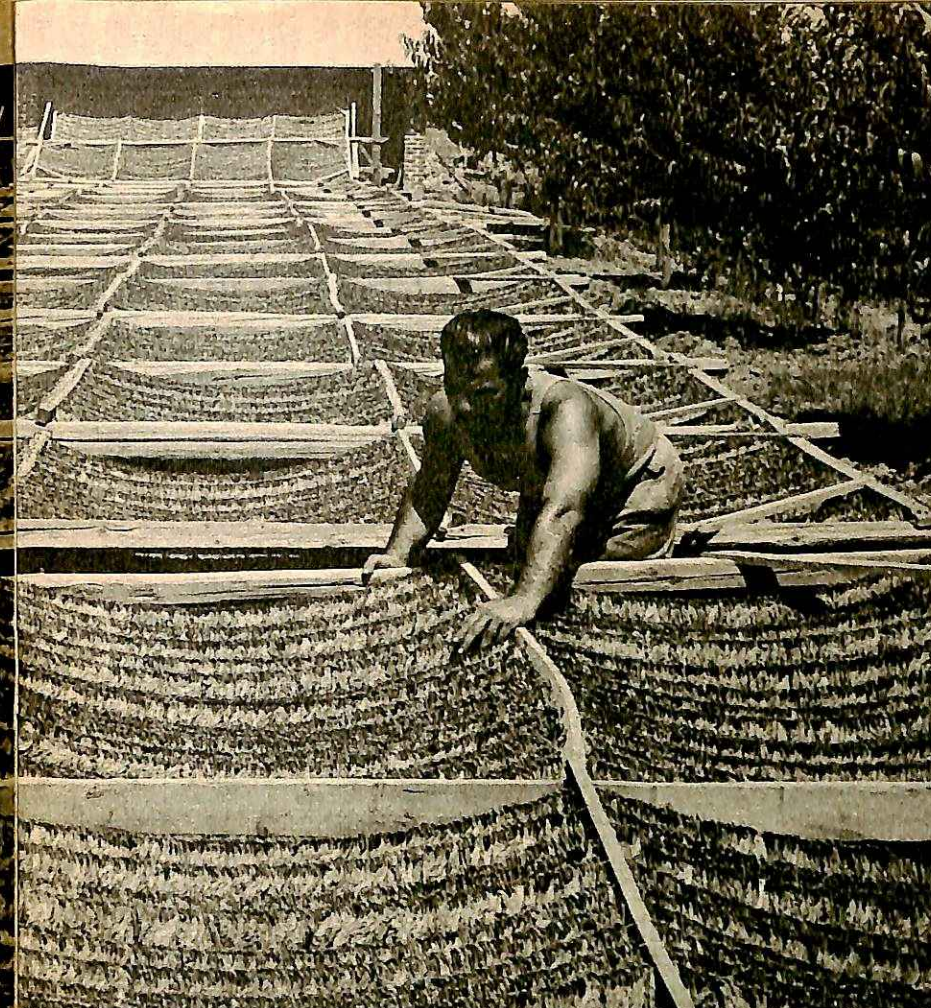
ἀποξήρανση, πρέπει νὰ μεταφέρῃ τὶς ἀρμάδες στὸ σπίτι του ἢ στὴν ἀποθήκη του, νὰ τὶς κρεμάσῃ στὰ ταβάνι, ὅσο γίνεται πλησιέστερα τῇ μιᾷ πρὸς τὴν ἄλλη, ἢ νὰ τὶς στοιβάξῃ κανονικά στὸ πάτωμα τῆς ἀποθήκης καὶ νὰ τὶς σκεπάσῃ ἀπὸ παντοῦ μὲ χοντρὸ καραδόπανο, ὥσπου νάρθῃ ὁ καιρὸς τῆς δεματοποίησης. Στὸ μεταξύ, ἡ παρακολούθησή του πρέπει νὰ εἶναι συνεχὴς καὶ προσεκτικὴ, γιὰ νὰ προληφθῇ τὸ «ἀνὰμμο» ἢ τὸ «μούχλιασμα». Καὶ κατόπιν, στὶς ἀρχὲς ἢ στὰ μέσα τοῦ χειμῶνα, ἀρχίζει ἡ ἄλλη μεγάλη καὶ τελευταία φάση τῆς καπνοκαλλιέργειας: Ἡ χωρική ἐπεξεργασία καὶ ἡ δεματοποίηση.

Η ΧΩΡΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Τὰ φύλλα τῆς ἀρμάδας θὰ χωριστοῦν τώρα σὲ «μαξούλι», «ρεφού-

ΟΤΑΝ ΤΕΛΕΙΩΣΗ ΠΙΑ ΟΛΗ Η ΕΠΙΠΟΝΗ ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΑ, ΝΑ ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ ΣΕ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ ΞΗΡΑΝΤΗΡΙΟ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΗ ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΡΜΑΔΕΣ ΚΡΕΜΙΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΤΑΒΑΝΙ

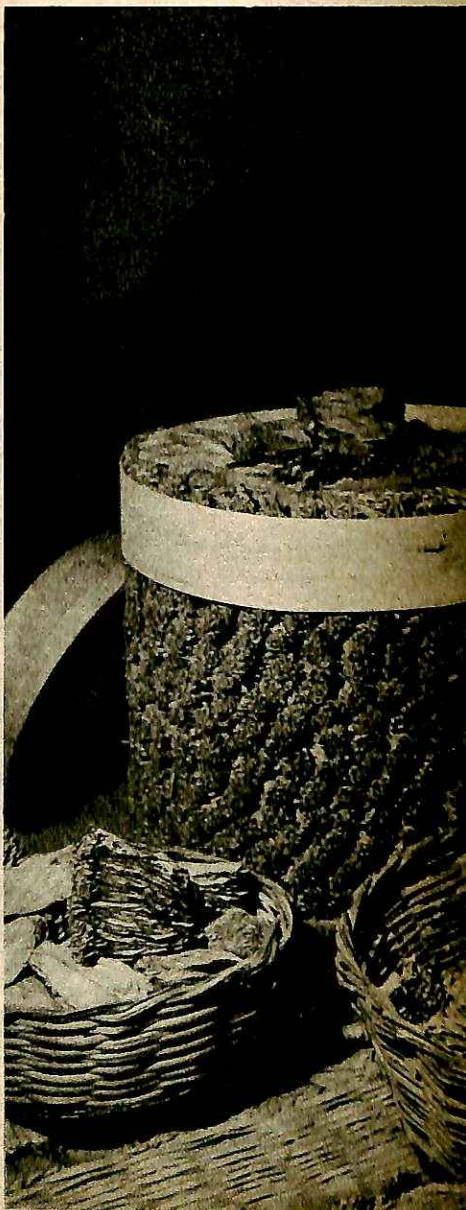
ζι» καὶ «ἄχρηστα». Στὸ «μαξούλι» θὰ περιληφθοῦν ὅλα τὰ πρῶτης ποιότητος ὑγῆ, στιλπνὰ, ἐλαστικά καὶ μὲ καλὸ χρωματισμὸ φύλλα κάθε «χειριοῦ». Στὸ «ρεφούζι» τὰ φύλλα τῆς δευτέρας ποιότητος, τὰ σπασμένα, δηλαδή, τὰ ξεπλυμένα, τὰ σκούρα, τὰ ἀδύνατα, τὰ χαλαζοχτυπημένα, τὰ ὑπερβολικά λεπτά καὶ τὰ ὑπερβολικά χοντρά. Στὰ «ἄχρηστα», τέλος, θὰ ριχτοῦν τὰ πράσινα, τὰ μαύρα καὶ σάπια φύλλα.

Ἀμέσως μετὰ ἀπ' αὐτὸν τὸν διαχωρισμὸ, πού γίνεται κατὰ διαφόρους τρόπους, τὰ φύλλα θὰ δεματοποιηθοῦν, χωριστὰ πάντα, ἀνάλογα μὲ τὸ σύστημα πού ἐπικρατεῖ σὲ κάθε περιφέρεια, ἢ σὲ ἀρμαθόδεμα, ἢ σὲ «καλούπι» ἢ σὲ «μπαση-μπαγή», ἢ, τέλος, σὲ «μπασμά», πού εἶναι τὸ καλύτερο, ἀλλὰ καὶ τὸ πιὸ κοπιαστικό.

Τὸ καθένα ἀπὸ τὰ συστήματα αὐτὰ ἀπαιτεῖ εἰδικὲς γνώσεις καὶ ιδιαίτερη προσοχή, γιὰτὶ ἡ παραμικρότερη ἀστοχία καὶ ἀμέλεια θὰ προκαλέσῃ μούχλιασμα καὶ σάπισμα τῶν καπνῶν. Μὲ τὴν συσκευασία τῶν καπνῶν σὲ «χωρικά» δέματα καὶ τὴν ἀποθήκευσή τους σὲ κατάλληλους χώρους, τελειώνει γενικά ἡ ἐργασία τοῦ καπνοπαραγωγοῦ. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι τελειοῦν καὶ οἱ εὐθύνες του, γιὰτὶ εἶναι ὑποχρεωμένος καὶ πάλι νὰ παρακολουθῇ ἀγρυπνῶν τὴν ὑγεία τῶν καπνῶν του, ἔως ὅτου τὰ μεταβιβάσῃ στὸν ἔμπορο.

Πρέπει ν' ἀερίξῃ καὶ μετακινῇ τακτικά τὰ δέματά του, γιὰ νὰ τὰ λύσῃ καὶ νὰ ἀναδεματοποιήσῃ ἂν χρειασθῇ, γιὰ νὰ προλάβῃ ἐπιζήμιες ἀλλοιώσεις, πού, δυστυχῶς, λόγω τῆς ἐξαιρετικῆς εὐπάθειας τοῦ προϊόντος, δὲν εἶναι σπάνιες.

ΑΛΛΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ «ΜΠΑΣΜΑ»

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Ἡ σχολαστικὴ περιποίηση τοῦ καπνοῦ θὰ συνεχισθῇ καὶ στὶς ἀποθήκες τοῦ ἐμπόρου, ὅπου θὰ μεταφερθῇ, μετὰ τὴν ἀγορά του ἀπὸ τὸν παραγωγό. Ἐκεῖ θὰ λυθοῦν τὰ χωρικά δέματα, θὰ γίνῃ τὸ ξεφύλλι-σμά τους φύλλο-φύλλο, θὰ χωριστοῦν σὲ ποιότητες, θὰ γίνῃ τὸ ξεσκόνισμά τους σὲ εἰδικὰ μηχανικά κόσκινα καὶ θὰ δεματοποιηθοῦν καὶ πάλι, ὀριστικά αὐτῇ τῇ φορᾷ.

Κατὰ κανόνα τὰ πιὸ ἐπιτυχημένα καὶ ὑγῆ φύλλα τοῦ «μαξουλιού» θὰ σχηματίζουν τὴν ποιότητα I-II, πού εἶναι γνωστὴ ὡς «ἀμερικάνικο γράδο», γιὰτὶ ἀγοράζεται κυρίως ἀπὸ τὶς ἀμερικάνικες σιγαρεττοβιομηχανίες. Τὰ δευτερώτερα φύλλα τοῦ «μαξουλιού» καὶ τὰ σχετικά καλὰ φύλλα ἀπὸ τὸ «ρεφούζι» θὰ σχηματίσουν τὴν ποιότητα III, γνωστὴ ὡς «εὐρωπαϊκὸ γράδο». Καὶ τὰ κατὰλοιπα ἀπὸ τὸ «ρεφούζι», τὶς ποιότητες IV καὶ V, γνωστὲς ὡς «κάππα» καὶ «διπλὴ κάππα».

Τὰ δέματα στὴν ἀποθήκη τοῦ ἐμπόρου θὰ τοποθετηθοῦν κατὰ στίβους καὶ ποιότητες, σὲ κατάλληλο μέρος καὶ θὰ μετακινούνται, θὰ ἀερίζονται καὶ θὰ παρακολουθοῦνται τακτικώτατα, μέχρις ὅτου φορτωθοῦν γιὰ τὶς διομηχανίες ἢ γιὰ τὸ ἐξωτερικό.

ΕΝΑ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

170.000 ἀγροτικὲς οἰκογένειες στὴν Ἑλλάδα, 800.000 δηλαδή ψυχὲς περίπου, ἐργάζονται στὸν καπνὸ καὶ ἀποζοῦν ἀποκλειστικά σχεδὸν ἀπ' αὐτόν. Ἄν στὸν ἀριθμὸ τούτων προστεθοῦν καὶ οἱ ἐργάτες γῆς πού χρησιμοποιοῦνται στὴν καλλιέργειά του, καὶ οἱ καπνεργάτες τῆς ἐμπο-

ἡ ποικιλία «μπασμά» τῆς Ξάνθης

κῆς ἐπεξεργασίας του, καὶ οἱ μεσίτες, καὶ οἱ ὑπάλληλοι καπνεμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τόσα ἄλλα παραπλήσια καὶ ἐνδιάμεσα πρόσωπα, βγαίνει ὅτι στὸν καπνὸ στηρίζουν τὴν ἐπαγγελματικὴ τους ὑπόστασι καὶ ζωὴ 1.000.000 τουλάχιστον ἄνθρωποι!

Καὶ νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι γιὰ τὴν καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ διατίθενται μονάχα τὰ 4-5% τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων τῆς Χώρας μας!

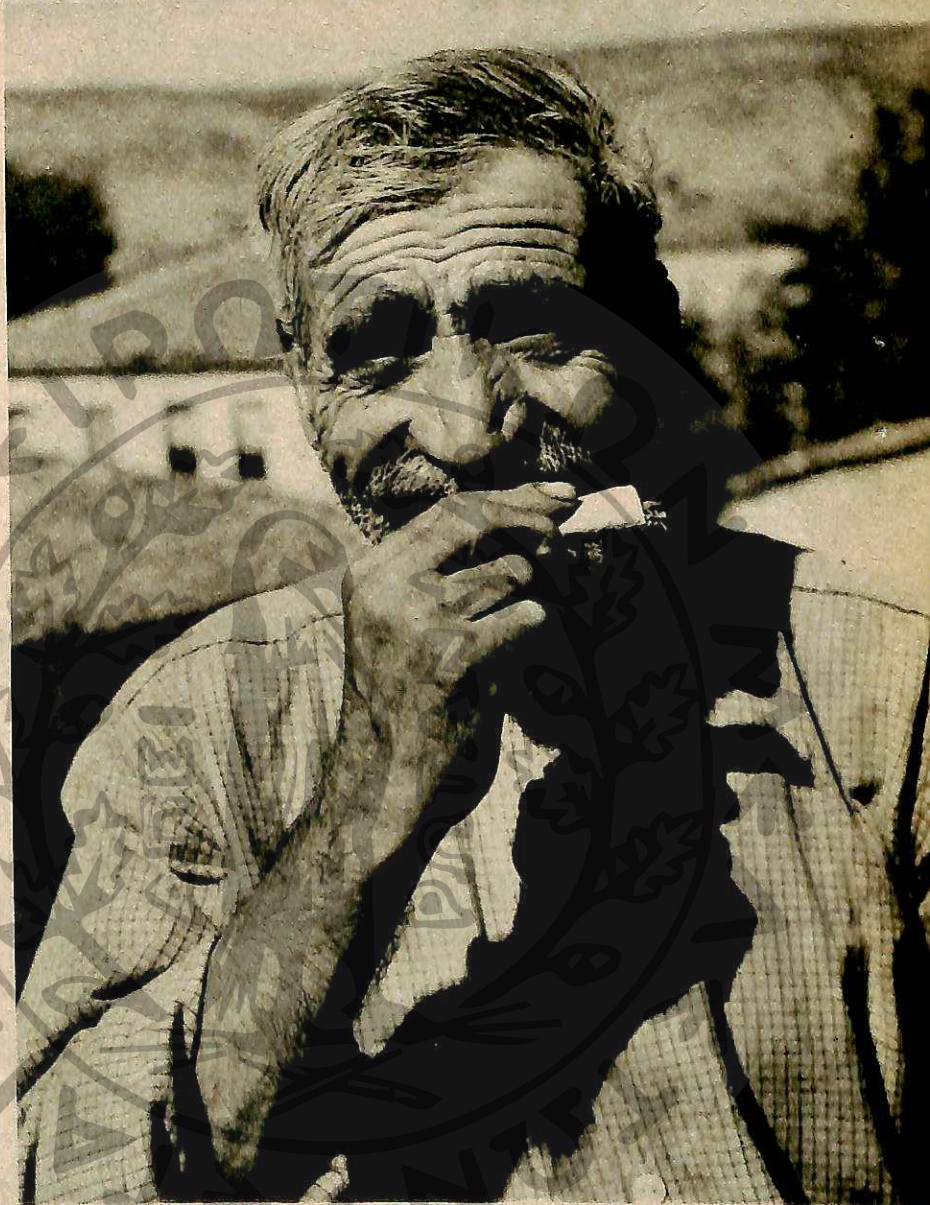
Τὸ 1955 καλλιεργήθηκαν 1.280.000 στρέμματα. Ἡ παραγωγή καπνοῦ τὸν ἴδιο χρόνιο ἔφθασε τὰ 98 ἑκατομμύρια κιλά. Ὑπῆρξε, δηλαδή, ἡ μεγαλύτερη παραγωγή στὴν καπνοκαλλιεργητικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδας. Τὸν ἴδιο χρόνιο, ἐπιτύχαμε τέσσαρα ἄλλα ρεκόρ. Ἀνεβάσαμε τὴν ἐξαγωγή μας στοὺς 55.000 τόνους, ἔναντι 45.000 τῆς πενταετίας 1935-39. Εἰσπράξαμε 77 ἑκατομ-

μύρια δολλάρια, ἔναντι 61 ἑκατομμυρίων τοῦ 1954. Καπνίσαμε 10.440.000.000 τεμάχια σιγαρέττα, ἔναντι 5.722.000.000 τοῦ 1938. Καί, τέλος, τὸ κράτος εἰσέπραξε ὡς φόρο, μόνον ἀπὸ τὴν ἐγχώριο κατακάλωση τῶν σιγαρέττων, 1.200.000.000 δραχμῆς, ἔναντι 1.025.000.000 τοῦ 1954.

Κλάδος ἄλλος στὴν οἰκονομία τῆς Χώρας μας, πού μὲ τόσα λίγα, καὶ μονάχα μὲ τὴν δημιουργικὴ δύναμη τῆς δουλειᾶς τοῦ λαοῦ μας, ν' ἀποδίδῃ τόσα πολλά, δὲν ὑπάρχει. Δίκαιο, λοιπόν, ὁ ἐλληνικὸς καπνὸς ἔχει ἀποσπᾶσαι τὸν τίτλο τοῦ «ἐθνικοῦ προϊόντος» καὶ σωστὴ εἶναι ἡ παρατήρηση ὅτι ὁ καπνὸς εἶναι ἡ βάση τῆς εὐημερίας τοῦ ἐλληνικοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ.

ΒΑΣ. Κ. ΘΑΣΙΤΗΣ

Φωτ. ΧΑΡΙΣΙΛΛΙΔΗ καὶ Αὐτονομίου Ὁργανισμοῦ Καπνοῦ

«ΚΑΙ ΤΩΡΑ, ΑΣ ΔΟΚΙΜΑΣΟΥΜΕ ΑΝ ΠΕΤΥΧΕ Η ΕΦΕΤΕΙΝΗ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ»

ΟΙ ΑΘΕΑΤΟΙ

Η ΛΑΜΠΡΟΥΛΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΟΙΓΕΙ ΣΥΝΗΘΩΣ ΤΗΝ ΠΡΩΪΝΗ ΕΚΤΟΜΠΗ ΜΕ ΜΙΑ ΜΕΛΩΔΙΚΗ "ΚΑΛΗΜΕΡΑ"

Ισως ν' αναρωτιέστε συχνά ποιά έχει την ευχάριστη, μελωδική φωνή που σας εύχεται κάθε πρωί «καλημέρα» από το Ραδιοφωνικό Σταθμό 'Αθηνών; ή σας αναγγέλλει το μουσικό πρόγραμμα. Είναι ξανθή, μελαχροινή, ψηλή, αδύνατη;... Και ποιανού είναι ή ζεστή φωνή, με την τέλεια άρθρωση, που διαβάζει τις ειδήσεις;

Μερικές φωνές είναι γνωστές —ή «θεία Λένα» π.χ., ή «Νίνα» κι ο Νικολάκης», και αρκετοί άλλοι. Οι περισσότερες, ωστόσο, δεν αντιπροσωπεύουν κανένα δόγμα, καμιά μορφή: είναι φωνές —οίκες, φιλικές— που θαρρείς πως έρχονται απ' τον αέρα. Τις ακούμε τόσο συχνά να μιλάνε μέσα στα σπίτια μας —πότε χαμηλόφωνα κι εμπιστευτικά, πότε δυνατά και χωρίς... διάκριση— που έχουν γίνει κι αυτές μέλη του οικογενειακού μας περιβάλλοντος. Όρες-ώρες, μάλιστα, αισθανόμαστε την ανάγκη να τους δώσουμε κάποια μορφή.

Αυτές οι σκέψεις τριγυνοῦσαν στο νου μου καθώς πήγαινα τις προάλλες να γνωρίσω από κοντά τους αθέατους φίλους μας, στο στούντιο του Ραδιοφωνικού Σταθμού 'Αθηνών. Αυτή η επίσκεψη ήταν μία πραγματική αποκάλυψη για μένα: σά να

προσεγιάθηκα σ' έναν άλλο πλάνητη και γνωρίστηκα με άλλοκοσμο όντα.

Είχα την εντύπωση, όπως οι περισσότεροι νομίζω, ότι ο Ραδιοφωνικός Σταθμός απασχολεί δυο-τρεις εκφωνητές. Και ξαφνιάστηκα όταν μου είπαν ότι οι εκφωνητές δεν είναι τρεις, αλλά τριάντα: δεκαεννιά γυναίκες και έντεκα άντρες. Στον αριθμό αυτό, φυσικά, δεν περιλαμβάνονται οι φιλοξενούμενοι του Σταθμού —δημοσιογράφοι, έκτακτοι συνεργάτες κλπ. Αυτοί ανήκουν σε άλλη κατηγορία. Και σήμερα θ' ασχοληθούμε μόνο με τους εκφωνητές που αποτελούν το μόνιμο προσωπικό.

Το επάγγελμα του εκφωνητού είναι σχετικά καινούργιο στην Ελλάδα. Και είναι εύοινο ότι οι περισσότεροι προέρχονται από τους πνευματικούς και καλλιτεχνικούς κύκλους της ελληνικής κοινωνίας. Άρκετοί είναι πτυχιούχοι Πανεπιστημίου. Άλλοι, έχουν σχηματίσει μεγάλες ιδιωτικές βιβλιοθήκες. Και πολλοί, τέλος, ήταν ήθοιοι. Η 'Αφροδίτη Λαουτάρη, για ν' αναφέρουμε την αρχαιότερη, ήταν άλλοτε σουμπρέτα και είχε γίνει το ίδιο ένα μιάς δόκλειρης γενιάς 'Αθηναίων φιλο-

μούσων. Και μιάς άλλης εκφωνήτριας ο άντρας είναι βουλευτής.

Σε χώρες όπου η ραδιοφωνία άρχισε νωρίτερα και έσημείωσε μεγαλύτερη εξέλιξη, το επάγγελμα του εκφωνητού περιβάλλεται με μεγάλη εκτίμηση. Ένας Γάλλος εκφωνητής τιμήθηκε πρόσφατα με το παράσημο της Λεγεώνας της Τιμής για τις υπηρεσίες που προσέφερε στο λαό, βοηθώντας τον να εκφράζεται καλύτερα. Και διηγούνται την ιστορία ενός άλλου εκφωνητού, του ραδιοσταθμού του Βερολίνου, που εξέλεγε παμπηφεί δήμαρχος του Καρλότεμπουργκ μόνο και μόνο επειδή άρεσε στους κατοίκους ή φωνή του.

Στις 'Ηνωμένες Πολιτείες, πάλι, ένας ραδιοσχολιαστής παίρνει το μισθό ποσό των 360.000 δολαρίων το χρόνο για να μιλά δυόμισυ ώρες την ημέρα στο ράδιο και στην τηλεόραση. Παίρνει, δηλαδή, κάπου 30.000 δραχμές την ημέρα...

Όλα αυτά δεν είναι εκπληκτικά αν αναλογισθούμε ότι οι εκφωνητές δεν βρίσκονται στο δρόμο. Είναι, φυσικά, εύκολο να μιλά κανείς. Άλλα να μιλά με τέτοιο τρόπο ώστε να μην ξεφορτίζει τον ακροατή του και, το σπουδαιότερο, να του κρατά ήμερωτο το ενδιαφέρον —αυτό προϋποθέτει ένα συγκερασμό προ-

Κείμενο και φωτογραφίες ΒΑΣΟΥ ΜΠΚΟΥ

Ο ΜΙΧΑΗΛΣ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΟΣ, Ο ΤΑΧΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΙΟ ΕΥΓΛΩΤΤΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

Ο ΤΖΩΝ ΒΕΪΝΟΓΛΟΥ ΠΟΥ "Σ'ΟΛΑ ΑΠΑΝΤΑ" ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΖΕΣΤΗ ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΛΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΦΟΥΣ ΤΟΥ

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΤΟΝ ΕΧΟΥΝ ΚΕ ΠΟΥ Η ΑΦΟΓΗ ΑΡΘΡΩΣ ΚΑΙ Η ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΑΡΧΙΕΚΦΩΝΗΤΗ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Τρεις εκφωνήτριες του 'Εθνικού 'Ιδρύματος Ραδιοφωνίας: 'Η ΚΑΙΤΗ ΑΣΠΡΕΑ - ΣΑΓΙΑ (έπανά), κόρη του γνωστού ιστορικού 'Ασπρέα και ήθοιός του θεάτρου και του κινηματογράφου. 'Η ΡΕΓΓ. ΜΠΕΡΤΟΥ (στή μέση), κόρη του τέως διευθυντού της 'Εθνικής Πινακοθήκης, επιλαχούσα στο διαγωνισμό καλλιτεχνικών που κέρδισε ή Ντ. Μαυράκη. Και ή ΛΟΥΚΙΑ ΡΟΣΣΟΛΑΤΟΥ ή 'Ελληνογαλλίς εκφωνήτρια της γαλλικής ώρας, άριστούχος του Conservatoire των Παρισιών και έταίρος της Comedie Francaise.

«Η δεία-Λένα στα μικρά παιδιά»

“Ένας κόσμος που μᾶς συντροφεύει καὶ δέν φαίνεται

Μιά από τις πιο ενδιαφέρουσες καθημερινές εκπομπές του ραδιοσταθμού 'Αθηνών, είναι το πρόγραμμα της δείας Λένας. Έχει αρχίσει να μεταδίδεται από πολύ καιρό και το ακροατήριό του ολοένα πληθαίνει. Οι υπηρεσίες που προσφέρει αυτό το πρόγραμμα στα μικρά παιδιά και στους γονείς, είναι ανεκτίμητες. Δεν τα διασκεδάζει μόνο: τα διδάσκει και τα καθοδηγεί. Η κυρία 'Αντιγόνη Μεταξά έχει αναλάβει την σύνθεση και την εκτέλεσή του. Αντίθετα από την αντίληψη που επικρατεί, το πρόγραμμα δεν μεταδίδεται δια «ζώσης». Με άλλα λόγια την στιγμή που ακούμε την φωνή της δείας Λένας να μᾶς λέει «Καλημέρα παιδιά. Πέστε και σεις καλημέρα», ή φωνή της είναι ήχογραφημένη. Η ήχογράφηση είναι από τα σπουδαιότερα «άτου» της ραδιοφωνίας και επιτρέπει την μετάδοση άσφγων προγραμμάτων. Οι φωτογραφίες αυτών των σελίδων είναι παρμένες στους θαλάμους της ραδιοφωνίας εις το μέγαρον του Ζαπείου, από διάφορες φάσεις των δοκιμών και των ήχογραφήσεων του προγράμματος, για την ώρα του παιδιού.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ της Ελλάδος—και πολλοί γονείς— παρακολουθούν με μεγάλο ενδιαφέρον τις εκπομπές της «Θείας Λένας». Αριστερά: η «Θεία Λένα» (το πραγματικό της όνομα είναι 'Αντιγόνη Μεταξά), ενώ αποτελείται στο ακροατήριο των χιλιάδων νεαρών φίλων της, που «τείνουν εύηχον ούς».

ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΛΕΠΤΟ πρόγραμμα της «Θείας Λένας» απαιτούνται πολλές δοκιμές και προετοιμασίες. Στις δοκιμές αυτές μετέχει πάντοτε ο τεχνικός του προγράμματος, έστω κι' αν δεν πρόκειται να τις ήχογραφήσει. Γίνεται η χρονομέτρηση, περικρίπεται ή αυξάνεται το κείμενο—ανάλογα με τις ανάγκες—επιλέγονται οι δίσκοι της ένδιάμεσης μουσικής και των ήχητικων «έμφε» (χειροκροτήματα, φωνές παιδιών, ζώων κλπ.) κι' ένα σωρό άλλες δουλειές που θυμίζουν θεατρικά παρασκήνια. Κάτω: ο τεχνικός προγράμματος της ομάδας της κυρίας Μεταξά κατά τη διάρκεια της πρόδας.

ΣΙΓΟΥΡΑ ΘΑ ΘΥΜΑΣΤΕ το μικρό κορίτσι που άπαντά στις περισσότερες ερωτήσεις και λανσάρει τα τραγούδια της «Θείας Λένας». Πόσο χρονώ την κάνετε; Έφτά, όκτώ; Όχι παραπάνω. Κι' όμως: το κοριτσάκι αυτό... είναι η κυρία Ρηνούλα Μενάνδρου (κάτω) που μιμείται τη φωνή της ανύπαρκτης 'Ελενίτσας. Οι χαρούμενες φωνές, ωστόσο, των παιδιών (έπάνω) δέν είναι ψεύτικες: είναι οι μικροί προσκαλεσμένοι του Ραδιοφωνικού Σταθμού που παρακολουθούν τις δοκιμές. Οι φωνές τους, το γέλιο τους, τα χειροκροτήματά τους, ήχογραφούνται και παρεμβάλλονται στην εκπομπή.

σόντων και χαρισμάτων: αίσθημα, εκπαίδευση, μόρφωση. Για να μην αναφέρουμε την καλή φωνή. Ποιες είναι όμως οι βασικές προϋποθέσεις ενός έκφωνητού;

Πρώτα απ' όλα πρέπει να έχει φωνή κατάλληλη για το μικρόφωνο. «Μικροφωνική», όπως λένε στη γλώσσα τους. Με δυο λόγια, ν' ακούγεται ευχάριστα. Και τέτοιες φωνές σπανίζουν.

Το δεύτερο απαραίτητο προσόν είναι η άρθρωση —ν' αποδίδει, δηλαδή, σωστά τους φθόγγους και να μη σκοντάφτει ούτε να παραποιεί τα ξενικά ονόματα.

Αλλά η σπουδαιότερη ίσως προϋπόθεση —και η πιο απαραίτητη— για έναν πραγματικό, καλό έκφωνητή, είναι η προσωπικότητάς. Θέλω να πω η ικανότητάς να ζωντανεύει τα κείμενα με το δικό του τρόπο, χωρίς να μιμνάζεται δουλικά το ύφος του ενός και του άλλου.

Οι έκφωνητές διορίζονται κατόπιν διαγωνισμού. Οι υποψήφιοι κρίνονται από επιτροπή μουσικών, δημοσιογράφων και άνωτέρων υπαλλήλων. Ένας από τους μελλοντικούς σκοπούς του Έθνικού Ίδρυματος Ραδιοφωνίας είναι να ιδρύσει σχολή για την προγύμναση και την επίλογη των υποψηφίων έκφωνητών του. Προς το παρόν οι νέοι έκφωνητές

καθοδηγούνται απ' τους παλιούς, τους εμπειρικούς στο επάγγελμα.

Στις φωτογραφίες αυτών των σελίδων ο αναγνώστης δεν θα βρει όλους τους έκφωνητές. Φωτογράφησαν μόνον όσους μπόρεσα να συναντήσω την ημέρα που επισκέφθηκα τα «στούντιο» του Ζαπτείου. Η θρυλική Νίνα, του προγράμματος «Νίνα και Νικολάκης», δεν περιλαμβάνεται, γιατί τη στιγμή που δημοσιεύεται αυτό το κομμάτι, η συμπαθής φυσιογνωμία της είναι κιόλας γνωστή σ' όλους τους φίλους του ελληνικού κινηματογράφου —γιατί παίζει τον πρωτεύοντα ρόλο στην πρώτη εγχρωμή ελληνική ταινία «Ο Άγαπητικός της Βοσκοπούλας».

Όσο για τον Μιχάλη Γιαννακάκο, θ' έπρεπε να πάω στο γήπεδο την Κυριακή το απόγευμα για να τον φωτογραφίσω. Είναι όνειρο να βλέπει κανείς τον Γιαννακάκο πώς περιγράφει έναν ποδοσφαιρικό αγώνα. Κάποτε, λένε, τραβούσε τα μαλλιά του γιατί ένας ποδοσφαιριστής της Έθνικής μας ομάδας έχασε ένα «σίγουρο γκολ». Αλλά ο λαμπρός αυτός έκφωνητής δεν σχολιάζει μόνο τα αθλητικά γεγονότα. Έχει προσαχθεί στο βαθμό του Υποδιευθυντού Προγράμματος. Και είναι ένας από τους 5 έκφωνητές που έφτασαν τα ανώτατα αξιώματα στο Έθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας.

ΑΘΕΑΤΟΙ

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΛΑΟΥΤΑΡΗ - ΚΑΡΑΒΑΣΙΑΝ — η αρχαιότερα εν ύπνρεσία έκφωνήτρια — συνεργάζεται με τον Ραδιοφωνικό Σταθμό Αθηνών από την ημέρα της ιδρύσεώς του, το 1938. Προηγούμενως εμφανιζόταν ως σουμερπρέτα της Έλληνικής Όπερέτας — και τα πλούσια φωνητικά της χαρίσματα, η χάρις και η όμορφιά της, την άφησαν άεχαστη σε μία δολοκλήρη γενεά Αθηναίων. Αριστερά: Ένας όμιλος έκφωνητών των «Ενόπλων» και του «Εθνικού Ίδρυματος Ραδιοφωνίας». Στην πρώτη σειρά διακρίνονται οι: ΒΑΣ. ΚΑΡΑΤΖΑΣ, ΡΟΛΑ ΓΑΖΟΥΛΕΑ, ΠΙΤΣΑ ΠΑΪΣΙΟΥ, ΤΖΩΝ ΒΕΙ-ΝΟΓΛΟΥ, ΝΙΚΟΣ ΧΑΚΑΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και ΛΑΜΠΡΟΥΛΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ. Στη μεσαία στή: ΕΛΕΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ, ΡΕΓΓΙΝΑ ΜΠΕΡΤΟΥ, ΧΑΣΑΝΑΔΑΣ, ΣΤΕΛΛΑ ΔΡΑΚΑΚΗ, ΖΑΧΑΡΑΤΟΥ (μυσκριμμένη), ΖΑΧΟΥ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΤΕΡ, Γ. ΝΤΟΥΜΑΣ. Πίσω, ο ΧΡΥΣΙΠΠ. ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

90.000

Ανδρωποι γεννιούνται στο 24ωρο, ένα τεράστιο πρόβλημα χωρίς λύση

Τι θα γίνει αύριο; Ποι θα κατοικήσωμε; Πώς θα ζήσουμε; Τι θα φάμε; Τα ερωτήματα είναι πολλά, και εύκολες μοιάζουν οι απαντήσεις τους, για όποιον δεν γνωρίζει τις λεπτομέρειες και ιδίως τους αριθμούς. Αυτοί δημοσιεύθησαν πρό ολίγου καιρού, αλλά τώρα μόλις οι ειδικοί μελετητάι κατάρθωσαν να συγκεντρώσουν τα αποτελέσματα των έρευνών τους.

Ένα είναι το βασικό συμπέρασμα. Το ανθρώπινο είδος πολλαπλασιάζεται μ' ένα ρυθμό διαρκώς αυξανόμενον, και ενώ οι θάνατοι μειώνονται, η μακροβιότης διαρκώς κερδίζει έδαφος.

Σύντομα, λοιπόν, ο πλανήτης μας δεν θα έπαρκει για να θρέψη τόσοση κατοίκους, εκτός αν οι μέν... φάνε τους δέ! Άτυχώς διά την λευκή φυλήν, οι «μέν» δεν είναι άλλοι από τους κίτρινους. Κ' έτσι, ο «μπαμπούλας» που τρώαζε τους παππούδες μας με το φόβο του «κίτρινου κινδύνου», θ' αποτελέσει για τα παιδιά μας, η τουλάχιστον για τα εγγόνια μας, αληθινή τρομάρα! Έκτός αν...

Εκτός αν, κάποια θεομηνία, μιά από αυτές τις έξωτωτικές περιόδους που εγνώρισε η ανθρωπότης, ένας λοιμός, ένας σεισμός, ένας καταποντισμός, εξαφανίσει κόσμο και κοσμάκη. Όχι όμως πόλεμος, γιατί αυτός δεν ελαττώνει παρά λίγο και προσωρινά το ανθρώπινο είδος. Χρειάζεται κάτι μεγάλο, καθολικό, ολοκληρωτικό, απόλυτο που θα σθήσει σύντομα την ζωή σ' δολόκληρες περιοχές.

Νά εξαφανισθούν τα θεραπευτικά μέσα, που μάς γιάτρευνον από τις αρρώστιες; Νά καθυστερήσουν οι τεχνικές εξελίξεις που επιμηκύνουν την ζωή μας; Νά δυσκολευθθί περισσότερο ο θίος; Νά γίνει αβίωτος;

Τίποτε απ' όλα αυτά! Ένα μόνο, λοιπόν, απομένει. Το γνωστό: να μειωθούν οι γεννήσεις!

Είναι όμως τόσο επικίνδυνη η κατάσταση και είναι πραγματικά τόσο κρίσιμη η στιγμή; Την απάντηση την δίδουν τα παρακάτω στατιστικά στοιχεία, που πραγματικά προσενούν λιγγο:

Το 1798 ο Θωμάς Μάλθους απέδειξε ότι η ανάγκη ενός συστηματικού ελέγχου των γεννήσεων είναι πράγματι απολύτως πιεστική.

Σήμερα, γνωρίζουμε ότι η άλματώδης αύξηση του πληθυσμού της γής οφείλεται στις «εύκολιες» (τεχνικές, επιστημονικές, πρακτικές κ.λ.π.) που κατά καιρούς κατεκτήθησαν στους διάφορους τομείς της ζωής μας. Κατά την εποχή μας, ο «έλεγχος του θανάτου» έγινε πραγματικότης (αντιβιοτικά, χειρουργική, τεχνικά εξελίξεις, υγιεινή κ.λ.π.). Στα προηγμένα κράτη, ο μέσος όρος των θανάτων, από 35—40 τοίς χιλίοις, κατέβηκε στα 10 τοίς χιλίοις. Ο δέ μέσος όρος της ζωής ενός κατοίκου του δυτικού ήμισφαιρίου εδιπλασιάσθη, περίπου, από τα 1850. Και ενώ εις τας Ίνδιαις (έντός 30 ετών) ο ίδιος μέσος όρος ανήλθε από 20 ετη ζωής εις 30, εις την Εύρωπην και την Βόρειο Αμερική οι άνθρωποι ζούν περίπου 70 χρόνια.

Αν όμως στο δυτικό ήμισφαίριο ο «έλεγχος του θανάτου» ήκολούθησε ένα θραύτατον, αλλά προοδευτικόν ρυθμόν, έως τώ θαυμαστό σημείο όπου σήμερα ευρίσκεται, εις την Ασίαν (ή όποια έπωφελήθηκε των

ευρωπαϊκών επιτεύξεων) παρουσιάσθη εξαφνικά και άνεστάτωσε την υπάρχουσα ισορροπία μεταξύ γεννήσεων και θανάτων. Πράγματι, ενώ η έλνοσσία ξεριζώθηκε από την Μεγάλην Βρεταννία μετά άγώνας τριών αιώων, στην Κεϋλάνη έξηφανίσθη μέσα σε πέντε μόνον έτη (χάρις στο Ντι Ντι Τι) και οι θάνατοι έμειώθησαν εις τώ 12 τοίς χιλίοις. Είναι γνωστόν, έξ άλλου, ότι όσο μ.ά χώρα είναι περισσότερο ύποανάπτυκτος, τόσο και περισσότερες γεννήσεις παρουσιάζει. Έπειδή δέ δεν υπάρχουν οι έπιδημιές της άλλοτε, οι πληθυσμοί αυτοί μετρούνται με αστρονομικούς αριθμούς.

Ακριβώς γι' αυτό εις την Ιαπωνίαν διδάσκειται έπισήμως η «οικογενειακή έγκράτεια» και διά του έπιστημονικού έλέγχου ελαττούνται αι γεννήσεις. Αυτά έπεβλήθησαν διότι οι Ιάπωνες κινδυνεύουν να φθάσουν τά 100.000.000 άτομα, μέσα στα 10 προσεχί έτη.

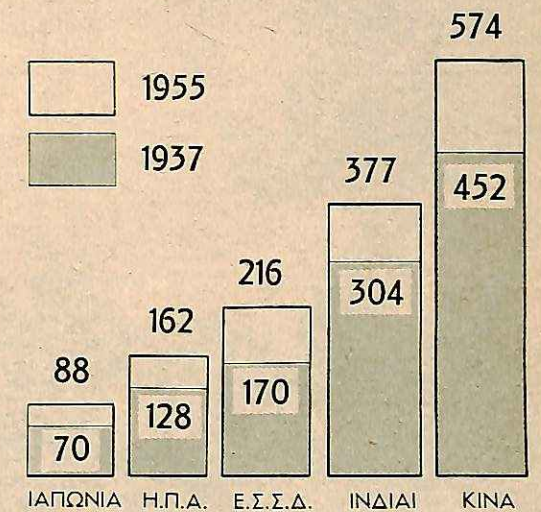
Αν εξακολουθήσουμε να αυξάνωμε και να πληθαίνωμε όπως και κατά τώ παρελθόν, τότε μέσα σε 30 ακόμη χρόνια (τό 1980) ο πληθυσμός του πλανήτου μας θα είναι διπλασιός από τώ 1920.

Ίδου ένας πίνακας με εξακριβωμένους αριθμούς για την γεωμετρική αύξηση του ανθρώπινου είδους:

Τώ 6000 π.Χ.	έχούσαν	20.000.000 άτομα
Τώ 1500 π.Χ.	»	100.000.000 »
Τώ 1600 μ.Χ.	»	500.000.000 »
Τώ 1750 μ.Χ.	»	1.000.000.000 »
Τώ 1920 μ.Χ.	»	2.000.000.000 »

Ασφαλώς, όμως, ο κατωτέρω ύπολογισμός παρουσιάζει ανάγλυφο τώ μεγάλο έρώτημα: «Πού πάμε;» με τόσας γεννήσεις, και είκονίζει την τραγική κατάσταση που δ.χι ήμέρα τη ήμέρα, ούτε ώρα τη ώρα, αλλά λεπτόν προς λεπτόν δημιουργώμε έμεις, χωρίς να αναλογιζώμεθα τις συνέπειες. Έτσι, λοιπόν, στόν πλανήτη μας, και σε:

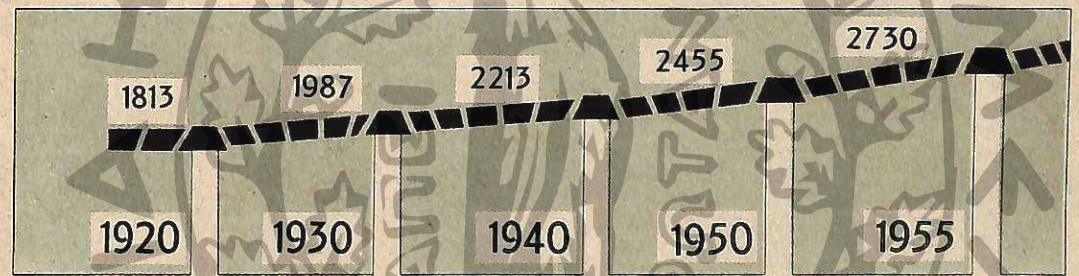
Κάθε δευτερόλεπτο γεννιέται 1,1 άτομο

Κάθε λεπτό γεννιούνται...	66 άτομα
Κάθε ώρα γεννιούνται...	4.000 »
Κάθε ήμέρα γεννιούνται...	96.000 »
Κάθε μήνα γεννιούνται...	2.900.000 »
Κάθε χρόνο γεννιούνται...	34.000.000 »

Με άλλα λόγια οι γεννήσεις μιās ώρας είναι ίσαι πρός τόν πληθυσμό π. χ. της Σαμοθράκης (4.231 κάτοικοι), οι γεννήσεις μιās ήμέρας ίσοιται με τόν πληθυσμό δολοκλήρου του νομού Έμαθίας (95.899 ψυχαι), οι γεννήσεις ενός μηνός είναι περισσότεραι απ' όλους τούς κατοίκους τού Παρισίου (2.725.374 κατά τώ 1947), και τέλος, τά 34.000.000 άτομα που γεννιούνται κάθε χρόνο, είναι περισσότερα από τούς Ισπανούς (28.300.00 κάτοικοι), και κάπως λιγότερα από τούς Γάλλους (42.000.000 ψυχαι).

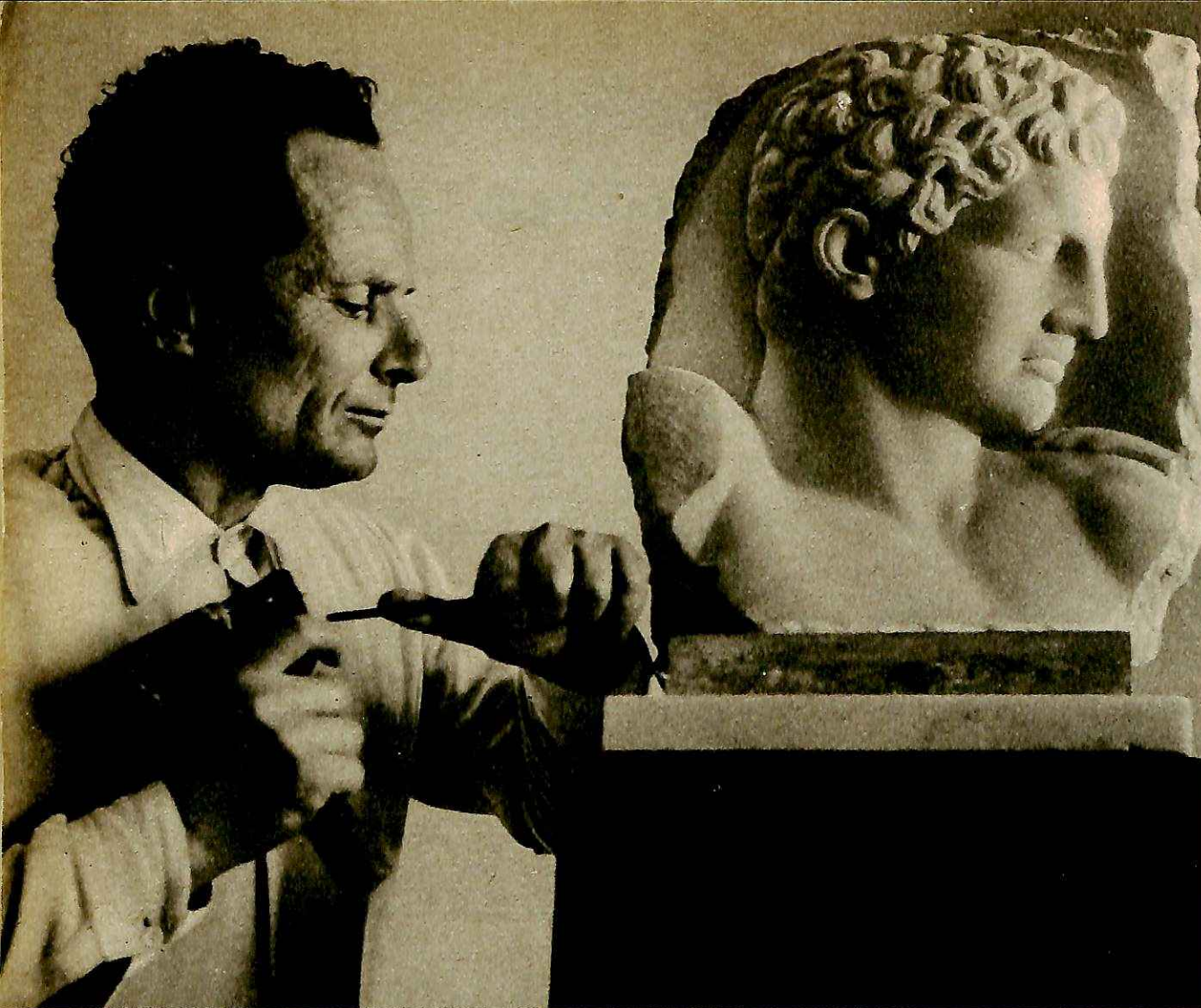
Πώς, λοιπόν, θα περιορισθί δχι η δημιουργία νέων ανθρώπων, αλλά ο ρυθμός της; Πώς θα χαλινωαγωγήθί η γεωμετρική πρόσδος των γεννήσεων; Και αν οι έπιστήμονες προσπαθούν να εύρουν μία λύση στο πρόβλημα, θα συμφωνήση, άραγε, η εκκλησία;

ΣΕ ΕΞΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ, ΑΠΟ ΤΟ 1920 ΩΣ ΤΟ 1980, Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΘΑ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΘΗ

ΜΟΝΑΧΗ Η ΑΣΙΑ, ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ, ΕΧΕΙ ΤΟ ΜΙΣΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ο ΣΟΦΙΑΛΑΚΗΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΣΤΟ ΜΑΡΜΑΡΟ ΑΥΤΟ ΤΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΚΑΤΑΤΟΜΗΣ

ΜΑΡΜΑΡΙΝΗ ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ, ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΤΡΟΠΙΑΣ

ΣΟΦΙΑΛΑΚΗΣ

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΔΕΝ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

μης, τής Κοπεγχάγης και του Καίρου.

Γεννήθηκε στο Ρέθυμνο τής Κρήτης και υπήρξε μαθητής του μεγάλου Μπανάνο, πρίν έρθη στην Αθήνα για να συμπληρώση την εκπαίδευσή του στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πολυτεχνείου.

“Αν πρέπει να κατατάξουμε την τέχνη του σε μία σχολή, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι «κλασικός ρεαλιστής» —όπως άλλωστε αυτοχαρακτηρίζεται. Η μορφή τής τέχνης του τόν τοποθετεί πάνω από εφήμερες μόδες και σχολές και του επιτρέπει να απενίζη το μέλλον με μεγαλύτερη σιγουριά. Είναι μία δοκιμασμένη

τέχνη, που αντέχει στα κλυδωνίσματα του χρόνου.

Τα θέματά του καλύπτουν ένα ευρύτατο πεδίο —από την τρυφερότητα τής παιδικής ηλικίας ως τον σκληροτράχηλο ανδρισμό των ήρώων. Οι προτομές του είναι εκφραστικώτατες και οι συνθέσεις του διέπονται από αρχιτεκτονική αρμονία.

Τα έργα του στολίζουν πολλές πλατείες, δημόσια κτίρια και νεκροταφεία τής Κρήτης και των Αθηνών. “Ένα από τα πιο γνωστά του είναι η «Μητρότης», δολεμένο πάνω σε μαύρο γρανίτη, που το αγόρασε ο Σπύρος Μαντζαβίνος και το έδωσε στο Βρεφοκομείο «Αλεξάνδρα». Σή-

μερα, το θαυμάσιο αυτό άγαλμα αγγαίξει την κυρία εισοδο του ευαγογού αυτού ιδρύματος.

Η φήμη του Σοφιαλάκη οφείλεται στην σκληρή και αδιάκοπη εργασία του. “Έχει απαρνηθή την κοινωνική ζωή και περνάει τις περισσότερες ώρες του στο εργαστήριο. Είναι μετρίου αναστήματος, γεροδεμένος και τραχύς—σάν το ύλικό που μεταχειρίζεται.

“Ο,τι τον ξεχωρίζει από τους πιο πολλούς δημοτέχνους του είναι ότι δουλεύει κατ' ευθείαν στο μόνιμο ύλικό του —πέτρα ή μάρμαρο— χωρίς να κάνει προηγούμενος, όπως οι άλλοι, πηλίνα προπλάσματα.

■ ■ ■

Θά ήθελα να δώ μία δική σας έκθεση, που να περιλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο έργα σας. “Ελπίζω να με καλέσετε.

Αυτά είπε ο βασιλεύς Παύλος στο γλύπτη Νίκο Σοφιαλάκη το 1951, όταν έπεσεκέφθη την Πανελληνιον Καλλιτεχνική Έκθεση του Ζαπτείου, στην οποία ο Σοφιαλάκης εξέθετε μερικά έργα του.

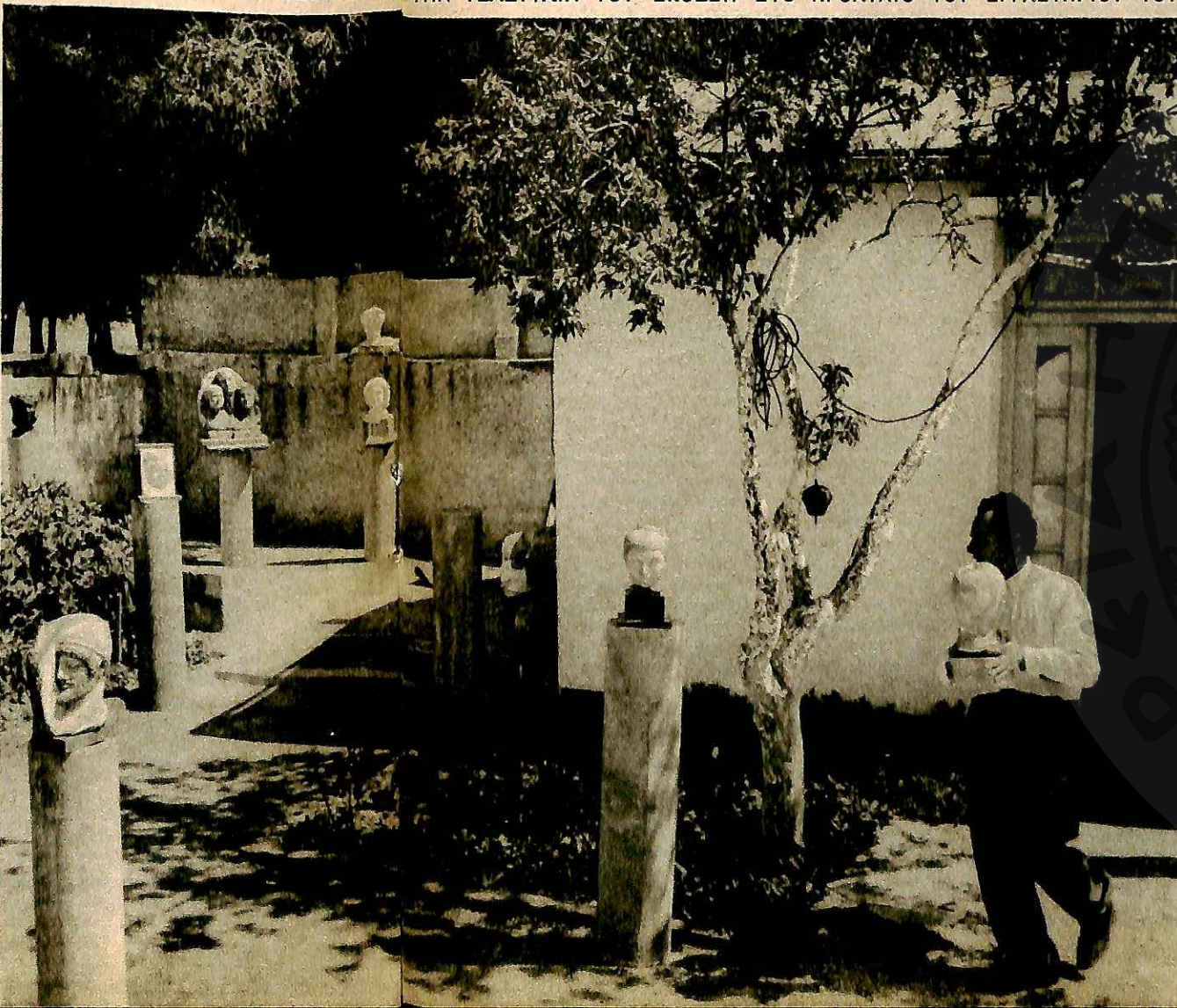
Ο γλύπτης ύπεσχεθή τότε να εκπληρώση την βασιλική επιθυμία.

Μόνο σήμερα όμως —όστερα από πέντε χρόνια— ο Σοφιαλάκης είναι σε θέση να πη ότι κράτησε το λόγο του.

Στο μεταξύ, από την πώληση διαφόρων έργων του, αγόρασε ένα μικρό οικόπεδο πέρα από το μικρό δάσος των Νέων Ήλυσίων και έχτισε ένα φτωχικό, απέρητο εργαστήριο. Και το εργαστήριο αυτό του χρησιμεύει τώρα σάν αίθουσα εκθέσεως —γιατί δεν μπορεί να πληρώση τα υπέρογκα ποσά που ζητούνται συνήθως για το νοίκιασμα μιας αίθουσας στ' κέντρο των Αθηνών.

Στά 42 του χρόνια, ο Νίκος Σοφιαλάκης θεωρείται ένας από τους πιο διακεκριμένους συγχρόνους Έλληνες γλύπτες. “Οχι μόνον οι Έλληνες, αλλά και οι τεχνοκρίτες του εξωτερικού εξέφρασθησαν με θαυμασμό για τα έργα που επέδειξε στις διεθνείς εκθέσεις του Όσλο, τής Στοκχόλ-

Ο ΝΙΚΟΣ ΣΟΦΙΑΛΑΚΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟΥ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ

ΜΕ ΤΗ «ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ», Ο ΓΛΥΠΤΗΣ, ΕΔΕΙΞΕ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

φωνή του, μέσα στα άκουστικά του Σάντερς, ήχησε μελωδικά αν και με πολλή οξύτητα. Δεν έπε τίποτε άλλο.

Ο Σάντερς τον έφερε κοντά στον Ράλφ. Τους παρουσίασε τον ένα στον άλλο. Και ο ανθρώπινας επανέλαβε το όνομα του Ράλφ. Έπειτα ξανάπε το όνομα του Σάντερς. Και φαινόταν εύτυχισμένος την ώρα που, λέγοντας το όνομα του καθενός των, άκουμπουσε το χέρι του στο στήθος του προσώπου που άνοματιζε. Και οι τρεις αυτοί άνθρωποι, μη ξέροντας τί να πούν, αισθανόντουσαν ότι είχαν παραλύσει.

—Υπάρχει, λοιπόν, μια γλώσσα εδώ στον Άρη, συλλογίζονταν ο Σάντερς. Ασφαλώς δεν θα ζή δολομόναχος, αφού είναι άνθρωπος. Οι όμοιοί του θα κυνηγούν σίγουρα, θα ψαρεύουν και θα κόβουν τίποτε φυτά που θα βρίσκονται κάπου τριγύρω. Πουθενά εν τούτοις δε βλέπω γεωργία. Ούτε και καμιά πόλη. Αυτό το έδαφος δεν μπορεί παρά να τρέφει πολύ λίγους ανθρώπους. Πόσους άραγε; Πενήντα; Έξήντα; Δεν είναι τύχη, στ' αλήθεια, που ήρθαν στον κόσμο; Τι θα συμβή όμως από τώρα κι ύστερα; Αλήθεια, τί θα κάνουν μια και συναντήθηκαν με ανθρώπους της Γης;

—Αέρας δεν φυσούσε. Μόνο κρύο υπήρχε. Κρύο απόλυτο. Και η έρημιά απλωνόταν τριγύρω τους. Ο άνθρωπάκος έκνιττασε το ελικόπτερο με ύφος ανθρώπου που τον βασανίζει η περιέργεια.

—Νάρν, είπε πάλι, δείχνοντας το ελικόπτερο.

—Θέλει να το δει από κοντά, είπε στον Ράλφ. Εύχαιρίστω να του το δείξω.

Ο Νάρν περπάτησε γρήγορα πάνω στον πάγο, σά να μην είχε βάρος, με πολλή άνεση. Ο Ράλφ κι ο Σάντερς δε μπορούσαν να τον φθάσουν. Όταν πλησίασαν το μηχάνημα, ο Νάρν το βάπτεσε κιόλας. Προσπαθούσε μάλιστα να το ανασηκώσει.

—Τί να σου πώ, Ράλφ. Φοβούμαι ότι δε θα μπορέσω να τρομάξωμε αυτόν τον άνθρωπάκο.

—Λες να θέλη ν' ανέβη;

Ο Νάρν εξήγησε τη θέλησή του. Έδειχνε με επιμονή τον ούρανό, με το στόμα ανοικτό έως τ' αυτιά του.

—Κατέβασε όλα τα τζάμια, είπε ο Σάντερς. Θά κρατήσωμε τα σκάφανδρά μας.

Εβόηθησαν τον άνθρωπάκο ν' ανέβη στο μηχάνημα, και τον έδεσε σ' ένα κάθισμα. Ο Νάρν μάλλον στενοχωρήθηκε με τὰ λουριά, αλλά δεν έφερε καμμιάν αντίρρηση έπειδή φάνηκε πώς τους είχε έμπιστοσύνη.

Ο Ράλφ ανέβασε το ελικόπτερο έως 200 μέτρα και άρχισε να πετά γύρω από τους δράχους, από τους πάγους, από τὰ βρύα που σκέπαζαν με την πρασινάδα τους το τοπίο. Ο άνθρωπάκος είχε τὰ μάτια θρόναια από θαυμασμό. Κιττάζε με περιέργεια το έδαφος κάτω από τὰ πόδια του. Έπειτα άνασκήκωνε τὰ μάτια του. Δέ μιλούσε. Έξήταζε τόν Ράλφ με μεγάλη προσοχή. Στη ματιά του διέκρινε κανείς ένα ύφος μυστικοπαθούς θρησκοληψίας. Ο Σάντερς έμεινε κοντά του.

Θά ήσαν άνεβασμένοι στον αέρα πάνω από δέκα λεπτά όταν ο Νάρν έπτε:

—Σάν...τερς.

Αυτός γύρισε το κεφάλι και του χαμογέλασε. Ο Νάρν έδειξε τόν έαυτό του κι έπειτα το χειριστήριο του ελικοπτερου.

—Αϊ άϊ άϊ, είπε ο Ράλφ. Νομίζω ότι πρέπει ν' άποσυρθώ άπ' αυτό το επικίνδυνο παιχνίδι.

—Σάν...τερς, επέμεινε ο άνθρωπάκος. —Μά, πρὸς Θεού, μουρμούρισε ο Ράλφ, πὼς είναι δυνατόν να χειρισθῇ αυτό το μηχάνημα...

Ο Σάντερς έσκυψε και του ψιθύρισε.

—Και πὼς ξέρεις αν μπορῇ ἡ δὲν μπορῇ να τὸ κάνει;

—Μά αφού πο τὲ του δὲν εἶδε τέτοιο πράγμα;

—Δὲν τὸ ἀρνούμαι, ἀπάντησε ο Ράλφ. Συμφωνῶ με τὴ γνώμη σου. Τὸν παραδέχομαι σὰν ἄνθρωπο πὸυ ἐξοικειώνεται εύκολα, πὸυ είναι πολὺ ἐξυπνος. Μά ἐκείνο πὸυ δὲν παραδέχομαι είναι ὅτι ἔνας ἄνθρωπος, ἔστω και ἐπιτήδειος, μπορεῖ μέσα σὲ δέκα λεπτά τῆς ὥρας νὰ περάσει ἀπὸ τὸ πρωτόγονο ἀκόντιο σὲ ἐξελιγμένο ελικόπτερο.

—Πρόσεξε, Ράλφ. Ἀνῆκε σὲ ἄλλο κλίμα, σὲ μια φύση ἐντελὼς διαφορετικῇ.

—Ἐπὶ τέλους, εἶπε, πρόκειται και γιὰ τὴ δική σου τὴ ζωῇ. Ἐλα, λοιπόν, μαζί του σὲ χειριστήριο και πιάσε σὺ τὰ τιμόνια.

Ο Σάντερς έβυσε τὰ λουριά πὸυ συνέδεαν

τὸν Νάρν με τὸ κάθισμά του και τὸν ὡδήγησε σὲ πῖνακα τῆς μηχανῆς. Ο Ράλφ Κάστερ ἤταν ὠχρός. Ο Νάρν ἐκάθισε με προσοχή σὲ χειριστήριο, ἐνῶ ο Σάντερς στεκόταν ἀπὸ πίσω του.

Ο άνθρωπάκος φαινόταν κωμικώτατα μικροσκοπικός, καθὼς ἦταν καθισμένος στὴ θέση τοῦ πιλότου. Γύρισε τὸ κεφάλι, εἶδε τὸν Σάντερς, τοῦ χαμογέλασε και ἔκανε ἕνα σημεῖο, σὰ νὰ παρακαλοῦσε τὸν οὐρανὸ.

Μὲ βραδύτατες κινήσεις και ἔχοντας ὑπ' ὄψιν του ὅσα εἶχε δὴ νὰ κάνει πρωτύτερα ὁ Ράλφ, γύρισε τὸ τιμόνι και πάτησε τὸ πεντάλ τοῦ ὕψους. Τὸ ελικόπτερο στριφογύρισε, ξαφνικὰ και ἀπὸτομα ἔχασε ὕψος, σὰ νὰ κάνει μιὰ τεράστια βουτιά. Ο Σάντερς πῆγε νὰ πάρῃ ἀμέσως τὸ τιμόνι, ἀλλὰ ὁ Νάρν δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμία του. Μὲ μιὰ κίνηση και πολλὴν ἐπιδεξιότητα ξανάφερε τὸ ελικόπτερο στὴν κανονική του θέση. Ἐτσι ὁ Σάντερς ξανακάθισε ἡσυχος.

Ο Ἄρειος ξανάφερε τὸ ελικόπτερο σὲ σημείο τῆς ἐκκινήσεώς του. Φαινόταν ἐρεθισμένος και τὸ πρόσωπό του ἦταν γεμάτο ἰδρώτα. Γι' αὐτὸν ἡ καμπίνα ἦταν ἀπειρώς ζεστή, μολοντί τὰ παραθυράκια ἔμεναν ἀνοικτά. Γιὰ τὴν προσεδάφιση ἔδωσε τὰ τιμόνια σὲ τὸν Σάντερς και ἔσπευσε νὰ κατέβῃ μόλις στάθηκαν κ' ἐκάθισε πάνω σὲ τὸν πάγο νὰ δροσισθῇ και νὰ ξεκουρασθῇ ἀπὸ τὴν μεγάλη ἐνταση πὸυ ἀναγκάστηκε νὰ καταβάλῃ ὁσην ὥρα πιλοταρίζε.

Ἐστερα ἀπὸ λίγα λεπτά, σηκώθηκε και ξαφνικὰ ἀγκάλιασε τοὺς δυὸ ἄνθρώπους, ἐνῶ ἔλεγε με πολλὴν ὑπερηφάνεια και αὐταρέσκεια:

—Νάρν... Νάρν...

Και ἀφοῦ τοὺς ἔδειξε με τὸ δάκτυλο κάποια διέυθυνση τοὺς ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

—Ἐγὼ, Ράλφ, ἐπιθυμῶ νὰ τὸν ἀκολουθήσω. Θά πάρω μόνο τὸν φορητὸ πομπὸ ἀσυρμάτου και θά σοῦ ἐλαπτοστεῖλω ἕνα «ὁδηγητικὸ κύμα», ὥστε νὰ μπορέσης νὰ με ἀνταμώσης. Πρὶν ἀπὸ 24 ὥρες μὴν ἔρθῃς. Κατάλαβες;

—Σύμφωνοι, τοῦ ἀπάντησεν ὁ Ράλφ, με κάποιο δισταγμὸ. Πρόσεχε ὅμως. Προτιμότερο εἶναι νὰ δυσπιστοῦμε με αὐτὰ τὰ παράξενα ὄντα.

—Ἐχω τὴν πεποίθησή ότι θά συνειδητοῦμε θαυμάσια μαζί, εἶπε ὁ Σάντερς χαμογελώντας ἐνῶ κύτταζε τὸν Νάρν.

Οἱ δυὸ φίλοι ἀποχαιρετίσθηκαν μ' ἕνα γερὸ σφίξιμο τοῦ χεριοῦ, και ὁ Σάντερς ἀπομακρύνθηκε με τὸν ἄνθρωπάκο. Δυσάρεστο ἦταν μόνο τὸ διαπεραστικὸ κρύο πὸυ τὸν περνούναε.

Διέτρεξαν ἕνα μακρύτατο δρόμο ἀνάμεσα στὰ δράχια, βουτηγμένοι σὲ μιὰ ἀπόλυτη σιγῇ πὸυ τοὺς ἐπῆζε. Ο Σάντερς αισθανόταν τὴ βάρη τοῦ χρόνου και δυσκολευόταν νὰ περπατᾷ. Θά ἤθελε πολὺ νὰ μιλήσῃ. Ποτὲ στὴ ζωῇ του δὲν δοκίμασε ἕνα τέτοιο αἶσθημα τρομερῆς μοναξιάς.

—Νά, λοιπόν, πὸυ βρίσκεται μπροστά μου, συλλογίζονταν, ὁ πῶς μεμονωμένος πολιτισμός. Ἐνας πολιτισμὸς ὑποχρεωμένος ν' ἀναζητᾷ σὲ τὸν ἑαυτοῦ του ὅσα χρειάζονται γιὰ νὰ καταλάβῃ. Χωρὶς καμμιὰ βοήθεια. Χωρὶς ὁδηγὸ. Χωρὶς τὴν ἐξέλιξη τῆς γνώσεως. Μά ἕνας ἄνθρωπος πὸυ κατάρθωσε νὰ πιλοτάρῃ ἕνα ελικόπτερο, τὴν πρώτη φορὰ ὅχι πὸυ μπῆκε μέσα σ' αὐτό, ὅχι πὸυ τὸ εἶδε, ἀλλὰ και πὸυ θὰ κατᾶλαβε ὅτι ὑπάρχει ἕνα τέτοιο μηχάνημα. Νά ἕνας ἄνθρωπος ἐντελὼς στοιχειώδης, πὸυ θά μπορούσαν κάλλιστα νὰ τὸν ἐκλάβουν σὰν ἀγρίανθρωπο, δάρδαρο, ἀστοιχειώτο. Και τώρα, τί ἄλλο μπορεῖ νὰ κάνει; ...Και τί θά συνέβαινε ἀν εἶχε συντροφιά, ὥστε ν' ἀλλάξῃ σκέψεις, ἰδέες, γνώμες, παρατηρήσεις;

Περπατοῦσαν τρεῖς ὥρες σιωπηλοί. Ο Σάντερς ὑπέφερε. Εἶχε τὰ πόδια μουδιασμένα ὅταν ἔφθασαν ἐμπρὸς σὲ μιὰ κοιλάδα με βράχους και πάγους. Ο,τι ὅμως εἶδε ἐκεῖ τοῦ ἀνεπτέρωσε τὸ φρόνημα. Ἡ κοιλάδα εἶχε πολλὰς ρωγμὰς και σπηλιές. Πῆραν ἕνα μονοπάτι πὸυ ἀνηφορίζε κανονικὰ κ' ἐσταματήσαν μπροστὰ σὲ μιὰ σπηλιά. Ο Σάντερς δὲν μπορούσε νὰ διακρίνῃ τίποτε, ἀλλὰ ὁ Νάρν τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι και μπῆκαν μέσα ἀπὸ ἕνα στόμιο. Εἰκοσι μέτρα ἀπὸ τὴν εἰσοδο βρέθηκαν μπροστὰ σὲ κάτι πὸυ ἔμοιαζε με πόρτα. Ο Νάρν τὴν ἄγγιξε σὲ τρία διαφορετικὰ σημεία, κι αὐτῇ, στριφογύρισε μονάχι της. Ἐνα γλυκὸ πράσινο φῶς βῆκε ἀπὸ τὸ ἀνοιγμά της. Τότε ὁ Σάντερς παρατήρησε ὅτι ἡ πόρτα ἦταν καμωμένη με δέρματα συγγρατημένα ἀπὸ ἕνα κοκκάλινο σκελετό.

Ἀπὸ ἐκεῖ προχώρησαν σὲ ἡμίφως, και τὰ

δήματά των ἀντηχοῦσαν κάτω ἀπ' τὸν πέτρινο βόλο. Προσδευτικά, τὸ πράσινο φέγγισμα προσέλαβε μιὰ θερμότατη κίτρινη ἀπόχρωση. Ο Σάντερς παρατήρησε ὅτι αὐτὸ τὸ φέγγισμα ἔβγαινε ἀπὸ τὸν βόλο γιὰτὶ ἐκεῖ ἦταν κρυμμένη ἡ ἐστία του. Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ καταλάβῃ ὅτι προήρχετο ἀπὸ φωτοβόλους βράχους, πὸυ ἐφαίνοντο σπηλαιόμενοι ἀνάμεσα σὲ ἄλλους σκοτεινοὺς. Ἀντελήφθη ἀκόμη ὅτι οἱ φωτεινοὶ αὐτοὶ βράχοι ἦσαν φυσικοὶ και αὐτοφύεις, ἀλλὰ ἡ κατάλληλη τοποθέτησή τοὺς ἐπρόδινε τὴν παρέμβαση τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἤξερε φυσικὰ με πὸιδ σύστημα τοὺς εἶχαν τοποθετήσῃ γιὰ τὸν ἔμμεσον αὐτὸ φωτισμό, ἀλλὰ ὅπωςδήποτε ἦταν τεχνικώτατος και ἐξυπηρετοῦσε πολὺ καλὰ τὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖον ἔγινε.

Ἐπειτα μπῆκαν σὲ μιὰν αἰθουσα κατὰφωτη. Μιὰ μικροσκοπικὴ φωτιά (θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πῇσῃ τὸ πολὺ ἕνα και μόνο κάστανο) ἄναβε σὲ μέσο τῆς αἰθούσης. Μιὰ γυναίκα κ' ἕνα παιδεῖ ἐκάθονταν ἐκεῖ. Γύρω, διάφοροι διάδρομοι ἔφευγαν ἀπὸ τὴν αἰθουσα κ' ἔχάνοντο ἀνάμεσα σὲ βράχους.

Ἐξάφνα ὅμως ὁ Σάντερς ἔνιωσε νὰ κόβεται ἡ ἀναπνοή του. Τὸ παιδάκι κρατοῦσε ἕνα παιχνίδι, ἕνα καρροτσάκι με ρόδες.

—Ψῖστε Θεέ, συλλογίστηκε. Ἐνας πολιτισμὸς τῆς Λιβύης ἐποχῆς, χαμένος μέσα σὲ τοὺς πάγους, πὸυ μᾶς παρουσιάζει ἕνα καρροτσάκι με ρόδες. Φυσικὰ, πρόκειται γιὰ ἕνα παιδικὸ παιχνίδι, γιὰτὶ δὲν ἔχουν ὑποζύγια ὥστε νὰ σύρουν ἀλῆθινὰ ἀμάξια. Ο λαὸς τοῦ Νάρν δὲν εἶναι πολυάριθμος. Εἶναι τόσο λίγος και ἀποτραβηγμένος, ὥστε ὅλα αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ προήλθουν παρὰ μόνο ἀπὸ τὴν δική τους οἰκοτεχνία, χωρὶς καμμιάν ἐξωτερικὴ βοήθεια. Ἄρα πρέπει νὰ δρῖσκειται ἕνας γερὸς ἐγκέφαλος κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ κρανίο...

Παρατήρησε κ' ἕνα ἐλαφρὸ ἔλκηθρο με κοκκάλινα πατίνια, ἀκουμπισμένο σὲ τοίχωμα. Παράξενο. Ἐστερα ἀπὸ τὸ καρροτσάκι... Μά ἀσφαλὼς ἦταν κάτι πὸυ χρήσιμο τὸ ἔλκηθρο με τὰ πατίνια σὲ παγωμένο ἐκεῖνο μέρος, παρὰ τὸ καρροτσάκι με τὶς ρόδες.

—Σάν...τερς, εἶπε ὁ Νάρν.

Ἡ γυναίκα πῆρε τὸ παιδεῖ ἀπὸ τὸ χέρι και παραμέρισε με φόβο. Στάθηκε κοντὰ σὲ μιὰ λεκάνη γεμάτη κρυστάλλινο νερό, με τὸ βλέμμα πάνω σὲ τὸν ξένο. Δὲν εἶπε λέξη.

Ο Σάντερς δὲν ἤξερε τί ἔπρεπε νὰ κάνει. Τοῦ φαινόταν ὅτι ξαναγύριζε πίσω ἕνα ἑκατομμύριο χρόνια, ἔως τὴν ἐποχὴ ὅπου ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦταν παρὰ ἕνας ψῆθρος σὲ φύσημα τοῦ ἀνέμου. Ἡ παλάμη του ἦταν καθιδρὴ κάτω ἀπὸ τὸ γάντι του. Ο Νάρν σήκωσε τὸ κεφάλι.

—Ὅχι φόβο... εἶπε καθαρὰ ὁ ἄνθρωπος με τὶς μαῦρες γούνες, ὅχι φόβο, Σάν...τερς.

Και περίτρομος ὁ καθηγητῆς συλλογίστηκε: «Νά τώρα πὸυ μαθαίνει νὰ μιλᾷ τὴ γλώσσα μας. Καλὲ τί εἶναι τοῦτο τὸ εὔρημα.»

Ἐνα χέρι τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ μπράτσο. Τινάχθηκε. Τὸ μικρὸ παιδάκι τοῦ Νάρν τοῦ χαμογέλουσε με σοδαρώτατο ὕφος, και τὸν τραβοῦσε ἀπὸ τὸ μανίκι.

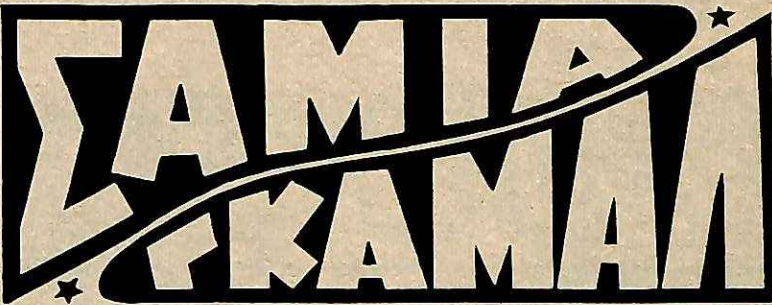
Ο Σάντερς προχώρησε ἀργά-ἀργὰ σὲ μέσον τοῦ δωματίου κ' ἐκάθισε μπροστὰ στὴν μικροσκοπικὴ φωτιά. Τότε κατάλαβε ὅτι ἦταν ἕνα εἶδος λυχνίας, μιὰ πέτρινη κούπα γεμάτη λίπος μ' ἕνα φυτίλι. Ἡ γυναίκα τοῦ Νάρν κόθισε ἀπέναντί του με ὕφος «καταδεκτικὸ, σχεδὸν φιλικὸ. Θά ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε συντελεσθῇ, μεταξὺ των, μιὰ πνευματικὴ ἐπαφή. Ἡ λυχνία ἔστελνε ἀκίνητες σκιὰς στὰ γύρω τοιχώματα. Σιωπηλὸς ὁ Νάρν ἤρθε και κάθισε κοντὰ του. Ο Σάντερς ὅμως ἔνιωσε πὼς ἦταν πολὺ κουρασμένος, ἀλλὰ δὲν μπορούσε νὰ τεντωθῇ. Τὸ σῶμα του ὑπέφερε ἀπὸ τὸ κρύο και ἀπὸ τὴν κόπωση, καθὼς τὸ πνεῦμα του εἶχε γεμίσει ἀπὸ ἐντυπώσεις τόσο ἐκπληκτικὲς ὥστε ὅλα ἀνακατεῦνόντουσαν μέσα σὲ μινι-ἀλὸ του. Πεινοῦσε κιόλας, ὅχι βέβαια πολὺ, ἀλλ' ἀρκετὰ νὰ αἰσθάνεται, ὅμως δὲν μπορούσε νὰ φάγῃ καθὼς ἦταν κλεισμένος μέσα σὲ σκάφανδρο του. Νύσταζε και δὲν μπορούσε νὰ κοιμηθῇ.

Ἐν γένει ἡ κατάστασή του ἦταν ἀλλόκοτη. Τοῦ φαινόταν πὼς βρίσκεται σὲ ἐπίγειο στίτι του. Κοντὰ στὰ ἄλλα χαμογελοῦσε, εὐτυχισμένος γιὰτὶ τὰ λόγια δὲν ἐχρηιάζετο νὰ εἰπωθοῦν γιὰ νὰ γίνουν καταληπτά. Στὸ τέλος, ξαπλώθηκε, κύτταξε τὸν Νάρν κ' ἔπειτα ἔκλεισε τὰ μάτια. Ἀργῆσε ὁ ὕπνος νὰ ἔρθῃ, ἀλλὰ και ὅταν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Η ΔΙΑΣΗΜΗ ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ ΚΑΙ ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΣΑΜΙΑ ΓΚΑΜΑ

Τὸ πρῶτο χορευτικὸ ἀστὲρι τοῦ Νείλου

ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΤΑΙΝΙΑ «ΟΥΑΛΤ» (ΤΟ ΤΕΡΑΣ), ΟΠΟΥ ΥΠΟΔΥΕΤΑΙ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΝΑΑΣΑΝ

Η Σαμία Γκαμάλ είναι ένα όνομα γνωστό σε κάθε Έλληνα και ένα πρόσωπο άγνωστο σε όλους. Ίσως γιατί, όποιοι έτυχε να την δει, δεν είχε ποτέ τον καιρό να προσέξει τὸ πρόσωπό της σκεπασμένο συνήθως με φερετζέ— ἐνῶ τὸ θαυμάσιο σῶμα της ἐκτελοῦσε τὶς μονότονες, ἀλλὰ πάντα περίπλοκες φιγούρες τοῦ κλασικοῦ χοροῦ τῆς κοιλάδας.

Κατὰ τ' ἄλλα, ἡ Σαμία ἔγινε διάσημη γιὰτὶ κάποτε τὴν προσέξε ὁ Φαρούκ. Βέβαια, τὸ νὰ προσέξῃ μιὰ γυναίκα ὁ Φαρούκ δὲν εἶναι διόλου περίεργο. Περίεργο θὰ ἦταν νὰ μὴ τὴν προσέξῃ. Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Σαμία ξεχώρισε ἀπὸ τὶς χιλιάδες περαστικές του εὐνοούμενες τῆς μίας ἡμέρας, ἡ ἔστω και τῆς μίας ὥρας, εἶναι ἀπόδειξη τῆς δυνατῆς τῆς προσωπικότητάς!

Μελαχροινὴ (τί ἄλλο;), με φλογερὰ μαῦρα μάτια και γλυκύτατο, παιδικὸ σχεδὸν γέλιο, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες μας πῆσαν νὰ τὴ θυμοῦνται στὴν ἐγχρωμὴ ταινία «Ἡ κοιλάδα τῶν βασιλέων» με τὸν Ρόμπερτ Ταϊλὸρ και τὴν Ἐλνὸρ Πάρκερ. Ο Ταϊλὸρ προχωροῦσε σ' ἕνα κρυφὸ δωμάτιο ἐνὸς ὑπαθίριου κέντρου, ἐνῶ οἱ πολυάριθμοι και ἄρενες, φυσικὰ, θεαταί, εἶχαν ὅλοι καρφωμένα τὰ μάτια τους σὲ μιὰ προκλητικὴ χορεύτρια σὲ κέντρον τῆς πίστας.

Ἡ ἀμερικανικὴ αὐτὴ ταινία μᾶς ἔδειχνε περαστικά μόνον τὴν Σαμία — ἀλλὰ δὲν εἶναι δικὸς της λάθος. Καὶ σ' αὐτὴν, ὅπως και σὲ ἄλλες ταινίες πὸυ τῆς προτείνουν νὰ γυρίσῃ οἱ ξένοι παραγωγοί, ἡ αἰγυπτιακὴ ἐταιρία πὸυ τὴν κρατᾷ αἰχμάλωτη με συμβόλαιο, τῆς ἐπιβάλλει τοὺς πῶς αὐστηροὺς ὅρους. Τελευταίως μάλιστα, ἡ ἀάποκλειστικὸ-

«Χορεύοντας έκφράζω τόν ψυχικό μου κόσμο»

Η ΓΚΑΜΑΛ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΥΧΝΑ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ

της» αυτή των εργοδοτών της, την έστέρησε από ένα ρόλο πρώτου μεγέθους, στο γαλλικό φιλμ «Η πυργόδεσποινα του Λιδάνου».

Θά έπαιζε τόν ρόλο μιάς ιδιοκτητριάς νυκτερινού κέντρου καί, φυσικά, θά είχε τήν ευκαιρία νά επιδείξη καί τήν χορευτική της δεινότητα.

Δυστυχώς, ή Σαμία, παρά τά θερμά της δάκρυα καί τίς έντονες παρακλήσεις της, δέν κατάφερε νά ελευθερωθή από τίς συμβατικές της υποχρεώσεις καί νά πή τó «ναί». Ο ρόλος, επομένως, ό οποίος είχε γραφή γι' αυτήν, άλλαξε. Αντί γιά χορεύτρια, ή ιδιοκτήτρια του νυκτερινού κέντρου αποφασίστηκε νά γίνει τραγουδίστρια καί ό ρόλος δόθηκε στην γνωστή Γαλλίδα υπαρκτίστρια Ζυλιέτ Γρεκό. Η Σαμία μόνον πού δέν έσκασε. Φαίνεται δέ ότι δέν είναι ή μόνη στόν αίγυπτιακό καλλιτεχνικό κόσμο πού βρίσκει δυσκολίες μέ τίς έταιρίες πού τήν χρησιμοποιούν καί απαιτούν τήν αποκλειστική της εκμετάλλευση. Ο νεαρός Όμάρ Έλ Σερίφ, γνωστός από τόν θρίαμβό του στο πρόπερσινο φεστιβάλ τών Καννών, όπου, χάρις στην προσωπική του γοητεία καί μόνον, έπεισε τήν τεχνοκριτική επιτροπή, υπό τήν προεδρία

του Ζάν Κοκτώ, νά βραβεύσει τήν ταινία του, υποφέρει καί αυτός τά πάνδεινα. Σάν άνδρας, όμως, δέχθηκε τελικά νά παίξη σέ μιά γαλλική ταινία μέ τόν Ζάν-Κλωντ Πασκάλ, άψηφώντας τίς άπειλές περί... ξυλοδαρμού από «μπράδους» τών έταιριών.

Η Σαμία όμως δέν μπορεί ν' άψηφήσει τέτοια πράγματα. Γι' αυτό καί περιορίζεται, ως επί τó πλείστον, σέ αίγυπτιακές ταινίες καί σέ θεατρικές έμφανίσεις. Έτσι, στο καμαρίνι ενός θεάτρου, τήν έπέτυχε ό ανταποκριτής μας. Πρός μεγάλην του άπογοήτευση τόν δέχθηκε σεμνότατα ντυμένη. Του μίλησε μέ πολύν ένθουσιασμό γιά μιά παράσταση μέ πολλά χορευτικά «νούμερα», πού έτοιμάζει κατά παραγγελίαν τής κυβερνήσεως, καί πρόθυμα άπάντησε στίς έρωτήσεις του.

ΕΡ. Δεσποινίς Σαμία, πώς σκεφθήκατε γιά πρώτη φορά ν' άσχοληθήτε μέ τόν χορό;

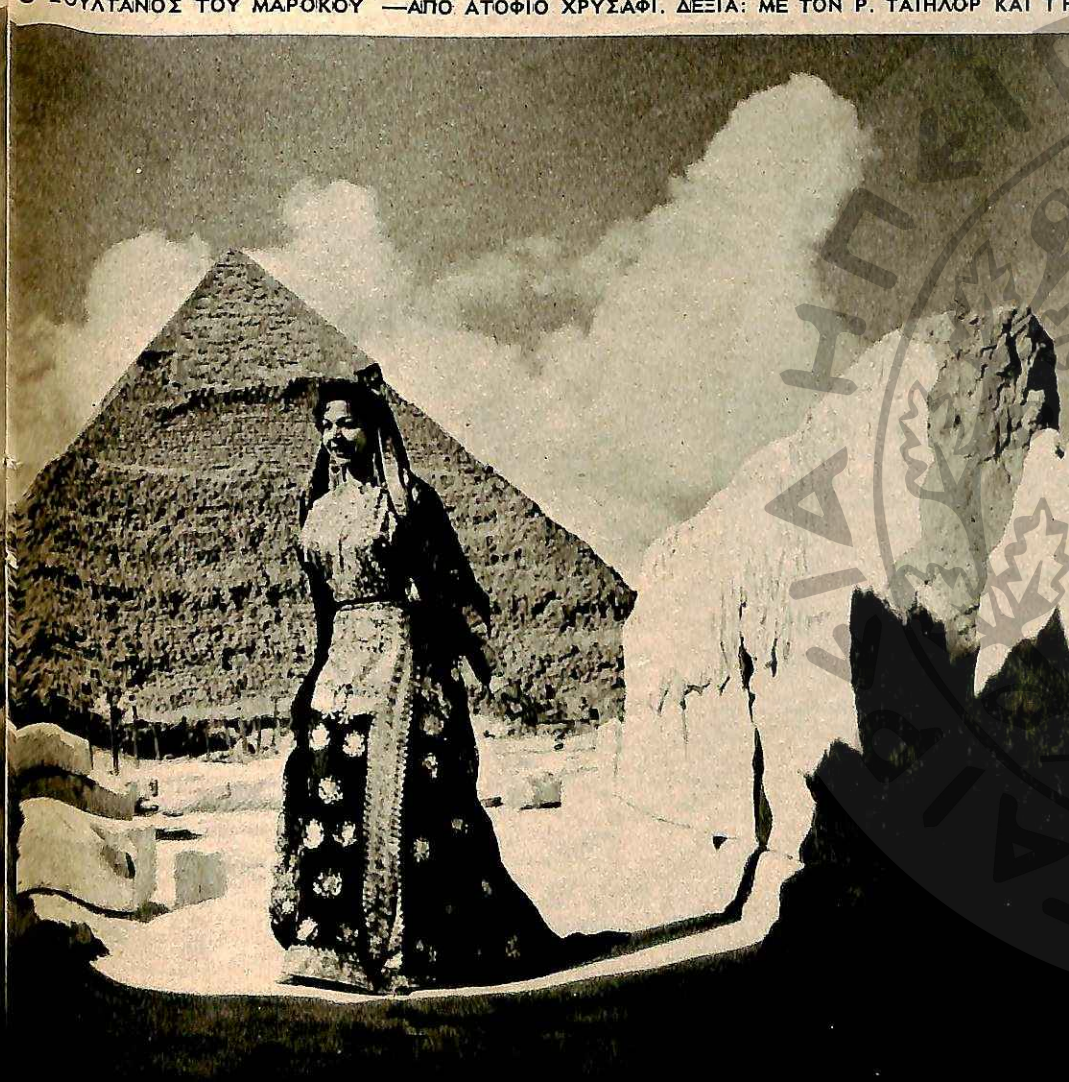
ΑΠ. Σπανίως σκέπτομαι. Ο χορός γεννήθηκε μαζί μου, μέσα μου! Χορεύω αθόρυμτα, όπως τó ψάρι κολυμπά στο νερό, καί αυτό άρχισε από τότε πού μπόρεσα, μωρό άκόμη, νά έκφράσω τόν έαυτό μου καί τόν ψυχικό μου κόσμο μέ τήν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ —ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ— ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΕΝΤΡΟΝ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ Ή ΘΙΑΣΟΣ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΠΟΥ ΝΑ ΜΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗ ΤΗΝ ΣΑΜΙΑ

ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΛΑΝΤΟ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΘΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΣΤΟ «ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ». ΣΤΗ ΜΕΣΗ: ΤΟ ΦΟΡΕΜΑ ΠΟΥ ΤΗΣ ΧΑΡΙΣΕ

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ —ΑΠΟ ΑΤΟΦΙΟ ΧΡΥΣΑΦΙ. ΔΕΞΙΑ: ΜΕ ΤΟΝ Ρ. ΤΑΙΛΟΡ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛ. ΠΑΡΚΕΡ ΣΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ «Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ»

ΕΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

32

Γιατί δεν έλεγε να φύγει; Τον κρυφοκύτταζε πάλι. Τό βλέμμα του ήτανε στηλωμένο στον Νέλσωνα, που με το κεφάλι άκουμπισμένο πάνω στο τραπέζι στο πλάι της, κοιμότανε βαθεία.

—'Ακόμη ένα ποτηράκι κρασί, πρίν φύγετε; ρώτησε πρόσχαρα, έλπιζοντας πώς μ' αυτό τον τρόπο θα τον ξεφορτωνότανε χωρίς να φανή άγενης.

—'Οχι, ευχαριστώ, μουρμούρισε ο Τρούμπριτζ.

—'Ελάτε τώρα, είπε ή "Εμμα γελώντας, θα του κακοφαινότανε τού σερ Ούίλλιαμ.

Χωρίς να δώσει προσοχή στα λόγια της, ο Τρούμπριτζ είπε.

—'Ελπίζω ο σερ Ούίλλιαμ να ξαναβρή γρήγορα την υγεία του, λαίδη Χάμιλτον.

Αυτό το ελαϊδή Χάμιλτον φάνηκε της "Εμματος αυστηρό, γεμάτο πρόκληση.

—'Απόψε είναι κάπως καλύτερα, είπε. Αυτός ο πυρετός που παρουσιάζεται κάθε τόσο τον έχει εξαντλήσει πολύ, έλπίζω όμως να είναι σε μία έβδομάδα στο πόδι και να κυκλοφορή μέσ' στο σπίτι.

—'Εγινε σιωπή.

Ο Τρούμπριτζ στεκόταν ολόενα εκεί, μονοκόμματος σ' αυτόν από ξύλο, με τα σκέλη ανοικτά. Θάλεγε κανείς πώς δεν είχε διάθεση ούτε να φύγει, ούτε να μείνει. 'Η έκφρασή του έδειχνε πως κάτι πολύ σοβαρό, ζωτικό τον απασχολούσε. Διακόπτοντας την γεμάτη άμηχανία σιωπή, ή "Εμμα είπε.

—Πολύ ευχάριστα τα νέα που μάς φέρατε για τις επιτυχίες τού Ρούφφο.

Ο Τρούμπριτζ κούνησε το κεφάλι.

—Ναί, είπε.

Αυτός ο καρδινάλιος, ο Φαμπρίτσιο Ρούφφο ήταν, κατά τη γνώμη της "Εμματος, ένας άνθρωπος ρομαντικός, ένας πατριώτης, μ' όλο που ο Νέλσων τον εύρισκε αντιπαθητικό, όπως εύρισκε αντιπαθητικούς όλους τους εξένους. Τόν 'Ιανουάριο, ο Ρούφφο είχε φύγει από το Παλέρμο για την Καλδρία μαζί με λίγους οπαδούς και, πολύ γρήγορα, είχε κατορθώσει να σχηματίσει ένα μικρό στρατό από χωρικούς και αντάρτες. Τώρα ο στρατός αυτός είχε δεκαεπτά χιλιάδες άντρες και, με τον καρδινάλιο Ρούφφο επί κεφαλής, προχωρούσε άργα, αλλά, όπως έδειχναν τα πράγματα, σταθερά, προς τη Νεάπολη, κρατώντας ψηλά τη σημαία του Φερδινάνδου.

—Με τον Ρούφφο νικητή στην εστρά και με τον αποκλεισμό που συνεχίζεται στη θάλασσα, είπε ή "Εμμα με ένθουςιασμό, οι Γάλλοι θ' αναγκαστούν να φύγουν πολύ σύντομα από τη Νεάπολη. Προσέξτε τα λόγια μου, Τρούμπριτζ, και θα με θυμηθείτε.

—Τό έλπίζομε όλοι, είπε ο Τρούμπριτζ βαρύθυμα.

—'Εγινε πάλι σιωπή. 'Η "Εμμα έσπαζε το κεφάλι της να βρή κάποιο θέμα όμιλίας. 'Η παρουσία του Τρούμπριτζ της θύμιζε τόν 'Ιωσήφ Νίσμπιτ, αλλά ο 'Ιωσήφ ήταν ένα θέμα συζητήσεως

—Με συγχωρήτε, λαίδη Χάμιλτον, είπε, αλλά δεν έννοούσα τό κλίμα.

—'Ο, τι κι 'αν έννοούσατε, βρυχήθηκε ο Νέλσων, νομίζω πώς τό καλύτερο που έχετε να κάνετε είναι να φύγετε από μπροστά μου.

Τό πρόσωπο του Τρούμπριτζ σκοτεινίαισε.

—'Οχι, δε θα φύγω πρίν σάς πώ αυτά που έχω να σάς πώ. 'Η αγάπη και ή έκτίμηση που σάς έχω δεν μου επιτρέπουν να σιώπησω περισσότερο.

—'Η "Εμμα γέλασε.

—'Ω, Νέλσων, ο καλός, ο ενάρετός μας Τρούμπριτζ υποφέρει που μάς βλέπει να παίζουμε χαρτιά ως τα μεσάνυχτα.

—Αυτό είναι αλήθεια, είπε ο Τρούμπριτζ μιλώντας στον Νέλσωνα, και είμαι δέβαιος πώς ούτε σεις διασκεδάσετε ξενοχτώντας έτσι κάθε βράδυ, εις βάρος της υγείας, της ησυχίας σας και... ναί... και της τσέπης σας. Ο κόσμος φλυ

αρεί, κύριε Ναύαρχε. Γι' αυτά τα ξενύχτια, και για άλλα πολλά. (Καθώς έλεγε αυτό τό ακαί για άλλα πολλά ο Τρούμπριτζ έριξε ένα βλέμμα γεμάτο μομφή στην "Εμμα). Τι θα λήη ή λαίδη Νέλσων, Ναύαρχέ μου; Και ο καημένος ο πατέρας σας;

—'Αρκεί! φώναξε ο Νέλσων βραχνά. Δεν ξέρετε τί λέτε.

Ο Τρούμπριτζ αναστέναξε.

—Τελείωσα, Ναύαρχέ μου. Πιστέψτε με, ο ειλικρινής θαυμασμός που αισθάνομαι για σάς με έσπρωξε να σάς μιλήσω. 'Η υπόληψή σας είναι για μένα κάτι πολύτιμο, όπως άλλωστε και για όλους τους άντρες τού στόλου.

Ο Νέλσων τού γύρισε απότομα την πλάτη. 'Αποσβολωμένος, ο Τρούμπριτζ έχασε μονομιάς όλη τη μαχητικότητα του. Έκανε μία άοριστη κίνηση σ'α ναθέλε να χαιρετήσει και δγηκε άδελιά απ' τό δωμάτιο.

—'Η "Εμμα έτρεξε άμέσως κοντά στον Νέλσωνα.

—'Εγώ φταίω, Νέλσων. Δικό μου ήταν τό λάθος.

—'Η διαγωγή τού Τρούμπριτζ ήταν φρικτή, ασυγχώρητη!

—'Ω, μη τό λές αυτό. Ο Τρούμπριτζ δεν με συμπαθεί, δεν με συμπάθησε ποτέ, αλλά δεν τον

αδίκω. Τα λόγια του δγνχαν μέσα απ' την καρδιά του. 'Εμείς ξέρομα, δέβαια, πώς έχει άδικο, αλλά εκείνος είπε αυτό που αισθάνεται. Σ' αγαπά σαν αδελφό του. Δόσε μου τό λόγο σου, Νέλσων, πώς δε θα τού κρατήσης κακία γι' αυτό που έκανε. Είναι ο πιστότερος απ' όλους τους άντρες σου. Δόσε μου τό λόγο σου, Νέλσων!

Ο Νέλσων γύρισε και την κύτταξε παράφορα.

—'Εμμα, τί καλή που είσαι! Νά παίρνης έσύ τό μέρος του! Είσαι ένας άγγελος, "Εμμα!... Θεέ μου, πόσο υπέφερα όλους αυτούς τους μήνες στο Παλέρμο!

—'Η "Εμμα έκανε πώς δεν κατάλαβε.

—Ναί, ή αδράνεια είναι μία τρομερή δοκιμασία για έναν άνθρωπο σαν έσένα, είπε.

—Ξέρεις πολύ καλά τί έννοώ, "Εμμα. Δεν έπρεπε να έρθω στη Βίλλα Μπασσιόνι.

—Ναί, ξέρω τί έννοείς, είπε ή "Εμμα αναστενάζοντας.

—Δε μπορεί κανείς να ζητά από έναν άντρα πράγματα υπεράνθρωπα. 'Η ανθρώπινη φύση δεν άντέχει σε μία τέτοια δοκιμασία.

—Κι' εγώ; Νομίζεις πώς εγώ δεν αισθάνομαι τό ίδιο; ξέσπασε ή "Εμμα. 'Υποφέρω κάθε μέρα, κάθε λεπτό της ώρας. Νά γιατί παίζω χαρτιά με τόση μανία. Για να μη σκέπτομαι. Γιατί άλλως...

—'Ω, Νέλσων, είναι στιγμές που μου έρχεται τρέλλα.

—Είχαμε ύποσχεθί ο ένας στον άλλο πώς δε θα ξαναμιλήσουμε γι' αυτό, είπε ο Νέλσων θλιμμένα.

—Και κράτησα την ύπόσχεσή μου, Νέλσων! 'Ημουνα φρόνιμη. Αυτό τουλάχιστον πρέπει να τό παραδεχθής. Είχα πιστέψει πώς θα μου ήταν αρκετό να βρίσκωμαι κοντά σου, να σε βλέπω κάθε μέρα, ν' ακούω τη φωνή σου, να σε περιποιούμαι όταν είσαι άρρωστος και να σε κάνω να γελάς όταν είσαι λυπημένος...

—'Αλλά, φυσικά, αυτό δεν είναι αρκετό. Δεν άντέχω περισσότερο, Νέλσων. Αυτή ή κατάσταση δεν μπορεί να εξακολουθήσει.

—Και δε θα εξακολουθήσει, είπε ο Νέλσων σοβαρά. Θα φύγω για τη Νεάπολη. Τώρα με τον αποκλεισμό, ή παρουσία μου εκεί είναι άπαραίτητη.

—Αυτό λέγεται φυγή, Νέλσων.

—Ναί.

—Και τό κάνεις για μένα.

—'Οχι για σένα. Για μένα. Για να σωθώ απ' τον έαυτό μου. Κύτταξε που κατήντησα, "Εμμα!

—'Αν ήξερες τί πάλη γίνεται μέσα μου! Νύχτα-μέρα, νύχτα-μέρα. 'Η κατάσταση μου είναι άξιοβρήγητη, τό βλέπω και μόνος μου.

—Νέλσων...

Ο Νέλσων την προσπέρασε και προχώρησε διαστικά προς την πόρτα.

—Φεύγω αύριο, είπε.

—'Η "Εμμα τόν είδε να θγαίνει απ' τό δωμάτιο νιώθοντας ένα αίσθημα θυμού. Ο Νέλσων ήταν ο πιό παράξενος άνθρωπος που είχε γνωρίσει στη ζωή της. 'Ωστόσο τόν αγαπούσε, τόν ήθελε όσο ποτέ. Οι ένδοιασμοί του, αυτή ή πάλη του με τον έαυτό του, είχαν, ίσως, κάτι τό ύπεροχο και τό δραματικό, αλλά, Θεέ μου, στο βάθος, όλα αυτά δεν ήταν τρομερά άνόητα; Γιατί να μην καταλαβαίνει ο Νέλσων πώς ή αγάπη είναι κάτι πολύ απλό που πρέπει να τό χαιρείται κανείς χωρίς επιφύλαξεις;

Μία πολύ σφοδρή επιθυμία την κυριεύσε άξαφνα να πάη στην κάμαρα τού σερ Ούίλλιαμ, να πέσει στην άγκαλιά του και να τού ανοίξει την καρδιά της. 'Ηταν βεβαία πώς ο άντρας της, που δεν ήταν πιά γι' αυτήν παρά ένας πατέρας, θα την καταλάβαινε και θα της έδινε πολύτιμες συμβουλές. 'Όταν όμως τόν είδε να κοιμάται ήρεμα, άπυρετος, με μία έκφραση παιδική στο πρόσωπο, δεν βόρκε τό κουράγιο να τόν ξυπνήσει. 'Αποφασισμένη, ωστόσο, να μην πέσει άκόμη στο κρεβάτι της, τράβηξε για τό δωμάτιο τού Νέλσωνος. Στο κάτω-κάτω, σκέφτηκε, ή στάση του ήταν δικαιολογημένη. Είχε δώσει τό λόγο της τιμής του και περιέμενε ίσως απ' αυτήν να κάνει τό πρώτο βήμα. Στάθηκε έξω απ' την πόρτα. Τόν άκουσε να πηγαίνειόχρεται στην κάμαρα.

—Νέλσων... ψιθύρισε.

Καμμία άπάντηση, τα βήματα όμως σταμάτησαν. 'Η "Εμμα έπιασε τό χερούλι της πόρτας και δοκίμασε να τήν ανοίξει. 'Ηταν κλειδωμένη.

—Νέλσων!

Αυτή τη φορά ο Νέλσων μίλησε.

—Τήν κλειδώσα γιατί φοβούμαι τόν έαυτό μου, "Εμμα. 'Οχι έσένα. Πιστέψέ με, σε παρακαλώ!

—'Η "Εμμα περίμενε άκόμη ένα λεπτό κι' έπειτα είπτε ήρεμα.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΤΟΥ Σ. KENYON

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Τόν Μάιο τού 1781, ή "Εμμα Χάρτ, μία νέα έντελώς άμόρφωτη, με άμορφιά εκθρομωτική και παρελθόν άχι άμειπτο, γνωρίζεται τυχαία με τόν Ούίλλιε Παίην. Από την γνωριμία αυτή άρχίζει μία νέα φάση της ζωής της. Μπαίνει σ' έναν κύκλο γλεντζέδων άριστοκράτάν και συνδέεται πρώτα με τόν Ούίλλιε Παίην και κατόπιν μ' ένα φίλο του, τόν σερ Χένρι Φάβερστον. Έκεί γνωρίζεται με τόν Τζορτζ Γκερεβίλ, άνοφιό τού πρεσβυτή της 'Αγγλίας στη Νεάπολη. Ο Γκερεβίλ, γοητευμένος από τη γνωριμία της, την παίρνει στο σπίτι του, στο Λονδίνο, μαζί με τη μητέρα της, την κ. Κάντογκαν. 'Η "Εμμα γίνεται έρωμένη του. 'Αλλά ο Γκερεβίλ έχει οικονομικές στενοχωρίες και θέλει να κάνει έναν πλούσιο γάμο. Για να ξεφορτωθή την "Εμμα την πείθει να δεχτεί την πρόταση του θείου του, τού λόρδου Χάμιλτον, και να φύγει άμέσως για την Νεάπολη. 'Η επιτυχία της στην πώλη αυτή είναι καταπληκτική. Σιγά-σιγά, μέσ' στο νού της άρμόζει ή σκέψη πώς θα μπορούσε να καταφέρει τόν σερ Ούίλλιαμ Χάμιλτον να τήν παντρευτεί. Και τό κατορθώνει. 'Η "Εμμα γίνεται λαίδη Χάμιλτον. Συνδέεται με σπενή φίλια με τη βασίλισσα της Νεαπόλεως Μαρία-Καρολίνα και σιγά-σιγά άρχίζει να χειρίζεται αυτή τις διπλωματικές υποθέσεις της άγγλικής πρεσβείας στη Νεάπολη. Ένα εγγλέζικο πολεμικό πλοίο με κυβερνήτη τόν άγνωστο άκόμη πλοίαρχο 'Οράτιο Νέλσωνα άναγκάσεται στο λιμάνι της Νεαπόλεως. Σκοπός τού Νέλσων είναι να ζητήσει στρατιωτικές ενισχύσεις απ' τόν βασιλέα της Νεαπόλεως. Είναι ο μόνος άντρας που μένει άσυγκίνητος μπροστά στην καλλονή της "Εμματος. Εκείνη άκνευρίζεται, ώστόσο τόν βοηθά να επιτύχει τόν σκοπό του με την έλπιδα πως έτσι θα προκαλέσει τόν ενδιαφέρον του. Μετά τη μεγάλη νίκη της ναυμαχίας τού 'Αμπουκίρ, ο Νέλσων επιστρέφει θριαμβευτής στη Νεάπολη. 'Η "Εμμα τόν υποδέχεται με ένθουςιασμό. Είναι τρελά έρωτευμένη μαζί του, ώλλά κι' ο Νέλσων άρχίζει να ένδιαφέρεται γι' αυτήν. Τελικά, ύστερ' από πολλούς ένδοιασμούς, τήν κάνει έρωμένη του. Οι Χάμιλτον και ο Νέλσων βρίσκονται τώρα στο Παλέρμο.

Βγήκε από τό σπίτι για να πάρη λίγο άέρα.

Εικονογράφησης Χρ. Κουσέντου

ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΔΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΤΕΧΝΙΚΟΥΣ

Η προκοπή ενός τόπου είναι ζήτημα ανθρώπων. Ο μακαρίτης Διογένης με το θρυλικό του φανάρι δεν ζητούσε χρήματα, ούτε ευφορία γή. Ζητούσε ανθρώπους.

Κ' είχε δίκιο. Τη θεμελιακή αυτή αλήθεια τη γνωρίζουν όσοι είναι προικισμένοι με την ικανότητα να δημιουργούν έργα.

Ο Ευγένιος Ευγενίδης ανήκε στην κατηγορία των δημιουργών και γι' αυτό, περισσότερο από πολλούς άλλους, είχε συνειδητοποιήσει την επιτακτική ανάγκη ανθρώπων, δηλαδή εμπύχου υλικού.

Όταν του μιλούσαν οι διάφοροι θεωρητικοί της Οικονομίας και άπλωναν μπροστά του σχέδια επί σχεδίων, αυτός είχε ένα στερεότυπο λάτ-μοτίβ, που ήταν κ' η μόνιμη απάντηση σ' όλα τα μεγαλοπράγματα σχέδια:

—Με ποιούς θά τὰ κάμετε όλ' αυτά;

Και μιά μέρα, πρό του δεύτερου Παγκοσμίου πολέμου, εξηγώντας το στερεότυπο αυτό ερώτημά του σε μιά φιλική συντροφιά, στη γραφική του βίλλα της Γλυφάδας, έλεγε:

—Τα σχέδια και τα συστήματα είναι σαν τα εργαλεία. Αποδίνουν ανάλογα με το χέρι που τα δουλεύει. Με ένα απλό εργαλείο ο ένας φτιάχνει ένα άριστο όργανο ξυλογλυπτικής και με το ίδιο ένας άλλος σκαρώνει

μιά άποκρουστική χοντροκοπιά.

Όταν πάλι άκουγε δωρεές για σκοπούς κοινωνικούς, φιλανθρωπικούς και άλλους, έλεγε:

—Κείνος που θέλει να διαθέσει χρήματα για να βοηθήσει τους συνανθρώπους του, ή τον τόπο του, πρέπει πολύ να το συλλογιστή. Μιά άσυλλόγιστη δωρεά φέρνει το αντίθετο αποτέλεσμα από κείνο που προσδοκούμε.

Κι όταν τον ρωτούσαν τί έννοεί, ξεκαθάριζε τη σκέψη του με τ' ακόλουθα:

—Αν ένας τόπος, ή μιά κοινωνία πάσχει, πρέπει πρώτα να διαγνώσουμε ποιά είναι ή άρρώστια της κ' ύστερα ν' αγοράσουμε το γιατρικό. Τα φαρμακεία έχουν πολλά γιατρικά, αλλά ή κάθε άρρώστια χρειάζεται το δικό της αντίδοτο. Η άρρώστια του τόπου μας είναι ότι δεν έχει ανθρώπους. Και δεν έννοώ ανθρώπους σε αριθμό, αλλά ανθρώπους ποιότητας. Όλοι λένε πως ή Έλλάδα έχει ύπόγειο πλούτο. Σίβερο, μολύβι, χρώμιο, θωξίτες και άλλα. Κι όμως, τὰ έλληνόπαιδα που σπουδάζουν μεταλλειολόγοι, είναι έλάχιστα. Εγάζουμε γιατρούς, δικηγόρους και φιλόλογους, που όταν τους δώσουμε το δίπλωμα δεν ξέρουμε τί να τους κάνουμε. Λέμε πως είμαστε θαλασσινός λαός και ναυτική δύναμη, και φτύνουμε αίμα να θρούμε μηχανικούς πλοίων της προκοπής, που να είναι σε θέση να χειριστούν τις νεώτερες μηχανές. Χωρίς όμως σσθάρους και καταρτισμένους ανθρώπους, πως θέλετε να προκόψουν αυτοί οι κλάδοι;

Αυτές ήταν οι βασικές ιδέες του Ευγενίου Ευγενίδη και γι' αυτό, από το 1922 κιόλας, όταν μετά την Μικρασιατική Καταστροφή έν-καταστάθηκε όριστικά στην Έλλάδα, παράλληλα προς τις μεγάλες επιχειρήσεις του, είχε στρέψει τὰ βλέμματά του προς την ελληνική νεότητα. Επιστεύε ότι οι προσανατολισμοί της ελληνικής νεολαίας θα καθόριζαν την προκοπή ή την κακοδαιμονία του τόπου.

Και γι' αυτό, ένα μέρος της περιουσίας του και των εισοδημάτων της, κ' έδω και στο έξωτερικό, το διέθεσε για να μορφώση ανθρώπους.

Είδε ότι τὰ πλοία, και τὰ δικά του και των συναδέλφων του, αντιμετώπιζαν έφιαλτικό το πρόβλημα της έλλειψης Έλλήνων μηχανικών, και για να συμβάλη στη λύση αυτού του προβλήματος ίδρυσε υπό την έπωνυμία «Ιδρυμα Ευγενίδου» οργανισμόν.

Ατυχώς, άπέθανε, πριν να δει πραγματοποιούμενους τούς πόθους του στο κεφάλαιο αυτό. Όμως, ή γενική κληρονομία του και άδελφής του, κ. Μαριάνθη Σίμου, έννοουσα να ικανοποιήση άμέσως τις ευγενείς επιθυμίες του άδελφού της, παρητήθη της επικαρπίας της περιουσίας που κατέλειπε ο Ευγενίδης δια της από 21 'Ιουλίου 1952 διαθήκης του εις το ίδρυμα, και έτσι, εις τας 23 περασμένου Φεβρουαρίου και εις το ύπ' αριθ. 72 φύλλον της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως, έδημοσιεύθη το διάταγμα «Περί έγκρίσεως συστάσεως κοινωφελούς Ιδρύματος έν Αθήναις υπό την έπωνυμίαν "Ιδρυμα Ευγενίδου και κυ-

ρώσεως του οργανισμού διοικήσεως και διαχειρίσεως τούτου».

Ο σκοπός του ιδρύματος είναι ή συμβολή στην εκπαίδευση νέων ελληνικής ύπηκοότητας σδόν έπιστημονικό και τεχνικό τομέα.

Οί πόροι του είναι όλα τὰ εις την Έλλάδα άκίνητα του Εύγενίδη, με άξία σημαντική και οι μετοχές της Έταιρίας Έκμεταλλεύσεως Μεταλλειοφόρων Στρωμάτων «Ηλιος», ή όποια, σύμφωνα με την σύμβασή της με το κράτος, ένεργεί από κοινού με τον παγκοσμίου φήμης γερμανικών οίκον «DEILMANN» γεωτρήσεις πετρελαίου στη Θράκη.

Διοικήτης διαχειριστής του ιδρύματος είναι ή άδελφή του Ε. Ευγενίδη κ. Μαριάνθη Σίμου, και όταν αυτή καλύεται, το ίδρυμα διοικεί έπιτροπή από τον δικηγόρον κ. Ν. Ταζεδάκην ως πρόεδρον, την δίδα Σύλβια Βαλασιδου και τον έκαστοτε πρώτανιν του Έθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου.

Γιά να έπιτευχθούν οι σκοποί του ιδρύματος προκρίνονται 4 τρόποι:

α) Η παροχή ύποτροφιών σε νέους Έλληνες, για να σπουδάζουν σε έντόπιες ή ξένες τεχνικές σχολές και ή δημιουργία τεχνικού διδακτικού προσωπικού.

β) Η παροχή βοηθείας σε ύφιστάμενες τεχνικές σχολές.

γ) Η ίδρυσις νέων τεχνικών σχολών, μέσης και κατωτέρας παιδείας.

δ) Με κάθε τρόπον που θα κρίνη πρόσφορον ή διοίκηση του ιδρύματος.

Οί πρώτες πράξεις της διοικήσεως του νέου ιδρύματος είναι δύο:

α) Η έκδοση βιβλίων τεχνικής εκπαίδευσως τεχνιτών, που λείπουν έντελώς. Άνετέθη ήδη, κατόπιν συνεννοήσεως με το ύπουργείον Βιομηχανίας, εις έπιτροπήν από μέλη του ιδρύματος και του Συμβουλίου Έπαγγελματικής Τεχνικής Εκπαίδευσως, ή έπιλογή των συγγραφέων για δώδεκα βιβλία.

β) Άπεφάσισε από τούς πόρους του εις το έξωτερικόν Ιδρύματος «Ε. Ε. Άριστα» που είναι άνάλογον με το έδω «Ιδρυμα Ευγενίδου» και στο όποιον ανήκουν οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις Ευγενίδη στο έξωτερικό, να καλυφθούν τὰ έξοδα ταξιδίων, διδάκτρων και συντηρήσεως έξη νέων εις Αμερικήν, άποφοίτων κατωτέρων τεχνικών σχολών του Πειραιώς, οι όποιοι θα σπουδάζουν τρία χρόνια μηχανικοί πλοίων. Οι νέοι αυτοί είναι οι έξης: 1. Γεώργιος Δ. Άναργύρου, 2. Κων. Δ. Πλέσσας, 3. Βασ. Χ. Παπαδόπουλος, 4. Νικ. Γ. Άρναούτης, 5. Θεόδ. Β. Βαγενάς και 6. 'Ιωάν. Γ. Ρήγος, οι όποιοι και ανέλαβαν την ύποχρέωση επί πέντε έτη μετά τις σποδές των να εργασθούν στην Έλλάδα ή σε ελληνικά πλοία.

Οί σκέψεις του Εύγενίδη αποτελούν την ιστορία αυτού του ιδρύματος και οι πρώτες αποφάσεις της διοικήσεως του τούς πρώτους άрайους καρπούς ένός έργου προωρισμένου να προσφέρει άνυπολόγιστες ύπηρεσίες στον τόπο.

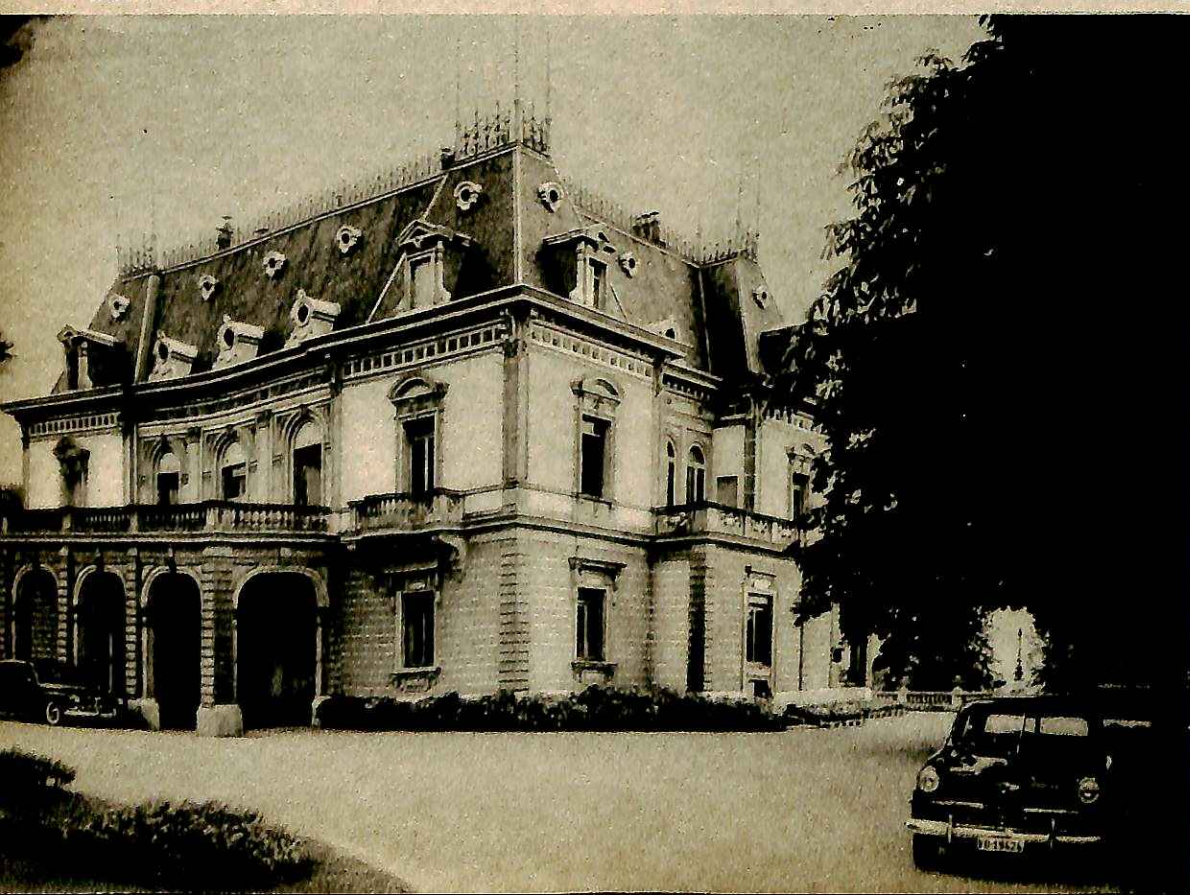
Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΙΣ ΒΕΒΑΙ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝ. ΕΥΓΕΝΙΔΗ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ ΠΡΟ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΕΥΓΕΝΙΔΗ ΕΙΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

ΑΠΟΨΙΣ ΤΟΥ ΚΗΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥ Ε. ΕΥΓΕΝΙΔΗ ΕΙΣ ΒΕΒΑΙ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

Για τις μεσογειακές ακτές

Φωτ. Lee — Camera Press

Είναι γεγονός ότι η 'Ιταλία κατακτά σήμερα, ένα-ένα, όλα τα πεδία που έχουν σχέση με τη μόδα, την ομορφιά, την τέχνη, αρχίζοντας θεβαίως από την ίδια τη γυναίκα. Και είναι περιττό να θυμίσουμε πως η «έπιθεσις» άρχισε με μια στρατιά ολόκληρη από «Μίςς 'Ιταλίες», τις οποίες η δθόνη εξαπέλυσε έναντιον του πολιτισμένου και μη κόσμου. 'Η Σουλθάνα πρώτη άνοιξε ήρωικά τδ δρόμο. Ποιός δέν τή θυμάται, ψηλή, τολμηρή κι αγέρωχη, με τὰ μαλλιά στον άνεμο και τδ στήθος προτεταμένο ν' αντιμετώπιζη τή ζωή, τδ θάνατο και τδν Βιττόριο Γκάσμαν στο «Πικρό Ρύζι»; Κατόπιν ήρθε ή σειρά τής γλυκύτατης Τζίνας. Τδ «λουκουμαδάκι», όπως τήν αποκαλούμε στοργικά στην 'Ελλάδα, δέν αγρίεψε κανένα. Κατέκτησε με τήν παθητικά προκλητική γοητεία τής πρώτα τούς «πονηρούς» και ύστερα τούς... πάντες. 'Ακόμη και τις γυναίκες.

Τήν Τζίνα ακολούθησε ή Σοφία, τδ «θηρίο με τὰ πράσινα μάτια». Και αυτή πλέον

δέν χρειάζεται ανάλυση. "Όσο για τις γυναίκες, ακόμη τήν μισούν!

Και όλα αυτά, θεβαίως, τὰ ξέρομε και τὰ αισθανθήκαμε στην 'Ελλάδα. Σάν μεσόγειοι, όμως, ποτέ δέν θά μπορούσαμε νά φαντασθούμε τί αντίκτυπο είχαν στην 'Αμερική. Οί νέοι χωρίς πρωτοτυπία δνειρεύονται τή Σοφία, δ "Όρσον Ουέλλες παντρεύτηκε τήν Κοντεσσίνα Πάολα Μόρι και οί διάφορες «γραμματοείς» τών 'Αμερικανών επιχειρηματιών θάζουν κατά μέρος τις οικονομίες τους με τήν έλπίδα νά ζήσουν κι αυτές διακοπές στη Βενετία και νά χορέψουν μιά ζεστή βραδυά στο μπάρ τού «Τσίρο'ς», ενώ κάποιος Ροσσάνο Μπράτσι θα τούς τραγουδά στ' αυτή:

«Te voglio bene tanto tanto, vita mia»...

Σήμερα, δ,τιδήποτε πουλιέται στην 'Αμερική, άρκει νά τδ διαφημίσετε ως προερχόμενο από τήν 'Ιταλία. 'Ακόμη και τὰ μαγιά. όπως μπορείτε νά εξακριθώσετε από τις φωτογραφίες που σάς προτείνουμε!

ΟΙ ΙΤΑΛΙΚΟΙ ΟΙΚΟΙ ΜΟΔΑΣ, ΑΝΤΙΘΕΤΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΚΑ ΤΩΝ «ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ» ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ, ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΣΗ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΑ ΓΥΜΝΟ — ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ΑΛΛΩΣΤΕ ΟΤΙ ΤΟ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΟΠΛΑ : ΤΑ ΣΤΟΛΙΔΙΑ ΚΑΙ ΔΑΝΤΕΛΛΕΣ

Πρωτότυπο μυθιστόρημα

ΤΟΥ ΟΡΣΟΝ ΟΥΕΛΛΕΣ

22

Οί ανησυχίες του είχαν γίνει πιό έντονες απ' τη στιγμή που είχε παρουσιάσει εγώ, η πι-στη είκόνα του έαυτού του όπως ήταν άλλοτε. Είχε δη στὸ πρόσωπό μου την ίδια ἀπληστία, την ίδια αὐταρέσκεια καί, κυρίως, την ίδια γοητεία που την ἀκατανίκητη δύναμή της την γνώριζε τόσο καλά. Είχα προβάλει ἄξαρνα στὸ πλευρό της Ράινα καί ἡ ἐμφάνισή μου τὸν είχε κάνει νὰ μισήσῃ ἀκόμη περισσότερο τὴ θύμησή της νεότητός του. Καί τότε ἀποφάσισε νὰ σβήσει αὐτὸ τὸ παρελθόν. Νὰ τὸ ἐξαλείψῃ. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ κάνει αὐτὸ, ἔπρεπε νὰ μάθῃ πρῶτα ποῖος εἶχε ἀπομείνει ζωντανός καί τί εἶχε νὰ φοβηθῇ ἀπ' αὐτὸ τὸ μακρινὸ καὶ λησμονημένον παρελθόν, ἔπειτα, νὰ ξεκαθαρίσῃ ἑνὰν - ἑνα, με κάθε τρόπο, τοὺς μάρτυρες πού ζούσαν καί, τελικά, νὰ κτυπήσῃ ἐμένα, τὸ ὄργανο πού θὰ χρησιμοποιοῦσε.

Ὁχι. Αὐτὸ δὲ θὰ γινόταν. Γιατί δὲν ἦμουν ἀκόμη νεκρός ἐγώ, ὁ τελευταῖος πού ἤξερε τὴν ἀλήθεια. Ὁ τελευταῖος καὶ ὁ μόνος πού ἦταν ἀποφασισμένος νὰ μὴν τὴν ἀποσιωπήσῃ.

Ἀπότομα, χωρίς νὰ δώσω καιρὸ στὸν Ἀρκάντιν νὰ μαντέψῃ τὴν πρόθεσή μου, ἀνοίξα δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τὸ πλῆθος καί ἔβητασά τρέχοντας στὴν εἰσόδου τῆς ἐκκλησίας. Τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Ἀρκάντιν ἦταν σταματημένο μπροστὰ στὰ σκαλοπάτια. Ὁρμησα μέσα, φωνάζοντας στὸν σωφέρ: —Γρήγορα! Στὸ ἀεροδρόμιο! Ἐντολὴ τοῦ κ. Ἀρκάντιν.

Ὁ σωφέρ δίστασε. Μὲ εἶχε δὴ ὥς νὰ κουβεντιάζω πρὶν ἀπὸ λίγο με τὸν κύριό του σὲ τὸν μάλλον φιλικό. Ἐξάλλου, τὸ ἐπιτακτικὸ ὄψος μου τὸν ἐπηρέασε. Ἐβλε ἀμέσως μπρός.

Εἶχα υπολογίσει σωστὰ τὴν ἀπόσταση καί τὴν ὥρα πού θὰ βάζαμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ ἀεροδρόμιο. Τὸ ἀεροπλάνο ἦταν ἔτοιμο νὰ ξεκινήσῃ σὲ λίγα λεπτά. Δὲν εἶχα ἀποσκευές κι' ἔτσι πέρασα γρήγορα, χωρίς καθυστερήσεις, τὶς διάφορες διατυπώσεις. Σ' ἑνα λεπτό, βρέθηκα κοντὰ στοὺς ἄλλους ταξιδιώτες πού ἀκολουθοῦσαν πειθί-

νια τὴ συνοδὸ στὸ ἀεροπλάνο. Καί τότε, ἀπ' τὸ βάθος τῆς μεγάλης αἵθουσας, ἀκούστηκε μιὰ φωνή πού οὐρλιάζε.

—Περιμένετε!

Ὁ Ἀρκάντιν ἔτρεχε. Εἶχε χάσει τὸ καπέλλο του καί οἱ ἄκρες τοῦ παλτοῦ του ἀνέμιζαν σὰν τὶς φτερούγες μιᾶς νυχτερίδας. Λαχάνιαζε. Στὸ μικρὸ πορτάκι τοῦ ἐλέγχου ἑνὸς ὑπάλληλος τὸν σταμάτησε. Δὲν ἀνησύχησα. Ἦξερα πὺς ἄλλες οἱ θέσεις στὸ ἀεροπλάνο ἦταν πιασμένες.

Καί πραγματικά, γυρίζοντας τὸ κεφάλι μου εἶδα τὸν ἄνθρωπο τὸν πιὸ πλούσιο τοῦ κόσμου νὰ βρίσκεται, γιὰ πρώτη φορὰ, μπροστὰ σ' ἑνα ἐμπόδιο πού δὲν μπορούσε νὰ τὸ ὑπερικήσῃ. Εἶχε βγάλει τὸ πορτοφόλι του, εἶδεινε στὸν ὑπάλληλο ἑνα μάτσο δολλάρια, ἐπέμενε, παρακαλοῦσε. Χαμένοι οἱ κόποι του. Τὸ ἀεροπλάνο ἦταν πλήρες.

Μερικοὶ καθυστερημένοι ἐπιβάτες προσπέρασαν διαστικοὶ τὸν Ἀρκάντιν.

—Ἀκούστε με... Σταῆτε... φώναξε μὲ ἀπόγνωση. Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ πάω αὐτὸ τὸ ἀεροπλάνο. Πληρώνω ὅσα - ὅσα... Χίλια δολλάρια... Δέκα χιλιάδες δολλάρια...

Εἶδα τὸς συνεπιβάτες μου νὰ σταματοῦν, νὰ γυρίζουν πίσω τὸ κεφάλι, νὰ διστάζουν. Ἄν ἔνας ἀπ' αὐτοὺς δεχότανε τὴν πρόταση, ἦμουν χαμένος.

—Εἶμαι ὁ Ἀρκάντιν.

Στάθηκε τότε στ' ἀνοίγματα τῆς πόρτας τοῦ ἀεροπλάνου καί μὲ φωνὴ χαρούμενη ἄρχισε νὰ φωνάζω κι' ἐγώ.

—Τί μάς λέτε; Ἀλήθεια; Κι' ἐγώ εἶμαι ὁ Ἀρ - Βασίλης!

Δυνατὰ γέλια ξέσπασαν ὀλόγυρα. Ἡ συνοδὸς, ασατισμένη, ἔκανε μερικά θήματα πίσω.

—Γρήγορα, κυρίες καί κύριοι, γρήγορα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Ἡ Ράινα δὲν ἦταν στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Βαρκελώνης.

Τῆς εἶχε στείλει ἑνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὴ Ζυρίχη, ἀλλὰ δὲ μπορούσα νὰ εἶμαι ἑδῶς πὺς τὸν εἶχε λάβει ἐγκρίτως. Χριστογεννα, συλλογίζομαι, ἴσως τὰ τηλεγραφεῖα νὰ μὴ λειτουργοῦν πολὺ κανονικά. Καί τὸ δικό μου τηλεγράφημα ἔπρεπε νὰ διαβιβάσθῃ ἀπὸ τὴ Βαρκελώνη στὸ Σάν Τίρσο. Ὅλος ὁ κόσμος δὲ κοιμότανε σήμερα τὸ πρῶτ' ὕστερ' ἀπὸ τὸ χριστογεννιάτικο γλέντι. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ταχυδρομείου καί οἱ ὑπνρέτες τοῦ πύργου καί ἡ Ράινα στ' ὀμορφὸ κρεβάτι της. Στὸν πύργο τῆς Πεντάμορφης τοῦ Ἀάσου.

Ἐκεῖ θὰ εὕρισκα ἄσυλο. Τὸ μόνο ἄσυλο πού ὑπῆρχε γιὰ μένα. Ἀλλὰ ἑνὸς δράκος δὲν μ' ἄφηνε νὰ τὸ πλησιάσω, μού ἔκοβε τὸ δρόμο.

Ἄν δὲν κατάρθαν νὰ συναντήσω τὴ Ράινα, ἦμουν χαμένος. Καί τότε ὁ πύργος, ἀντὶ νὰ γίνη τὸ καταφύγιό μου, θὰ γινότανε μιὰ θανάσιμη παγίδα. Μιά φυλακή.

Τὸ μόνο πού με παρηγοροῦσε ἦταν ἡ σκέψη πὺς ἐγώ θὰ ἔφτανα στὸ Σάν Τίρσο πρὶν ἀπ' τὸν Ἀρκάντιν. Ἦταν ὁμῶς αὐτὸ ἀρκετὸ γιὰ νὰ μὲ σώσω; Ἐσπῶνα τὸ κεφάλι μου κάνοντας ὑπολογισμούς χωρίς καμμιὰ βάση. Ἀσφαλῶς ὁ Ἀρκάντιν εἶχε κάνει τὸ πᾶν, μετὰ τὴν ἀναχώρησή μου, γιὰ νὰ μὲ προλάβῃ. Θὰ εἶχε νοικιάσει ἑνα ἀεροπλάνο. Τὰ ἀεροπλάνα ὁμῶς πού μπορεῖ κανεὶς νὰ νοικιάσῃ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ παραβοῦν, σὲ μεγάλες ἀποστάσεις, μετὰ ἀεροπλάνα τοῦ κανονικοῦ ρομπολογίου. Ὁ Ἀρκάντιν δὲν θὰ κατάρθαν ποτε νὰ φτάσῃ στὴ Βαρκελώνη —καί μάλιστα με τὸν ἀσχῆμο καιρὸ πού ἐπικρατοῦσε σ' ὅλη τὴ διαδρομὴ— σὲ λιγότερο ἀπὸ δέκα ὥρες. Αὐτὸ ἦταν παρήγορο. Γιατί ἔτσι θὰ εἶχα τὸν καιρὸ νὰ

πάω στὸ Σάν Τίρσο καί ν' ἀνταμώσω τὴ Ράινα.

Ἄν ὁμῶς, συλλογίζομαι, ἔδωσε τηλεφωνικὴ ἐντολὴ νὰ μὲ πιάσουν μὸλις παρουσιασθῶ στὸν πύργο; Ἡ μὸλις πατήσῃ τὸ πόδι μου στὸ χωριό; Τὸ πὺν σίγουρο, ἀποφάσισα τέλος, ἦταν νὰ μὴν τὸ κουνήσω ἀπ' τὸ ἀεροδρόμιο, μὰ καί εἶχα δώσει τῆς Ράινα ραντεβού ἐκεῖ. Τὸ ἀεροπλάνο μου εἶχε προσηλωθῇ στὶς ἐπὶ τὸ πρῶτ', δηλαδὴ τὴν ὥρα περίπου πού ἀνοίγε τὸ τηλεγραφεῖο. Ἐτρεπε νὰ τῆς δώσω ὅλο τὸν καιρὸ νὰ λάβῃ τὸ μῆνυμά μου, νὰ ντυθῇ, νὰ τρέξῃ στὸ ἀεροδρόμιο...

Μὲ τὰ μάτια στηλωμένα στὸ μεγάλο ρολόγι μετροῦσα τὰ λεπτά, παρακολουθώντας τὸν δείκτη νὰ γυρίζει ἀργὰ - ἀργὰ. Μιὰ τυραννικὴ ἀνυπομονή με εἶχε κυριεύσει. Ἦξερα πὺς με κάθε λεπτό πού περνοῦσε, ὁ Ἀρκάντιν μὲ πλησίαζε ὅλο καί περισσότερο. Γιατί, στὸ ἀναμεταξύ, μού εἶχε ἔρθει μιὰ ἰδέα, πού, ὅπως φρόντισα νὰ ἐξακριβώσω, ἦταν σωστή. Ἀεροπλάνα τῆς γραμμῆς εἶχαν ξεκινήσει ἀπὸ τὸ Μόναχο τὴ νύχτα. Ἄν ὁ Ἀρκάντιν εἶχε βρῇ θέση σ' ἑνα ἀπὸ αὐτά, θὰ εἶχε φθάσει στὴ Ρώμη —ἢ στὸ Μιλάνο— σχεδὸν τὴν ἴδια ὥρα πού εἶχα φθάσει ἐγώ στὴ Βαρκελώνη. Στὴν περίπτωσή αὐτή, δὲν εἶχε νὰ κάνει μετὰ τὸ ἰδιωτικὸ τοῦ ἀεροπλάνου παρὰ μόνονα τὸν μισὸ δρόμο. Ἄρα, σὲ δύο, τὸ πολὺ τρεῖς ὥρες, θὰ ὀρισκόταν μπροστὰ μου.

Σίγουρα ἡ στάση μου θὰ φαινόταν ὑποπτή. Εἶχα ἐνοχλήσει με τίς ἐρωτήσεις μου τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἀεροδρομίου ὁ ἐκνευρισμός μου ἦταν πρόδηλος. Παράγγελα καφεδες πού δὲν τοὺς ἔπινε, ἔτρεχε στὴν πόρτα μετὰ τὸν παρμηκὸ θόρυβο, ξαναγύριζα στὸ μπᾶρ γιὰ νὰ προφυλαχτῶ ἀπ' τὸν παγερὸ ἀέρα πού σπᾶνε τὸ ἀεροδρόμιο, κύτταζα κάθε τόσο τὸν οὐρανὸ καὶ ἀνατηδοῦσα στὸ παρμηκὸ κουδούνισμα. Καί ἦμουν ἑνας ταξιδιώτης χωρίς ἀποσκευές... Ὁ ὑπάλληλος ἔκανε τὸν ἔλεγχό μου διαβατηρίου μου ἄλλη μιὰ φορὰ. Δόξα τὸν Θεὸ πού φώτισε τὴν ἡμέτερα μου νὰ μού δώσῃ τὴν ἀμερικανικὴ ὑπηρετικότητα. Ὁρες ἦταν νὰ χῶσῃ τὴ μύτη της ὁ ἀστνομία...

Ἀλήθεια, γιατί νὰ μὴ ζητήσω τὴν προστασία τῆς ἀστνομίας; Παράξενο νὰ μὴ μού ἔρῃ αὐτὴ ἡ σκέψη πιὸ μπροστὰ. Δεκαπέντε χρόνων ἀντιπάθεια καί δυσπιστία δὲν ξεριζώνονται μέσα ἀντὶ μιᾶς στιγμῆς. Ἐπειτα, εἶχα καί τὴν ἀξιοπρέπεια μου, τὶς ἀρχές μου. Τὸ θεωροῦσα ζήτημα ἠθικῆς. Δὲν ἦμουν καταδότης. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ πάω νὰ προδώσω τὸν πατέρα τῆς Ράινα. Ἡ Ράινα δὲ θὰ μού τὸ συγχωροῦσε ποτέ.

Ἐξάλλου, τί θὰ κέρδιζα τάχα; Ποιὸ θάταν τὸ ὄφελος ἀν κατάρθαν νὰ δῶ ἀσπροπρῶστος ἀπ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια; Ἡ Ράινα θὰ μὲ περιφρουροῦσε. Καί δὲν εἶχα τὸ κουράγιο ν' ἀντιμετωπίσω τὴν περιφρόνησή της. Ἐγώ, πού σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ δὲν εἶχα ἀνεχθῇ κανενὸς τὴν περιφρόνηση, μπορούσα ποτε νὰ δώσω αὐτὸ τὸ δικαίωμα στὴ γυναίκα πού ἀγαποῦσα;

Ὁ Ἀρκάντιν εἶχε σκοτώσει με τρομερὴ ἀπάθεια πέντε ἀνθρώπους γιὰ νὰ μὴ μάθῃ ἡ κόρη του πὺς ὁ πατέρας της ἦταν ἑνὸς τυχοδιώκτης. Κι' ἂν τοῦ δινότανε ἡ εὐκαιρία, θὰ σκότωνε καί τὸν ἑκτό...

Ἡ σκέψη αὐτὴ κλωθογύριζε ἐπίμονα στὸ μυαλό μου. Ξανάρχιζα τοὺς ὑπολογισμούς, τὶς ὑποθέσεις, τὰ σχέδια. Κτυποῦσα νευρικά τὰ πόδια μου σὰν ἑνα θηρίο μέσ' στὸ κλουβί του.

Ἦταν ἡ ὥρα ὀκτώμισι.

Τὰ μεγάφωνα ἀνάγγειλαν πὺς τὸ ἀεροπλάνο πού ἐρχόταν ἀπ' τὴν Ταγγέρη θὰ προσγειωνότανε σὲ λίγα λεπτά. Ἐπειτα, μιὰ φωνὴ δυνατὴ καί μεταλλικὴ, πού ὁ ἀντίλαλος τῆς χάθηκε μέσα στὶς ἀπέραντες τρανωτὲς αἰθούσες, ρώτησε ἂν ἡ δεσποινὴς Ἀρκάντιν ὀρισκότανε στὸ ἀεροδρό-

μιο. Μὲ κομμένη τὴν ἀναπνοή, με τετωμένο τ' αὐτὴ, ἄκουα τὴν ἀπρόσωπη φωνὴ νὰ λήη καί νὰ ξεαναλέη τὴν ἴδια φράση.

Ἦταν ὁ Ἀρκάντιν καί καλοῦσε τὴν Ράινα με τὸν ἀσύρματο τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀεροπλά-νου. Αὐτὸ ἦταν κάτι πού δὲν τὸ εἶχα προβλέψει. Τὰ ἔχασα. Τρέμοντας ἀπ' τὴν κούραση, τὸ φόβο καί τὴν πείνα, ἔμεινα ἀκίνητος στὴ θέση μου, μετὰ τὸ χέρι ἀκουμπισμένο στὸ μάρμαρο τοῦ τραπεζιοῦ.

Δὲν εἶδα τὸ αὐτοκίνητο τῆς Ράινα νὰ στρίβῃ τὴ γωνία γιὰ νὰ κάνει τὸ γύρο τοῦ ἀεροδρομίου. Ἀναπῆδησα, ἀκούοντας ἑνα ὑπάλληλο νὰ φωνάζῃ τρέχοντας πρὸς τὴ Ράινα.

—Δεσποινὴς Ἀρκάντιν, σὰς ζητοῦν.

Τότε ὤρμησα ἔξω, ἔσπρωξα τὸν ὑπάλληλο πού με κύτταξε ασατισμένος.

—Ράινα. Ράινα... Ἐπιτέλους!

Λίγο ἀκόμη καί θὰ μ' ἔπιαναν λυγμοὶ ὑστερικοί μπροστὰ στὸν ἡλίθιο Μπόμπ πού τὴ συνώδευε καί τοὺς ἴστανους πού παρακολουθοῦσαν τὴ σκηνὴ με περιέργεια. Ἐσφίξα παράφορα στὴν ἀγκαλιά μου τὴ Ράινα.

—Ράινα... Πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω.

Ἐνας ὑπάλληλος μὲ γαλόνια μᾶς πλησίασε.

—Δεσποινὴς Ἀρκάντιν... Ὁ πατέρας σας...

Εἶναι πολὺ ἐπείγον.

Κρατοῦσα σφικτὰ τὸ μπράτσο τῆς Ράινα.

—Κι' αὐτὸ πού θέλω νὰ σοῦ πῶ ἐγώ εἶναι ἐπείγον, Ράινα. Σὲ ἐξορκίζω...

Ἡ Ράινα μὲ κύταξε χωρίς νὰ καταλαβαίνει, κάτι ὁμῶς στὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου μου τὴν ἀνυσχῆσε.

—Ὁ πατέρας σου θὰ εἶναι ἐδῶ σὲ λίγα λεπτά.

Πρὶν ὁμῶς ἔρῃ, πρέπει νὰ μ' ἀκούσης, Ράινα.

Τὴν τράβηξα σ' ἑνα παγκάκι λίγο παράμερα. Ἐπιδεικτικά, ὁ Μπόμπ ἔκανε πὺς ἐξετάζει τὶς διαφημίσεις τῶν ἀεροπορικῶν γραμμῶν.

—Ράινα... Ὅταν θὰ μιλήσω με τὸν πατέρα σου, πρέπει νὰ τὸν κάνω νὰ πιστέμῃ πὺς εἶμασθε μαζί ἀπὸ πολλὰ ὥρα...ἐδῶ καί μιὰ ὥρα τουλάχιστον. Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ νομίσῃ πὺς εἶχα ὅλο τὸν καιρὸ νὰ σοῦ πῶ...

—Νὰ μοῦ πῆς;...

Πὺς ἦταν δυνατόν νὰ τῆς ἐξηγήσω ἔτσι ἀπλά, με λίγα λόγια αὐτὸ πού ἤθελα νὰ τῆς πῶ; Κι' αὐτοὺς ὁ ὑπάλληλος δὲν ἔλεγε νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἡσυχοῦς! Τριγύριζε ὀλοένα κοντὰ μας. Ἐπέμενε.

—Σενορίτα, ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ με συνοδεύσετε ὡς τὸ κέντρο ἀσυρμάτου; Θὰ σὰς συνδέσω με τὸν κ. Ἀρκάντιν.

Μηχανικά, ἡ Ράινα τὸν ἀκολούθησε. Δὲ μοῦ ἔμενε τίποτ' ἄλλο νὰ κάνω παρὰ νὰ βαδίζω δίπλα της, προσπαθώντας νὰ τὴν καθυστερήσω ὅσο μπορούσα.

—Ράινα, ἂν μ' ἀγαπάς, ἔστω καί λίγο...νὰ τοῦ πῆς πὺς τὰ ξέρεις ὅλα. Θὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀρ-γότερα... Λυπήσου με, Ράινα.

—Μὰ τί συμβαίνει, Γκαῦ; Δὲν καταλαβαίνω τίποτε.

Τῆς ἔσφίξα τὸ χέρι με τὴν ἀπελπισία τοῦ ἀνθρώπου πού πνίγεται.

—Πρόκειται γιὰ τὴ ζωὴ μου, Ράινα.

Ἡ Ράινα ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει τὴ σκάλα. Μέσ' ἀπὸ τὸ θάλαμο ἀκούγονταν ὁ ἀντίλαλος τῆς βροντερῆς φωνῆς τοῦ Ἀρκάντιν.

—Ὁ κ. Ἀρκάντιν ὀρισκότανε σ' ἑνα «Πάιπερ» ἰταλικό, ἐξήγησε ὁ ἀσυρματιστὴς πού σηκώθηκε ἀμέσως γιὰ νὰ περιποιηθῇ τὴ Ράινα. Λίγα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπ' τὴν παραλία. Σὰς καλεῖ ἐδῶ κι' ἑνα τέταρτο τῆς ὥρας. Φαίνεται πολὺ... Ἀλλὰ καλύτερα νὰ τοῦ μιλήσετε ἡ ἴδια.

Ἐδῶσε στὴ Ράινα ἑνα μικρόφωνο. Ἐβγαλε τ' ἀκουστικά ἀπ' τὰ αὐτιά του, γύρισε ἑνα διακόπτη καί ἡ φωνὴ τοῦ Ἀρκάντιν γέμισε τὸν μικρὸ θάλαμο.

—Τὴν κόρη μου. Θέλω νὰ μιλήσω με τὴν κόρη μου. Τώρα ἀμέσως.

Ἡ Ράινα πῆρε τὸ μικρόφωνο.

—Ναί, πατέρα. Τί τρέχει;

Ἡ φωνὴ τῆς ἦταν ἥρεμ, ἀλλὰ τὰ μάτια τῆς στηλωμένα στὰ δικά μου με κύτταζαν ἐρωτημα-τικά.

—Εἶδες τὸν Βᾶν Στράττεν;

Ἄρπαξα τὸ χέρι της, τὸ ἔσφίξα νευρικά.

—Ναί, πατέρα. Εἶναι ἐδῶ, κοντὰ μου.

Μιὰ σύντομη σιωπὴ. Ἐπειτα ἡ ἀπρόσωπη φωνὴ ἀκούστηκε τρομαγμένη, ἱκετευτική.

—Μὴ τὸν ἀκούσης, Ράινα. Μὴ τὸν ἀφήσης νὰ σοῦ μιλήσῃ πρὶν ἔρθω... Σὲ λίγα λεπτά θὰ εἶμαι ἐκεῖ. Μὴ τὸν ἀκούσης...

Τὸ μικρὸ χέρι τῆς Ράινα ἔτρεμε καθὼς κρατοῦσε τὸ μικρόφωνο.

—Πές του πὺς εἶναι πολὺ ἀργά, ἱκετεύω.

—Μὴ δεχτῆς νὰ τὸν ἀκούσης, Ράινα. Μ' ἀκούς;...

—Πές του «εἶναι πολὺ ἀργά», Ράινα. Λυπήσου με.

—Εἶναι πολὺ ἀργά, ἐπανάλεβε ἡ Ράινα σὰν ἡχώ.

Ἐγινε σιωπὴ. Μιὰ σιωπὴ ξαφνικὴ καί τόσο ἀπόλυτη, πού σταθήκαμε ὅλοι ἀκίνητοι, σὰ μουδιασμένοι. Ἐπειτα, ἑνας κρότος ξερὸς, μεταλλικός, πού τὸν ἀκολούθησε ἑνα βουητὸ πού ἐρχότανε θάλεγε κανεὶς ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ.

—Πατέρα, φώναξε ἡ Ράινα.

Καμμιὰ ἀπάντηση. Μιὰ τρομακτικὴ σιωπὴ. Πατέρα... τί ἔχεις; Σὲ παρακαλῶ, μίλησε.

Τώρα ἦταν ἡ σειρά τῆς Ράινα νὰ φωνάξῃ, νὰ παρακαλῇ, νὰ ἀγωνίζεται γιὰ νὰ γεφυρώσῃ τὴν ἀβυσσο πού τὴν χώριζε ἀπ' τὸν πατέρα της. Καμμιὰ ἀπάντηση.

Ἀργὰ-ἀργά, ἡ Ράινα τὸ ἀκούμπησε στὸ τραπέζι. Ὁ ἀσυρματιστὴς, ἀνήσυχος, ξανάβλεπε τὸ ἀκουστικὸ τοῦ κι' ἄρχισε νὰ καλῇ ἐπίμονα. Ἀπ' τὸν πυργίσκο, ὁ παπικός μεταδόθηκε σ' ὅλο τὸ ἀεροδρόμιο. Ἀκούστηκαν φωνές, σφυρίγματα, φασαρία. Ἡ Ράινα κι' ἐγὼ παρακολουθοῦσαμε ἀπὸ ψηλὰ τὸ γενικὸ πανδαιμόνιο.

Τράβηξε τὸ χέρι της μέσα ἀπ' τὸ χέρι μου καί κατέβηκε τὴν ἐλκωτὴ σκάλα. Ὁ Μπόμπ τὴν περίμενε κάτω. Δὲν τόλμησα οὔτε νὰ τὴν ἀκολουθῶ, οὔτε νὰ κάνω καμμιὰ ἐρώτηση στὸν ἀσυρματιστὴ. Στεκόμουν τὸ μῆος τοῦ θαλάμου, προσπαθώντας νὰ μαντέψω μέσα ἀπ' τὰ ἀλλεπάλληλα συνθήματα καί τὶς διαταγές, τί εἶχε συμβῇ.

Τὸ ἀεροπλάνο τῆς Ταγγέρης προσγειώθηκε. Ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ ἀεροδρομίου ἔτρεχε ἔξω-ἀπὸ τὸ δρόμο προσηλωμένο προσγέγνωσης. Οἱ σκιρῆνες σφύριζαν δαιμονισμένα.

Τὸ κύμα τῆς ἀνυσχῆς περιέργειας πού ἔσπρωχνε τὸν κόσμο πρὸς τὸ ἀεροδρόμιο παρέσυρε κι' ἐμένα. Κομμένες φράσεις ἔφθαναν σ' αὐτιά μου.

—Ἐνα «Πάιπερ»... Τοῦ Ἀρκάντιν... Τὸ ὠδηγοῦσε ὁ ἴδιος... Παρὰ τρίχα νὰ συγκρουσθῇ μετὰ τὸ ἀεροπλάνο τῆς Ταγγέρης... Τί τρέλλα... Μεθυσμένος...

Ὁχι. Οἱ πιλότοι τοῦ ἀεροπλάνου πού ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Ταγγέρη ἦταν κατηγορηματικοί. Εἶχαν δὴ τὸ «Πάιπερ» νὰ παρουσιάζεται ἄξαρνα στὸ δρόμο τους, σὲ μικρὴ ἀπόσταση, μὸλις διακόσια μέτρα. Ἀσφαλῶς ὁ κινητήρας του εἶχε πάθει βλάβη. Ἐκανε ταχύτητα. Στραβιλίζονταν σὰν χαρταετός. Στὴν ἀρχή, οἱ πιλότοι τοῦ ἀεροπλάνου τῆς Ταγγέρης εἶχανε νομίσαι πὺς ὁ ἄλλος δὲν ἤξερε τὴ δουλειά του. Συνθιγμένο φαινόμενο σὲ ἰδιωτικὰ ἀεροπλάνα με ἐρασιτέχνες πιλότους! Λοξοδρόμησαν λιγάκι, ἀλλὰ τὸ «Πάιπερ» ἐρχότανε ἴσια πάνω στὸ τετρακίνητο. Ἡ συγκρούση φαινόταν ἀναπόφευκτη. Καί τὴν τελευταία στιγμή ἐγίνε τὸ θαῦμα. Τὸ ἀεροπλανάκι —ποῖος ξέρει τί εἶχε συμβῇ, κανένα κενὸ ἀέρος ἢ κάτι ἄλλο— ἔγειρε πρῶτα με τὴν οὐρὰ πρὸς τὰ πίσω, ἔπειτα στὸ πλευρό, καί πέρασε ὑστὶς πλάι ἀπ' τὸν τεράστιο ἀεροσκάφος τῆς γραμμῆς χωρίς νὰ τ' ἀγγίξῃ. Καί, στὸ δευτερόλεπτο πού τὰ δύο ἀεροπλάνα εἶχανε περάσει κοντὰ-κοντὰ, οἱ δύο ὀδηγοὶ τοῦ τετρακινήτου εἶχαν προσέξει: πὺς τὸ κάθισμα τοῦ πιλότου τοῦ μικροῦ ἀεροπλάνου ἦταν ἄδειο.

Στάθηκε. Οἱ ὀμίλιες, τὰ τρεχάματα, οἱ φωνές ἔφθαναν σ' αὐτιά μου ὡς νὰ ἔρχονταν ἀπὸ πολὺ μακριὰ. Δὲν ἔβλεπα. Δὲν ἄκουα. Δὲν εἶχα παρὰ μιὰ μονάχα σκέψη: Τὴ Ράινα.

Τὴν εἶδα νὰ προχωρῇ ἀργὰ πρὸς τ' ἑμάς της. Ἐτρεξε κοντὰ της.

Τὰ μάτια τῆς ἦταν στεγνά, ἀπλανή. Μοῦ ἔριξε ἑνα βλέμμα τόσο ἀδιάφορο πού μοῦ ξέσχισε τὴν καρδιά.

—Ράινα... ψιθύρισα μ' ἑνα συγκρατημένο λυγμό.

—Λοιπόν; Τί ἄλλο θέλεις; εἶπε ἡ Ράινα. Ἐσῶσα τὴν πολυτίμη ζωὴ μου. Καί γιὰ νὰ σώσω ἑσένα σκοτώσα τὸν πατέρα μου. Τί ἄλλο μπορῶ νὰ κάνω γιὰ νὰ σ' ἐξυπηρετήσω;

Πρὶν λίγη ὥρα, ὅταν ἡ ζωὴ μου κινδύνευε, εἶχα διατάσει νὰ προδῶσω τὸ μυστικὸ τοῦ Ἀρκάντιν. Τώρα, αὐτὸ μού ἦταν πιὸ δύσκολο. Δὲν μπορούσα νὰ κατηγορήσω ἑνα νεκρὸ. Ἄν δὲ μιλοῦσα ὁμῶς θὰ ἔχνα τὴ Ράινα. Σκέμῃ ἀδάσκτη. Δικαίωμα τῆς νὰ κλαίῃ

A black and white photograph of a smiling woman with dark hair, wearing a strapless, light-colored, form-fitting dress. She is kneeling on a sandy surface, holding a large, feathery hat over her head with both hands. She is wearing a necklace and a small earring.

● ΣΕ ΜΙΑ ΚΛΙΝΙΚΗ φθάνουν, με πολύ μικρή διαφορά ώρας, τέσσερις κοπέλες που κοιτούν σε χωρία που απέχουν δύο και τρία χιλιόμετρα μεταξύ τους. Όλες περιμένουν κά από πάνω μαρμάκι και ο γιατρός άσπασει για την ταυτότητα του πατέρα. Κατάληψη άκουει κά από τις τέσσερις στο ίδιο όνομα: Κάρλο Μοντανέζ. Ο γιατρός πηγαίνει άμέσως να τον έπισκεψη κά αντιμετωπίζει ένα άδύνατο γενοντάκι με μακριά γενειάδα. Κατάληψη ρωτά:

— Πώς διάβολο τά καταφέρατε;

— Νά σάς πώ, άπάντα με παιτειοφροσύνη το γενοντάκι. Έχω ποθήλατο.

● ΦΡΙΚΤΟ δυστύχημα: Ένας όδοσ σωτηράς συντρίβει έναν έργατή στην λεωφόρο κά στέλνουν τον Χαζούλη να τώ πη έμε τρόπο στην οικογένειά του...

Ο Χαζούλης έμφανίζεται στο σπίτι του θύματος κά τον δέχεται η σύζυγος.

— Με συγχωρήτε, κυρία, λέει εύγενικά ό άπεσταλμένος. Ο σύζυγός σας δεν είναι ένας κοντός, χοντρός;

— Μάλιστα, συμφωνώ έκπληκτη κυρία.

— Λοιπόν, να σάς πώ! λέει ό Χαζούλης. Τώρα είναι μακρύς καί... πλάκέ!

● **ΦΡΙΚΤΟ** δυστύχημα: "Ένας ὁδο-
σπρωτῆρας συντρίβει ἕναν ἐργάτη στὴν
λεωφόρο καὶ στέλλουν τὸν Χαζούλη νὰ
τὸ πῇ «μὲ τρόπο» στὴν οἰκονομία
του...
Ὁ Χαζούλης ἐμφανίζεται στὸ σπίτι
τοῦ θάματος καὶ τὸν δεχεται ὁ σύζυ-
γος.
—Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, λέει εὐχα-
ρικά ὁ ἀπεσταλμένος. Ὁ σύζυγός σου
δεν εἶναι ἕνας κοντός, χοντρός;
—Μάλιστα, συμφωνεῖ ἐκκλητική
κυρία.
—Λοιπόν, νὰ σὰς πῶ! Λέει ὁ Χα-
ζούλης. Τώρα εἶναι μακρὺς καί... πλά-
κύει.

ΦΛΥΡΙΕΣ

५५५

● **ΚΑΝΕΙΣ** νόμος στην "Άγ-
γλία δεν καθορίζει ότι οι πι-
ταγές πρέπει να είναι γραμμέ-
νες στο χαρτί... Έπωφελο όμως
αυτής της... παραλειψας, ο
χιουριστας "Άλαν Χέρμπερτ,
υπέγραψε ένα τεκτό επάνω σ' έ-
να αυγό. "Η πράξη απλήρωσε,
άλλα χάρη από τόν πελάτη
της αλλη φορά το αυγό να ελ-
γίη, τζήφισταν θρανόμο.

● **ΜΙΑ ΚΟΠΕΛΑ** αντίστησε
στο πολυμήρ άγκάλιασμα έν-
νέου:
— "Αν μέ φιλήσετε θα φώ-
ξω.
"Ο νέος σηκόνη τούς ώμους·
— Δέν θα τολμήσετε, γιό-
θα ντροπήτε τόν κόσμο.
— Καλά, λέει η κόπελα.
Τε γυναιξεί είστε μεν βρούχοι
γεμισιά πιδό, αλλά είστε και
πιδό γεμισία.

● ΜΙΑ ΚΟΠΕΛΑ ἀντιστέκεται
στο τολμηρό ἀγκάλιασμα ἐν
νέου:
—“Ἄν μὲ φιλήσετε θὰ φω-
ξω.
‘Ο νέος σηκώνει τοὺς ὤμους.
—Δὲν θὰ τολμήσετε, γιὰ
θὰ ντραπήτε τὸν κόσμον.
—Καλά, λέει ἡ κοπέλα.
τε γιατί δὲν πᾶμε νὰ βροῦ-
καμιά πιὸ ἄσπρη χονιά;

● ΜΙΑ ΚΟΠΕΛΑ ἀντιστέκεται
στο τολμηρό ἀγκάλιασμα ἐν
νέου:
—“Ἄν μὲ φιλήσετε θὰ φω-
ξω.
‘Ο νέος σηκώνει τοὺς ὤμους.
—Δὲν θὰ τολμήσετε, γιὰ
θὰ ντραπήτε τὸν κόσμον.
—Καλά, λέει ἡ κοπέλα.
τε γιατί δὲν πᾶμε νὰ βροῦ-
καμιά πιὸ ἄσπρη χονιά;

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΔΑΚΤΥΛΟ-ΓΡΑΦΗΣΕΩΣ τῆς πόλεως τῶν Παρισίων ἐκέρδισε ἐφέτος ἡ κυρία Σιμόν Βάλτ, ἡλικίας 29 ἔτων, ὑπάλληλος ἐνὸς κοινοτικού γραφείου — μὲ μισθὸ γραφῆς β' τάξεως !... Ἡ ἐπίδοσή της: ὀδυνητὰ μία λέξεσι κατὰ λεπτὸ.

Μην ξεχνάτε πώς ένας αληθινά ελίκρινος άνθρωπος δημιουργεί όλων των ειδών τις αντιδράσεις. Όταν όλοι συμφωνούν στη γνώμη τους για κάποιον, αυτό σημαίνει ότι ο «κάποιος» παίζει κάποιον ρόλο επίτηδες για να δημιουργήσει αυτή την ώριμμένη εντύπωση.

Μία χωρισμένη στην φίλη της:
— Στην αρχή του γάμου μας,
όλα πήγαιναν καλά. Καθώς όμως
φεύγαμε από την εκκλησία...

● Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ σταθμός των Παρισίων στέλνει ένα συνεργείο σε όλα τα χωριά της Γαλλίας για να ήχογραφήσει συνεντεύξεις με τους χωρικούς.

—Πέες μου, σέ παρακαλώ, ρωτά έναν άπ' αυτούς ο ραδιο-ρεπόρτερ, τί καλλιεργείτε στην περιοχή αυτή;

—Κάστανα!

—Καὶ πῶς τὰ μαζεύετε;
—Τὰ ρίχνει ὁ ἄερας.
—Κι ὅταν δὲν ἔχη ἄερα;
—Τότε εἶναι κακὴ χρονιά!

● **ΕΝΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ** φεύγει. από το ξενοδοχείο και, στο δρόμο, θυμάται ότι έχασε την ομπρέλα του. Έπιστρέφει και μαθαίνει ότι το δωμάτιο νοικιάστηκε σε νεονύμφους.

Καθὼς πλησιάζει τὴν πόρτα τοῦς,
ἀκούει φιλιὰ καὶ τὸν γαμπρὸ νὰ λήῃ.
—Ποιανοῦ στοματάκι εἰν' αὐτό;
—Δικό σου, ἀπάντα ἐκείνη ἐξλιγω-
μένη.
—Καὶ ποιανοῦ λαιμάκι εἰν' αὐτό;
ρωτᾷ ξαναφιλώντας τὴν.

—Δικό σου, καταδικό σου, ψιθυρίζει εκείνη.

—Για άκούστε, παιδιά! φωνάζει ό καθηγητής άπό την πόρτα. "Όταν φθάσετε στην όμπρέλλα..., είναι δική μου!

● **ΟΡΙΣΜΟΣ:** 'Ο Ιδεώδης σύζυγος δέν πίνει, δέν καπνίζει, ξέρει μαγειρική, πλούσιμος, σιδερώμα καί... είναι ακόμη ανύπαντρος.

● ΣΤΗΝ ΗΣΥΧΗ αθουσα αναμονής, η άνησυχη μητέρα παρακολουθεί, χωρίς να τὸ θέλει, τὴν θαυμασία μέθοδο που χρησιμοποιεῖ ὁ ὁδοντίατρος γιὰ νὰ ἀ-
πασχολῇ τὸν μικρὸ τῆς γιᾶ ἀπὸ τὸ
τρῦπάνισμα τοῦ δοντιοῦ. Τοῦ διηγεί-
ται μία εὐθυμία καὶ περιπετιέωδῃ ἱ-
στορία καὶ ὁ μικρὸς δὲν φωνάζει καὶ
δὲν κλαίει. Ἐλεγε, ἔλεγε, λοιπόν, ὁ
γιατρός καὶ τρυπάνιζε. Τέλος, εἶπε
σὺ πεντάχρονο μικρό:

—Καὶ τώρα... θάθελες νὰ σοῦ πῶ
ἄλλη μιὰ ἱστορία σὰν κι αὐτή;
Καὶ ὁ μικρὸς ἐκνευρισμένος:..
—Κάνε τὴ δουλειά σου κι ἄσε τὴ
φλυαρία!

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Στο αεροδρόμιο του Τατοΐου, θα διεξαχθεί την προσεχή Κυριακή, ο τρίτος αγών για το πρωτάθλημα Έλλάδος ατκίνητων. Ο αγών είναι ταχύτητας - ακριβείας και παρουσιάζει ενδιαφέρον γιατί το στοιχείο ταχύτης θα υπολογισθεί με περισσότερους βαθμούς από την ακρίβεια. Έτσι ο αγών του Τατοΐου θα είναι ο πλέον θεαματικός απ' όλους τους αγώνες ατκίνητων που έγιναν στην Ελλάδα. Το πρώτο πρωτάθλημα ατκίνητων περιλαμβάνει οκτώ αγωνίσματα και πρωταθλητές θα ανακηρυχθεί εκείνος που θα συγκεντρώσει τους περισσότερους βαθμούς στο σύνολο όλων των αγώνων.

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΡΑΛΛΥ
«ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»

‘Η επιτυχία του 4ου ραλλυ “Ακρόπολη” είχε διεθνή απήχηση. Ο Ήσας τύπος έγραψε καταλυτικά σχόλια για την οργάνωση του αγώνος. ‘Η γαλλική εφημερίδα “Εκίπ” ανέφερε τα εξής:

«Είναι η πρώτη φορά κατά την οποία ένας τόσο μεγάλος αριθμός 5-δηγων διεθνώς φήμις μετέσχε αγώνων αυτοκινήτου στην ‘Ελλάδα. Οι διαγωνιζόμενοι διεύχονται σθεδόν όλη την χώρα και διήλθον από γραφικές καταπραίνες περιοχές με καρποφόρα δένδρα και αμπελώνες, ανέθηκαν σε βουδά, απ’ όπου δεν έλειπε το χιόνι.

»Ο αγώνας ήτο σκληρός. Οι μετέχοντες, μετά το τέλος του γύρου της 'Ελλάδος πήραν μέρος σε θεαματικό δώδεκα αγωνίσματα ταχύτητας - ακριβώς, στο αεροδρόμιο Τατούσι και σε αγώνα άνωφερειας, στην Πάρνηθα. "Όλα αυτά απαιτούσαν εξαιρετικά αθλητικά προσόντα από τους οδηγούς και έθεσαν σε δοκιμασία τις μηχανές.

»Οι οργανωτές κατέβαλαν κάθε προσπάθεια για την άντιστα διεξαγωγή του ραλλυ. Οι ξένοι συνέκριναν το ραλλυ «Ακρόπολις» με τα διεθνή ραλλυ των

● ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ τίποτε πιο
άνοητο στον κόσμο από έναν
σοφό, αν τον ρωτήσετε πρά-
γματα που δεν ξέρει.

● **ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΙΚΟΣ** Δὸν Ζουάν, παρὰ τὶς ἀπεπείριθμες κατακτήσεις του, ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἔχει ἀκόμη κατορθώσει νὰ καταλάβῃ τὶς γυναῖκες.

— Διαλαλοῦν παντοῦ ὅτι οἱ ἄνδρες εἶναι ὅλοι οἱ ἴδιοι. Καί, ἀμέσως, σπεύδουν ν' ἀντικαταστήσουν αὐτὸν ποῦ ἔχουν.

● **ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ** και συγγραφέα Τ. Σ. Έλλιοτ, η ζωή χωρίζεται σε τρεις περιόδους. Κατά την πρώτη, ο άνθρωπος όνειρευεται αυτό που θα κάνει αργότερα. Κατά την δεύτερα, δεν πραγματοποιεί ποτέ τα όνειρά του, και κατά την τρίτη, απλώς λυπάται για ό,τι δεν έκανε.

A large, ornate silver trophy cup with two handles, standing on a pedestal base. The cup is highly reflective, showing highlights and shadows that emphasize its metallic texture. The handles are curved and feature decorative scrollwork. The base is a wide, fluted pedestal. The entire trophy is set against a dark, solid background.

ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ για το Α΄ πρωτάθλημα Έλλαςδος αυτόκινητο 1956. Το κύπελλο του περιδικου μας, θα άπονεμειη στόν Έλληνα οδηγό που θα συγκεταση τήν άνωτάτη βαθμολογία, με τήν άπαράιτητη προϋπόθεση ότι μετώσση και στα όκτω άγωνίσματα του πρώταθλήματος Έλλαςδος.

»Ο έφεπτενος αγών απέδειξε ότι τὴν
ραλλὶς τῆς «Ἀκρόπολις» πρέπει να συγ-
καταλέγεται στὸ μέλλον μεταξύ τῶν
μεγάλων διεθνῶν συγκεντρώσεων αὐτο-
κινήτου καὶ ασφαλὸς τὸ 1956 περισ-
σότερο ξένοι ὁδηγοὶ θὰ ἔλθουν να δι-
εκδικήσουν τὴν νίκη στὴν «Ελλάδα».

● Ο ΘΕΑΤΡΩΝΗΣ καὶ ἡ ἡθοποιός.
—Κύριε διευθυντά, ἔχω ἓνα παρά-
πονσ.
—Λέγε, κόρη μου.

κάποιο ταλέντο μέσα μου. Κι όμως, έ-
δω και τέσσερις μήνες παίζω τον
διο ρόλο, ό οποίος συνίσταται στο να
φέρνω ένα γράμμα σ' ένα δίσκο. Πι-
στεύω πως αξίζει για κάτι καλύτερο.
— Έχεις δίκιο. Αξίζει κάτι κα-
λύτερο. Από αύριο, θα παραδίδης μια
συστημένη έπιστολή.

● Ο ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ συγγραφέας
Υβ Μιράντ, 81 πλέον ετών,
ἀρνήθηκε να πιάει την παρά
του σ' ένα νυχτερινό καμπαρέ
της Μονμάρτρης.
—Πολύ ντροπαλός μάς έγι-
νες, τού είπαν κοροϊδευτικά.
—Ναι, απάντησε εκείνος με
μελαγχολία. ΆΛΛΑ η ντροπή
στους άνδρες λέγεται κόρυσση.

ΠΡΕΣ ΗΤΑΝ
ΑΥΤΗ Η ΓΥΝΑΙ-
ΚΑ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗ-
ΣΑΤΕ ΣΤΗ ΒΙΛΛΑ
ΤΗΝ ΝΥΧΤΑ
ΤΟΥ
ΕΓΚΛΗΜΑ-
ΤΟΣ ;

ΝΑ ΣΑΣ ΠΩ κ. ΚΙΡΜΠΥ ... Η-
ΤΑΝ ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗ , ΝΟΣΤΙ-
ΜΗ , ΦΟΡΟΥΣΕ ΓΥΑΛΙΑ ...

ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗ
ΓΥΑΛΙΑ ... ΘΕΕ
ΜΟΥ ΠΡΟΣ ΔΕΝ
ΤΟ ΣΚΕΦΘΗ
ΚΑ ...

ΕΦΥΓΕ ΚΑΙ ΠΑΕΙ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΠΕΓΚΑΝ ΛΗ

ΠΕΓΚΑΝ ΛΗ 26.50

63

ΚΥΡΙΕ ΚΙΡΜΠΥ, ΔΕΝ ΣΑΣ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ. ΠΕΤΕ ΠΟΣ Η ΠΕΙΓΚΑΝ ΛΗ ΔΕΝ ΣΚΟΤΩΘΗΚΕ ΑΛΛΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΚΟΤΩΘΗ ΑΝ ΔΕΝ ΒΙΑΖΟΥΜΕ... ΚΑΙ ΤΙ ΣΧΕΣΙ ΕΧΕΙ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΜΟΥ;

Tsimpanogiannis

—

ΠΙΣΤΕΥΑ ΠΡΟΣ Η ΦΙΛΩΘΑ
ΧΟΛΤΟΝ ΘΑ ΚΑΝΕΙ ΑΛΛΗ
ΜΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΝΑ
ΤΗΝ ΣΚΟΤΩΣΕΙ. ΘΑ ΣΑΣ Α-
ΚΟΥΣΕΙ ΑΜΕΣΩΣ ΑΝ ΤΗΣ
ΠΑΤΕ ΝΑ ΜΗΝ... ΤΡΕΨΕΤΕ
ΣΤΗΣ ΠΕΙΣΚΑΝ. ΘΑ ΕΡ-
ΘΩΜΕ ΚΑΙ ΜΕΙΝΕΤΕ

64

Δέν είναι τυχαίο ότι
χιλιάδες άνθρωποι αγο-
ράζουν από τα κατα-
στήματά μας, βρίσκουν:
ΚΑΛΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΦΤΗΝΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένα όρατο
δωρον

ΚΑΙ ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΙΣ

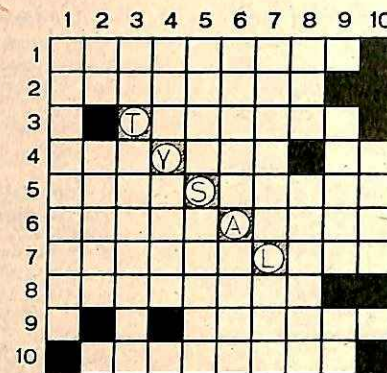
Τό Σωματεῖον "Η ΜΗΤΡΟΤΗΣ", ἐγ-
κατέστησε ἐντός τοῦ Μαυευτηρίου
Ἀλεξάνδρας (Λεωφ. Βασ. Σοφίας
καί Λαοδικείας) πρατήριον, ὅπου
θά πωλοῦνται διάφορα εἶδη γιά νεογέννητα
καί νοσηλευόμενας εἰς τιμάς προσιτάς. Οἱ
ἀγοράζοντες τὰ δῶρα των ἀπό τό πρατήριον
ἔχουν τήν εὐχέρειαν νά διαλέγουν ἐπὶ τόπου
ένα ὠραῖο δῶρο, προσφέρουν δέ συγχρόνως
καί μιά βοήθεια σέ ἀπόρους μητέρας, διότι τὰ
ἔσοδα τοῦ πρατηρίου διατίθενται ἀποκλειστι-
κῶς διά τήν ἐνίσχυσιν τῶν ἀπόρων νοσηλευ-
μένων τοῦ Μαυευτηρίου.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΤΟΥ ΤΥΖΑΛ

ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Γωνία Ἑλ. Βενιζέλου - Πατησίων)

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. «Τόπου συνήθεια νόμου...» λέγει
μία παροιμία μας.
2. Μέγας ποταμός τῆς Ν. Ἀμερι-
κῆς (γεν.).
3. Μία τῶν παλαιωτάτων καί σπου-
δαιοτάτων πόλεων τῆς ἀρχαίας
Ἑλλάδος, εἰς τήν Ἀργολίδα.
4. Μία τῶν Κυκλάδων — Κολλητό
στήν κυρία, δίδει γνωστό μελό-
δρῳμα τοῦ Βάγνερ — Ἀφίνει, ἀρ-
χαῖο.
5. Εἶμαι ὅσος χρειάζεται — Γαλλίς
ποιήτρια ἑλληνικῆς καταγωγῆς
(1876-1933).
6. Πρόδρομος τῶν πτηνῶν (δημ.) —
Ἐνδοξο παρὰ τὰ νοτιοανατολικά
σύνορα χωριό.
7. Ἀραιά τήν σύστασιν, διάταξιν,
ἀντιστροφῶς (δημ.) — Ἡ παιδι-
κή ἡλικία τοῦ ἔτους...
8. Ἀρχαία φακίκη μεσόγειος πόλις
ποῦ θυμίζει ὠριμένες καραμέλλες
9. Τό ἄνω τοῖχωμα τῆς στοματικῆς
κοιλότητος.
10. Συχνές στίς ἀλκυονίδες ἡμέρες
(δημ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. «Ἄν δέν... γόνατα, καρδιά δέν
θεραπεύεται» (παροιμ.).
2. Ἀντιστροφή νότας — Ἀκολασί-
αι, παρανομία.
3. Χειλέφρωνον — Μικρά ἀρπαχτι-
κά ὠρία τοῦ ἀμμουδεροῦ διψοῦ
(ἐπμ.).
4. Πρόδεξις μέ ἐκθλιψιν — Ἡ δο-
τική μιάς τῶν Κυκλάδων (ἀντι-
στρ.).
5. Γνωστή φθασμετρική μονάς (ἀν-
τιστρ.) — Μία Γαλλίς ἡθοποιός
τοῦ κινηματογράφου, ἡ Αἰμέ...
6. Με τήν τέρμα συγγενῆς (αἰτ.) —
Εὐρυχαρία, ἀντιστροφῶς (δημ.).
7. Τό πρῶτον φύμενον τρίχωμα τοῦ
ἀνδρικοῦ γενείου — Πρέπει (ἀν-
τιστρ.).
8. Συλλογικός σύνδεσμος τῆς ἀρ-
χαίας — Γνωστοτάτη καμπούλις
τῆς ἀλβανικῆς ἡπειροῦ (ἀντιστ.).
9. Συνέχεια ἀλληλοδιαδόχων παρ-
αγμάτων — Ἐνδεικτικόν τοῦ τρό-
που.
10. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἰσμαήλ.

Η ΛΥΣΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 48

Σαρία Γκαμάλ

(Συνέχεια ἀπό σελ. 35)

κύηση. Χορεύοντας, συγκεντρώνο-
μαι, μεθό, βρίσκω τήν λύση τοῦ γύ-
ρω μου κόσμου, τήν λύση τοῦ ἴδιου
μου τοῦ ἑαυτοῦ.

ΕΡ. Θεωρεῖτε τόν ἑαυτό σας πρό-
δλημα, δεσποινίς Σαρία;

ΑΠ. Σας φαίνεται παράξενο; Γι-
ατί; Μήπως γιατί ἐσεῖς προτιμήσα-
τε ν' ἀγνοήσετε τὰ προβλήματα ποῦ
θέτει ὁ δικός σας;

ΕΡ. Ὅλες οἱ χορεύτριες τῆς Ἀ-
νατολῆς σκέπτονται τόσο φιλοσοφι-
κά; Μὲ τρομάζετε, δεσποινίς Σαρία!

ΑΠ. Ἐμένα μὲ τρομάζουν οἱ ἀν-
θρώποι ποῦ δέν σκέπτονται. Ὁμολο-
γεῖτε ὅμως: Αὐτό ποῦ σάς φοβί-
ζει εἶναι περισσότερο τό θέαμα μι-
ᾶς γυναίκας σάν ἐμένα, ποῦ ταλμᾷ
νά μιλά γιά τόν... ἑσωτερικό της κό-
σμο!...

ΕΡ. Ἀς ἀλλάξωμε ὁμιλία. Ποιά
εἶναι ἡ γνώμη σας γιά τόν σκοπό
τοῦ χοροῦ;

ΑΠ. Μά, εἶναι ἡ ὑπαρξή μου. Καί
ἡ ὑπαρξή μας δέν ἔχει... σκοπό!

ΕΡ. Σωστά. Ἡθελα νά πῶ...

ΑΠ. Καταλαβαίνω ἀπολύτως τί
θέλατε νά πῆτε. Σας ἀπαντᾷ λοι-
πόν: Χορεύω γιά τό κέφι μου, κι
ἂν δέν μὲ πλήρωναν, κι ἂν δέν ἄρε-
σα, πάλι θά χορεύα.

ΕΡ. Σκέπτεσθε καθόλου τόν...
γάμο;

ΑΠ. Σας ἔμαθε κανεῖς νά μὴν ἀ-
νακατεῦσε ποτέ ἐκεῖ ποῦ δέν σας...

ΕΡ. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλά οἱ δη-
μοσιογράφοι, ὅπως ἄρχετε ἀκούετε...

ΑΠ. Ἐχω ἀκούσει! Καί ἔχω δι...

ΕΡ. Ποιό εἶναι τό μεγαλύτερό σας
ᾄσμα;

ΑΠ. Ἐδῶ θά σας εὐχαριστήσω
(εἶναι ἄλλωστε ὦρα γιατί ἀρκετὰ
σας παιδεύω). Τό μεγαλύτερό μου
ᾄσμα εἶναι νά ἔρθω στήν Ἑλλάδα
καί νά χορέψω γιά τοὺς ἀναγνώστες
τῶν Εἰκονῶν. Εὐχαριστήμενος;

—Καί μὲ τό παραπάνω, δεσποινίς
Σαρία. Γεῖά σας...

Γ. Β. Μ.

ΤΙ ΛΕΝΕ ΤΑ ΣΤΑΥΡΑ

Γιά τήν ἐβδομάδα ἀπὸ 4 — 10 Ἰουνίου 1956

ΚΡΙΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου - 20 Ἀπριλίου:
Διατηρήσετε τήν ψυχραιμία σας στίς περαστικές δυσκολίες ποῦ θά ἐμ-
φανισθοῦν στίς ἐπαγγελματικές σας διαπραγματεύσεις. Ἐχετε τό δί-
κιο μὲ τό μέρος σας. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Παρασκευή, ἀριθ. 7.

ΤΑΥΡΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου - 20 Μαΐου:
Ὁ χειρισμός τῶν προσωπικῶν σας ζητημάτων ἀπεδείχθη λαθασμένος.
Εἶναι καιρός νά ἐπανορθώσετε τὰ λάθη καί νά παραδεχθῆτε τήν ἐγω-
ιστικήν στάσι σας. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 2.

ΔΙΔΥΜΟΙ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαΐου - 21 Ἰουνίου:
Νά ἐργασθῆτε μὲ περισσότερο ζήλο καί κέφι. Ἐχετε προσόντα ποῦ ἀ-
φνίτε ἀνεκμετάλλεα. Τὰ αἰσθηματικά προβλήματα δέν πρέπει νά
σας ἀνισχυοῦν. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 9.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Ἰουν. - 22 Ἰουλίου:
Ἄν συγκρατήσετε τόν ἑαυτόν σας θά ἐπιτύχετε τήν ἐμπιστοσύνη τῶν
ἀνθρώπων ποῦ σάς ἐνδιαφέρουν. Ἡ λήψις μίας καθυστερημένης ἐπιστο-
λῆς θά σας δώσῃ καυράγιο. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθ. 5.

ΛΕΩΝ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ἰουλίου - 22 Αὐγούστου:
Ἡ δουλειά σας θά πάρῃ εὐνοϊκὴν μορφήν. Θά αἰσινιδιαστε τοὺς ἐχθροὺς
σας καί θά ἐπιτύχετε ἀπόλυτα στὸν ἐπαγγελματικὸ καί αἰσθηματικὸ
τομέα. Ὑπομονή! Εὐνοϊκή ἡμέρα: Δευτέρα, ἀριθ. 3.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Αὐγ. - 22 Σεπτεμβρίου:
Συγκεντρωθῆτε περισσότερο στὸν ἑαυτόν σας! Ἡ πείρα σας ἀπέδειξε
νά ἐνεργήτε μὲ θάρρος καί πρόγραμμα. Θά πάρετε χρήματα ἀπὸ πολὺ
φιλικὸ σας πρόσωπο. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 2.

ΖΥΓΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Σεπτ. - 22 Ὀκτωβρίου:
Προσπάθησαν νά ἀνακόψουν τήν καλύτερευσιν τῆς ζωῆς σας, χωρὶς τε-
λικά νά τό κατορθώσουν. Θά σας δοθῇ σύντομα ἡ ἐνκαιρία νά κάμετε
ένα εὐχάριστο ταξίδι. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Κυριακή, ἀριθ. 7.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ὀκτ. - 22 Νοεμβρίου:
Ὁ αὐτοέλεγχος εἶναι κάτι ποῦ δοθεῖ πολὺ τοὺς ἀνθρώπους ν' ἀντιλη-
φθοῦν καλύτερα τὰ προσωπικά τους ζητήματα. Μὴ παρασυρθεῖτε ἀπὸ τὰ
φαινόμενα. Συνήθως ἀπατοῦν! Εὐνοϊκή ἡμέρα: Παρασκευή, ἀριθ. 9.

ΤΟΞΟΤΗΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Νοεμ. - 21 Δεκεμβρίου:
Ἡ νίκη σας εἶναι πλέον γεγονός ἀναμφισβήτητον. Δέν πρέπει ὅμως
νά ἐγκαταλείψετε τὸν ἀγῶνα. Νά εἰσεθε πάντοτε ἐτοιμος, ὥστε νά μὴ
σας αἰσινιδιαστοῦν ποτέ! Εὐνοϊκή ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 5.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 22 Δεκ. - 19 Ἰανουαρίου:
Οἱ ἐξελίξεις τῶν ὑποθέσεών σας θά δάλουν σέ ἐννοεῖς πολλοὺς φίλους
σας. Σκεφθεῖτε ὅσο εἶναι ἀκόμη καιρός τοὺς δυσκόλους ἐλιγμούς. Νά
εἰσεθε συντηρητικῶς. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Σάββατον, ἀριθ. 5.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 20 Ἰαν. - 18 Φεβ. (ρίου):
Δημιουργήστε τήν ἐντύπωσιν ὅτι δέν ἐνδιαφέρεσθε παρὰ μόνον γιά
τὸν ἑαυτόν σας. Προσπαθήστε νά δείξετε περισσότερη διλωματικότη-
τα καί ν' ἀκούτε λίγο καί τοὺς ἄλλους. Εὐνοϊκή ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθ. 3.

ΙΧΘΥΕΣ. — Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 19 Φεβ. - 20 Μαρτίου:
Οἱ ἐπιτυχίες συνεχίζονται εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Νά σχεδιάσετε τίς
μελλοντικές σας ἐνέργειες μὲ προσοχή καί φρόνησι. Νά διακεθάξετε
περισσότερο καμμία φορά! Εὐνοϊκή ἡμέρα: Πέμπτη, ἀριθ. 9.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

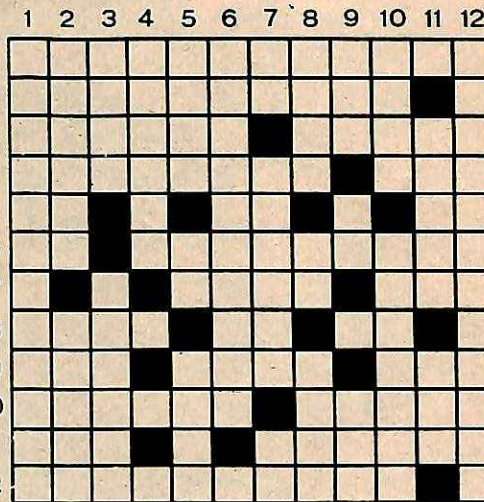
Τό δεύτερο σκίτσο διαφέρει ἀπὸ τό πρῶτο σέ 10 σημεῖα. Μπορεῖτε νά
τὰ βρῆτε;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Ἰδιότυπον λογοτεχνι-
κόν εἶδος.
2. Μεγάλον εἰσόδημα, τήν
καρκτηρίζει μιά πα-
ροιμία μας (αἰτ.).
3. Ἐπὶ τοῦ Μικρασιατι-
κοῦ αὐτοῦ θρους ἐμυ-
βολοῦτο ὅτι συνηγά-
το ἡ Σελήνη μὲ τὸν
Ἐνδυμῖωνα (γεν.) —
Ἰκάκινο (κυριολ.).
4. Ὁ τὸ πῦρ ζωогонών,
κυριολεκτικῶς καί με-
ταφορικῶς (ἐνάνθρωπος)
— Ἀντί τοῦ ἀντί,
μπαίνει στή δημοτική
(ἀντιστρ.).
5. Βγαίνει ἀπὸ τό διαπα-
σῶν — Ἡ προηγηθεῖσα
νότα — Συνοδεύουν
συχνά ἐπισημίας ἀ-
θλητικῶν σωματείων.
6. Δός του ἑνα ἄδός καί
θὰ γίνῃ... μελαφός —
Αὐτός εἶναι γιά δέσι-
μο... (γεν. δημ.).
7. Κιτταπε — Ὅρος τοῦ
πόκερ.

8. Τὰ εἰς αὐτὸ λήγοντα ἐπίθετα ἔ-
χουν τὸ ὅμα δαχύν — Ἀντιστρο-
φή διφθόγγου — Νότα.
9. Δεξιὸς παραπόταμος τοῦ Ροδᾶ-
νοῦ — Ἐνδοξο παρὰ τὰ νοτιο-
ανατολικά σύνορα χωριό — Σημᾶ-
ναι «ἴσιος», ἀρχαῖο.
10. Ἡχητικῶς εἶναι τμήμα τῆς Με-
γάλης Βρετανίας, ὁδογραφικῶς
καί... ἀρχιτεκτονικῶς σημαίνει
τήν κοιλὴν ἐσοχὴν τῆς βάσεως
τοῦ ἰωνικοῦ κίονος — Παράλιος
πόλις τῆς ἀγγλικῆς Γουινέας
εἰς τὴν Δ. Ἀφρικήν (γεν.).
11. Μία τῶν Κυκλάδων (γεν.) — Κοι-
νότατον ἔθνος (δημ.).
12. Ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ... μέσα εἰς
τὴν ψυχήν.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Θεραπεύεται διὰ λουτροθεραπείας
ἡ ἔλκερτικὴ.
2. Μεγάλη πόλις τῆς Ρωσίας πλη-
σίον καί Ν.Α. τῆς Μόσχας —
Ἰγκορ, ἀνδρικοῦ ὀνόματος (γεν.)
3. Τόσα χρόνια διήρκεσεν ὁ Κοριν-
θιακὸς πόλεμος — Ἀλγούν σω-
ματικῶς (κυριολ.).
4. Διεθνὲς δρασίδιον.

5. Ἐχει τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἰώδ (γεν.)
— Ἀβρον — Τουρκικὸ ταψί.
6. Θεωροῦν πολλοὶ ὅτι εἶναι τὰ
«μασκότ» (δημ.).
7. Μία πρωτεύουσα... ἡχητικῶς —
Μέγας ποταμὸς τῆς ΒΔ Ἀσίας,
ἐνάνθρωπος — Δίδων, προφράμε-
να, τὴν κλητικὴν ἐνὸς λογίου.
8. Μετέσχε τοῦ Τρωικοῦ πολέμου
μὲ 40 πλοία — Συνοδεύει τὰς
περισσότερας τῶν ἐντολῶν — Μύ-
τη... ἀλλὰ ὅχι τοῦ προσώπου.
9. Γνωστὸς καί ἀπὸ τό ἔργο του
«Ἡ Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρί-
ων» Αὐστριακὸς μουσικοσυνθέτης
(1873-1925) — Ὁ μεγαλύτερος
τῶν Λουδοβίκων — Γάλλος στρα-
τηγός, εἰσελθὼν πρῶτος κατὰ τὴν
ἐλυσιν τῆς Βασιλείας (1746 -
1825).
10. Ἐμπλέξαν τὸν... Ἰππύλυτον —
Ζητούν ὀλεμμοσύνην (αἰτ.).
11. Γνωστὴ πόλις ἐπὶ τοῦ Κορινθι-
ακοῦ — Ἀντίπαλος τοῦ Ντιόρ,
ἀντιστροφῶς.
12. Ἐνα ἀπὸ τὰ τραγικότερα συναι-
σθήματα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ὅποιον
ἐνγόρσιν ἰδιαιτέρως... ἡ Ἑλλάς
μεταπολεμικῶς.

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος καί
δυσκολοῦ αὐτοῦ ἀτομικοῦ, ἀλλὰ
καί ὁμαδικοῦ παιχνιδιοῦ, εἶναι νά ἐ-
πιτύχῃ κανεῖς ὅσο τὸ δυνατόν μεγαλύ-
τερη βαθμολογία στὸ σχηματισμὸ λέ-
ξεων.

Ἀρχίσετε λοιπὸν ἀπὸ ὁποιαδήποτε
γραμμὴ θέλετε καί προχωρεῖτε ἀ-
πὸ τὸ τετράγωνο αὐτό σὲ ὁποιοδήποτε
γειτονικὸ πάντοτε, τετράγωνο, ὀριζον-
τίως, καθεῖως ἢ διαγωνίως, προσπα-
θώντας νά διαβάσετε τὴν μεγαλύτερη
λέξι ποῦ μπορεῖτε νά βρῆτε.
Σημειώστε τώρα τὴ λέξι, ποῦ
βρῆκατε καί σῆματε στὰ τετράγωνα
τὰ γράμματα ποῦ μεταχειρισθήκατε.
Ψάξτε τώρα γιά μίαν ἄλλη λέξι
καί συνεχίστε ἕως ὅτου δᾶν μπορεῖτε
νά βρῆτε ἄλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ἡ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

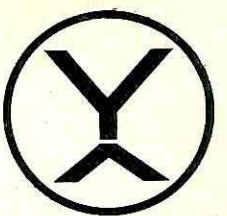
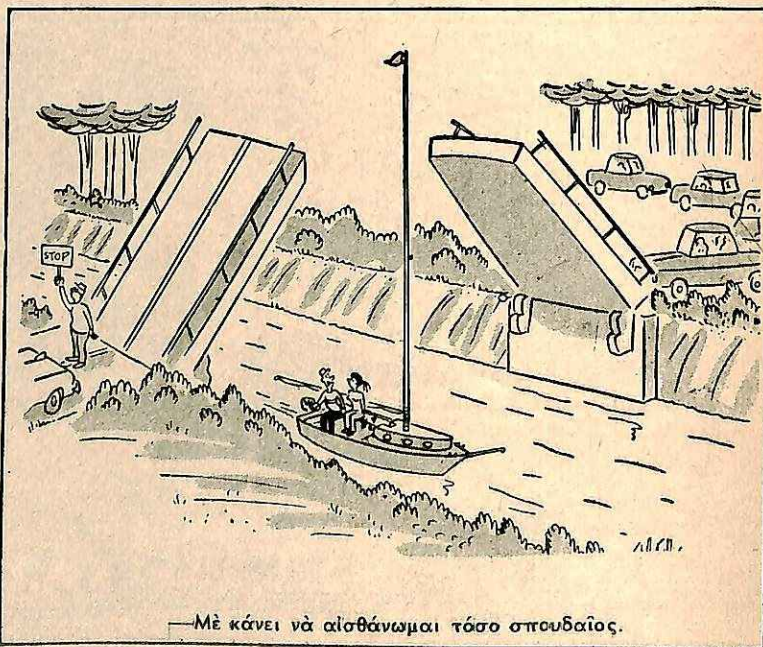
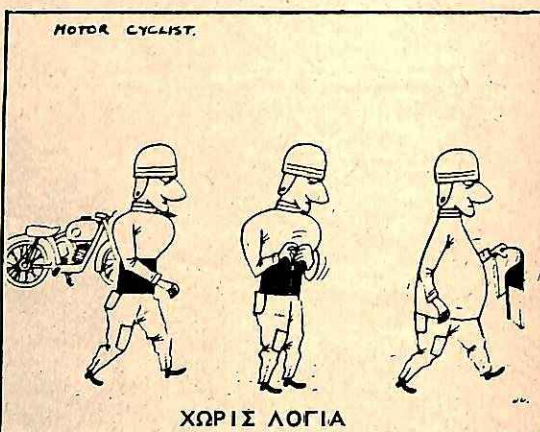
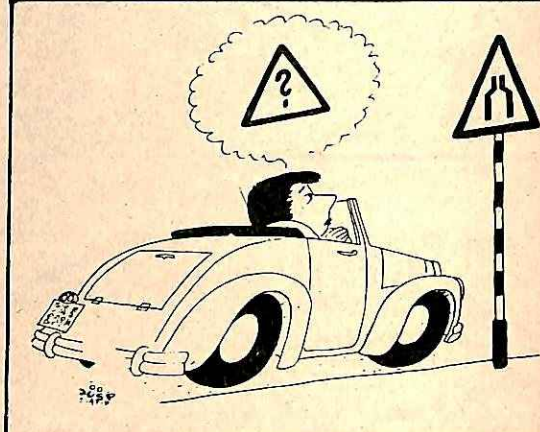
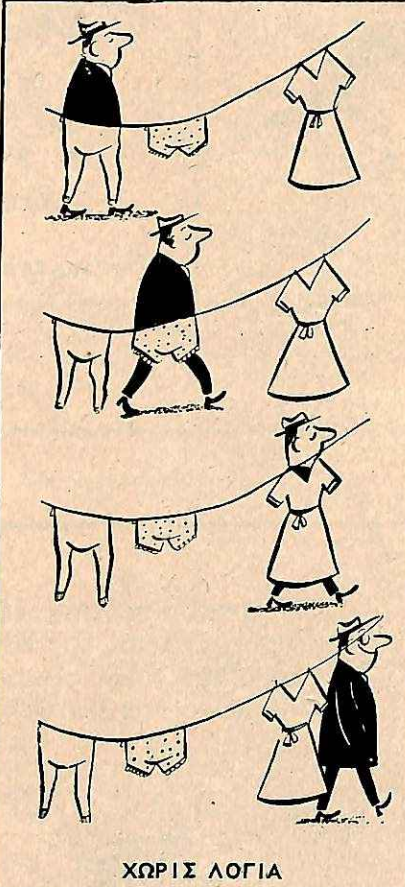
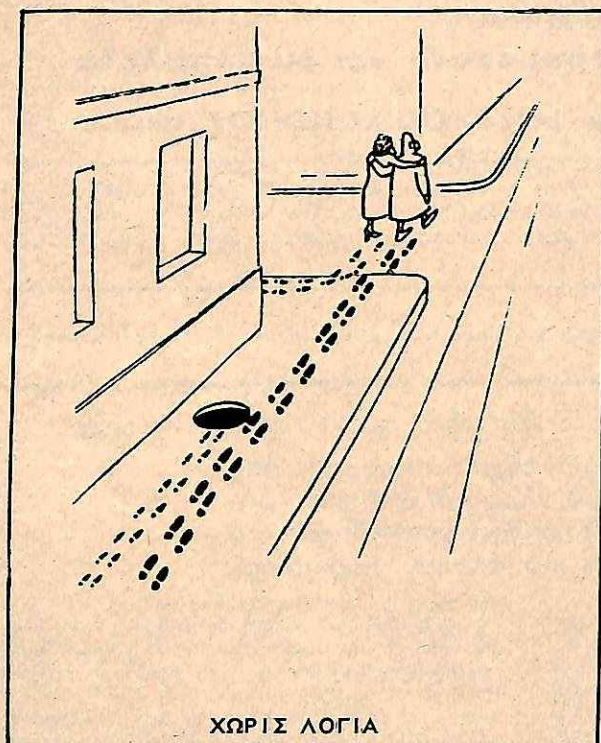
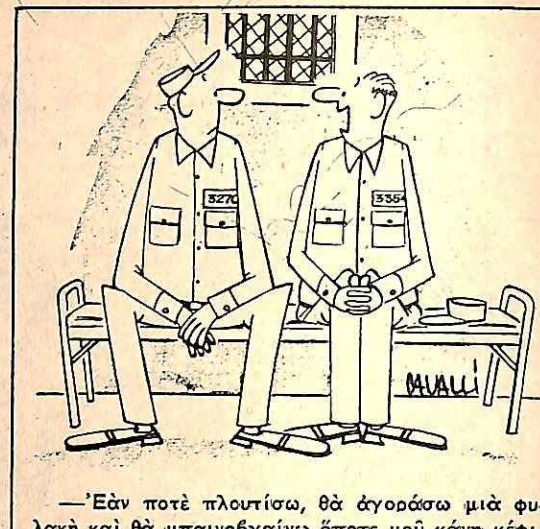
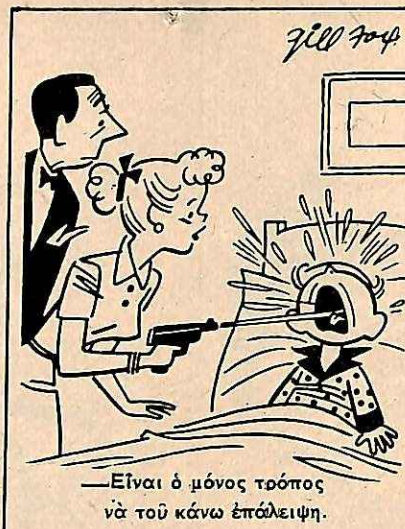
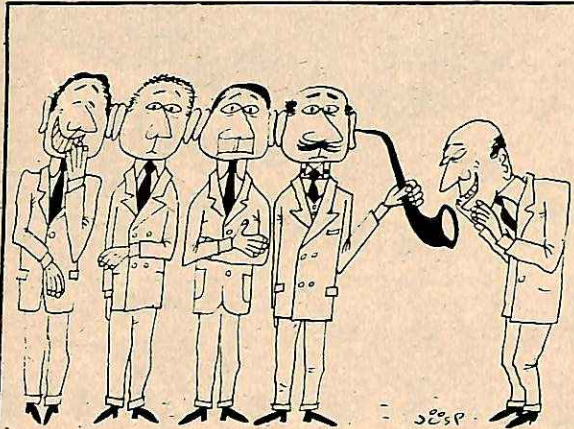
Γιά κάθε λέξι τῶν δύο γραμμάτων
μετρήσετε 1 βαθμό.
Γιά κάθε λέξι τῶν 3 γραμμάτων
μετρήσετε 3 βαθμούς.
Γιά κάθε λέξι τῶν 4 γραμμάτων
μετρήσετε 5 βαθμούς.
Γιά κάθε λέξι τῶν 5 γραμμάτων
μετρήσετε 7 βαθμούς.
Γιά κάθε λέξι τῶν 6 γραμμάτων
μετρήσετε 9 βαθμούς.
Γιά κάθε λέξι τῶν 7 γραμμάτων
μετρήσετε 11 βαθμούς.
Γιά κάθε λέξι τῶν 8 γραμμάτων
μετρήσετε 13 βαθμούς.
Γιά κάθε λέξι τῶν 9 γραμμάτων
μετρήσετε 15 βαθμούς.

Γιά κάθε λέξι τῶν 10 γραμμάτων
μετρήσετε 17 βαθμούς.
Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, προσθέτον-
τας δύο πάντοτε βαθμούς εἰς κάθε
πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα τὸ σύνολο τῶν
βαθμῶν ποῦ μπορεῖτε νά πετύχετε.
Βαθμοὶ ἀπὸ 1 - 29 βαθμολογοῦν-
ται μὲ «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 30 - 35 βαθμολογοῦν-
ται μὲ «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 36 - 40 βαθμολογοῦν-
ται μὲ «ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 41 - 45 βαθμολογοῦν-
ται μὲ «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 46 καί ἄνω βαθμολο-
γοῦνται, μὲ «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 48

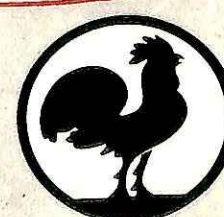
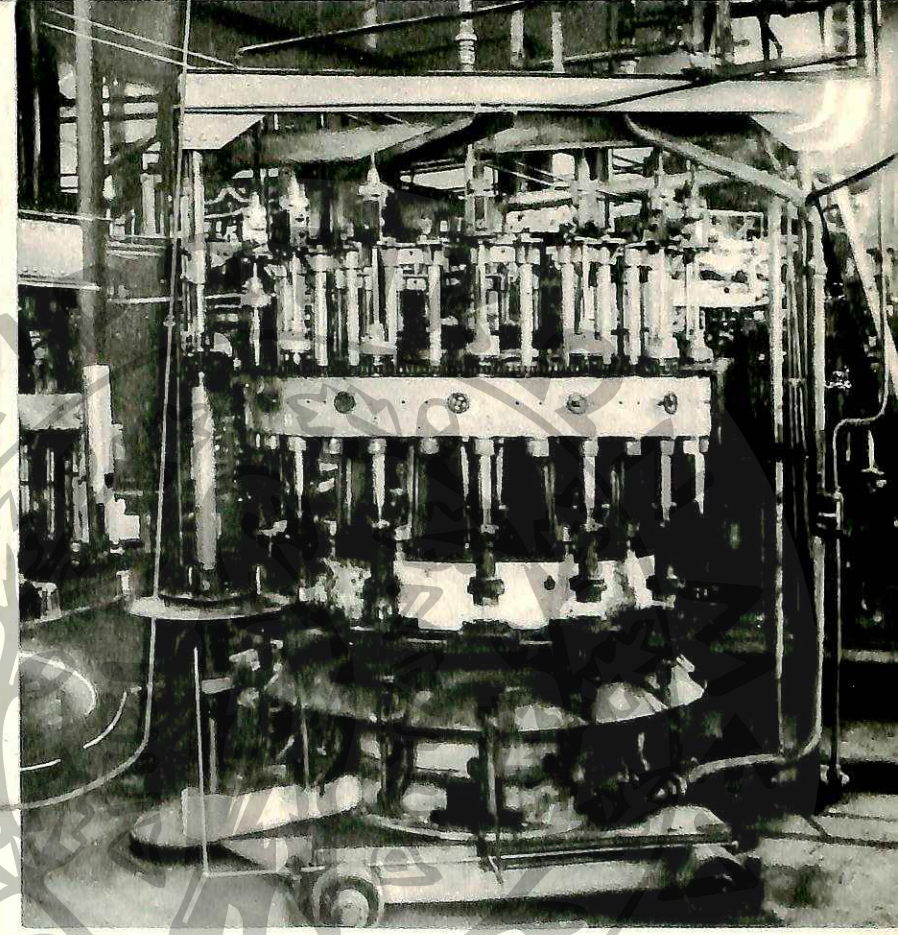
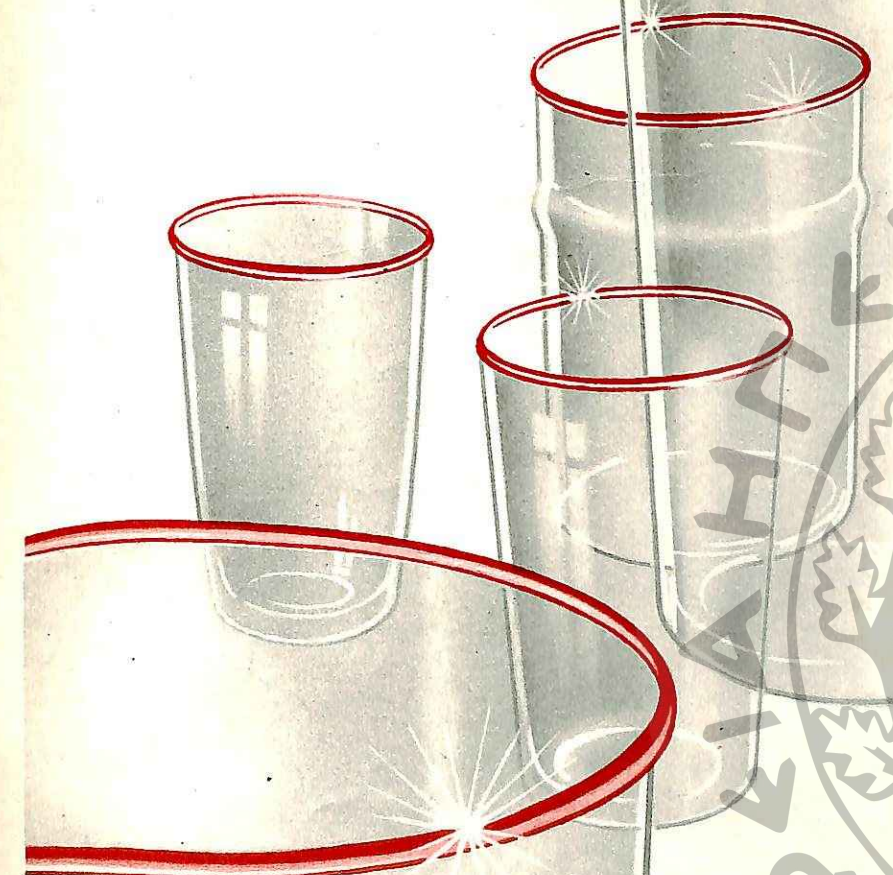
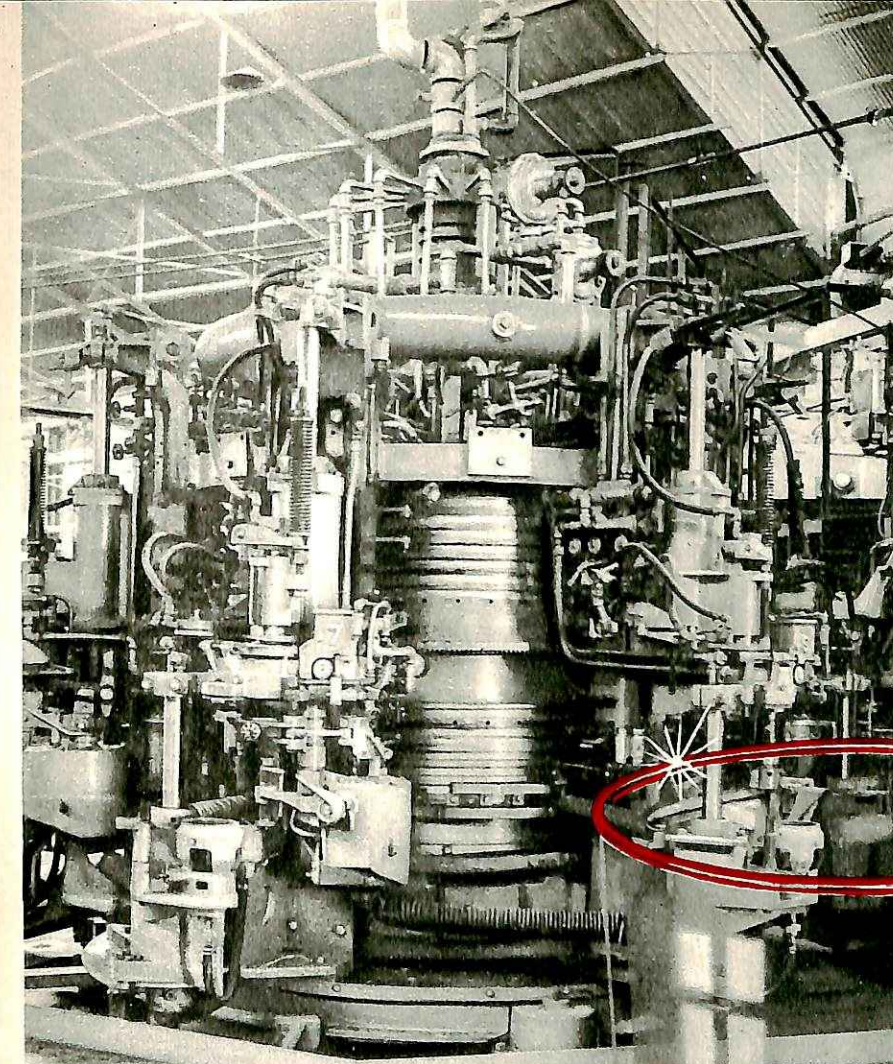
XIOYMOPO

Τὰ νέα ποτήρια λεπτῶν τοιχωμάτων κοινῆς
χρήσεως τοῦ Ὑαλουργείου τῆς ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΛΙΠΑ-
ΣΜΑΤΩΝ συνδυάζουν μὲ τὰ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΑ ΧΕΙΛΗ
τὴν λεπτότητα μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀντοχήν.

Ἀγοράζοντες λεπτά ποτήρια κοινῆς χρήσεως
ζητεῖτε πάντοτε νὰ εἶναι μὲ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΑ ΧΕΙΛΗ
Ἐξασφαλιζοσθε περισσότερον ἀπὸ φθοράν καὶ
τραυματισμούς κατὰ τὴν ἐν γένει χρῆσιν καὶ εἰ-
δικώτερα τὸ πλύσιμο.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΥΑΛΟΠΩΛΕΙΑ.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑ

ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΝ

“ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ”

1956 ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ 1956

ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

ΕΚ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ:

ΙΟΥΝΙΟΥ	13	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ	27
ΙΟΥΛΙΟΥ	9	ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	25
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	4	ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ	23
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	31		

ΙΟΥΝΙΟΥ	27	ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	11
ΙΟΥΛΙΟΥ	22	ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ	8
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ	18	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	7
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ	14		

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ